

Općina Klana

25.

Na temelju članka 24. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« RH broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i članka 26. Statuta Općine Klana (»Službene novine« Primorsko-goranske županije broj 03/06 i 07/06), po pribavljenoj suglasnosti Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove, KLASA: 350-05/07-01/00117, UR. BROJ: 2170-77-01-00-07-06 /TD/ od 04. travnja 2007. godine, Općinsko vijeće Općine Klana, na sjednici održanoj 3. kolovoza 2007. godine donijelo je

ODLUKU

o Prostornom planu uređenja Općine Klana

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Donosi se Prostorni plan uređenja Općine Klana, u daljnjem tekstu: Plan.

Planom se utvrđuje svrhovito korištenje, namjena i uređenje građevinskog i ostalog zemljišta, zaštita okoliša, zaštita osobito vrijednih dijelova prirode te zaštita graditeljskog i kulturno-povijesnog nasljeđa na području Općine Klana.

Plan se provodi neposredno i putem prostornih planova užih područja.

Članak 2.

Plan iz članka 1. ove odluke sadržan je u elaboratu »Prostorni plan uređenja Općine Klana« koji se sastoji od:

Knjiga 1: TEKSTUALNI DIO

I. Obrazloženje

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine Klana u odnosu na prostor i sustave Primorsko-goranske županije i Republike Hrvatske

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

A. PRIRODNI SUSTAVI

1.1.1.1. Geološka građa, geotehničke značajke, seizmičnost područja i mineralne sirovine

1.1.1.2. Hidrogeologija - vodozaštitna područja

1.1.1.3. Korištenje poljoprivrednog zemljišta - pedološke značajke tala

1.1.1.4. Vegetacija

1.1.1.5. Prirodna baština Općine Klana

1.1.1.6. Šume i šumsko gospodarstvo - korištenje šumskog zemljišta

1.1.1.7. Vodni resursi - vodoopskrba i zaštita vode za piće

1.1.1.8. Klima i klimatološke pojave

1.1.1.9. Postojeća kakvoća zraka

B. ANTROPOGENI SUSTAVI I IZGRAĐENE STRUKTURE

1.1.1.10. Administrativni ustroj, kretanja stanovništva i demografski razvoj

1.1.1.11. Naseljske strukture kroz povijest - tipologija naselja

1.1.1.12. Kulturno-povijesno nasljeđe Općine Klana

1.1.1.13. Postojeća naselja i njihova izgrađenost

1.1.1.14. Sadržaji javnih funkcija - dostignuti stupanj društvene nadgradnje

1.1.1.15. Gospodarske djelatnosti i izgrađene gospodarske strukture

1.1.1.16. Izgrađeni infrastrukturni sustavi

1.1.1.17. Postojeći način postupanja s otpadom na području Općine Klana

1.1.1.18. Postojeće stanje zagađenja bukom

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.3.1. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske

1.1.3.2. Prostorni plan Primorsko-goranske županije

1.1.3.3. Pregled postojećih i važećih dokumenata prostornog uređenja i njihova ocjena

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

1.1.4.1. Ocjena stanja prirodnih resursa

1.1.4.2. Ocjena stanja izgrađenih prostornih struktura

1.1.4.3. Ocjena demografskog i gospodarskog razvoja

1.1.4.4. Mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske, gospodarske i prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja

2.2.1. Demografski razvoj

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine Klana

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Općine Klana u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Primorsko-goranske županije

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

3.2.1. Razgraničenje i organizacija prostora

3.2.2. Građenje i korištenje površina građevinskih područja

3.2.2.1. Građevinska područja naselja

3.2.2.2. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

3.2.2.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina - tablica 30.

3.2.3. Građenje i korištenje površina izvan građevinskih područja

3.2.4. Namjena i korištenje ostalih površina

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

3.3.1. Razvoj gospodarskih djelatnosti

3.3.2. Razvoj društvenih djelatnosti

3.3.3. Projekcija gospodarskog razvoja do 2015. godine

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

3.4.1. Uvjeti korištenja prostora

3.4.1.1. Uvjeti korištenja površina građevinskih područja

3.4.1.2. Uvjeti korištenja površina izvan građevinskih područja

3.4.1.3. Područja posebnih ograničenja u korištenju

3.4.2. Uvjeti uređenja prostora

3.4.2.1. Uređenje građevinskih područja

3.4.2.2. Posredno provođenje Plana - obveza izrade dokumenata prostornog uređenja užih područja

3.4.2.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

3.4.3. Uvjeti zaštite posebno vrijednih područja i prostornih cjelina

3.4.3.1. Očuvanje krajobraznih vrijednosti

3.4.3.2. Zaštita prirodnih vrijednosti

3.4.3.3. Zaštita kulturno-povijesnog nasljeđa

3.4.3.4. Iskaz površina za posebno vrijedna područja i prostorne cjeline - tablica 42.

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustavi

3.5.2. Energetski sustavi

3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba i odvodnja)

3.6. Postupanje s otpadom

3.7. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

3.7.1. Zaštita zraka

3.7.2. Zaštita poljoprivrednog tla

3.7.3. Geotehničke značajke i pogodnost tla za građenje

3.7.4. Zaštita šuma i šumskog zemljišta

3.7.5. Zaštita voda

3.7.6. Zaštita ugroženih dijelova okoliša

3.7.7. Zaštita od buke

3.7.8. Mjere posebne zaštite

II. Odredbe za provođenje

1. Uvjeti za određivanje namjena površina na području općine

2. Uvjeti za uređenje prostora

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

2.2. Građevinska područja naselja

2.3. Izgrađene strukture van naselja

2.4. Izgradnja građevina izvan građevinskih područja

3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava

5.1. Sustav prometa

5.2. Sustav pošte i veza

5.3. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

5.4. Sustav energetike

6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

6.1. Zaštita krajobraznih vrijednosti

6.2. Zaštita prirodnih vrijednosti

6.3. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

7. Postupanje s otpadom

8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

8.1. Zaštita tla

8.2. Zaštita zraka

8.3. Zaštita voda

8.4. Zaštita od buke

8.5. Mjere posebne zaštite

9. Mjere provedbe plana

9.1. Obveza izrade prostornih planova užih područja

9.2. Građevine i zahvati u prostoru za koje je potrebna procjena utjecaja na okoliš

9.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

9.4. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Knjiga 2.: GRAFIČKI DIO

KARTOGRAFSKI PRIKAZI PLANA:	
1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA Površine za razvoj i uređenje prostora Cestovni promet	MJ 1:25 000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI 2a Pošta i telekomunikacije Energetski sustav 2b Vodnogospodarski sustav Obrada, skladištenje i odlaganje otpada	MJ 1:25 000
3. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA 3a Područja posebnih uvjeta korištenja 3b Područja posebnih ograničenja u korištenju 3c Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite	MJ 1:25 000
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA 4.1. - 4.9. Kartografski prikazi građevinskih područja	MJ 1:5 000

Članak 3.

Granica obuhvata Plana je administrativna granica Općine Klana određena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Članak 4.

Statistička - administrativna naselja u sastavu Općine Klana određena su Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Prikazana su grani-

com i nazivom u kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina«.

Članak 5.

Pojmovi i izrazi koji se upotrebljavaju u Planu imaju sljedeće značenje:

Općina Klana je jedinica lokalne uprave i samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije utvrđena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine« RH broj 86/06).

Statističko naselje je manja administrativna jedinica unutar Općine, određena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine« RH broj 86/06).

Naselje je izgrađena ili planirana struktura namijenjena stanovanju i pratećim funkcijama.

Klana - označava naselje N1 Klana.

Povijesnom jezgrom smatra se gusto izgrađeni najstariji dio naselja Klana.

Stanovanje u kontekstu ovog Plana podrazumijeva stalno stanovanje.

Prateće funkcije obuhvaćaju javne i društvene funkcije te gospodarske funkcije koje su sukladne stanovanju i mogu se odvijati u naselju.

Građevinsko područje je površina u kojoj je predviđena gradnja i uređenje prostora. Ovim Planom određena su građevinska područja naselja i građevinska područja za izdvojene namjene. Granice građevinskih područja utvrđene su u pravilu granicama katastarskih čestica.

Površine za izdvojene namjene su površine za specifične funkcije koje svojom veličinom, strukturom i načinom korištenja odudaraju od naselja, a određuju se građevinskim područjem.

Osnovne grupe izdvojenih namjena su: gospodarska-proizvodna i poslovna namjena, ugostiteljsko-turistička namjena, sportsko-rekreacijska namjena, infrastrukturna namjena te ostale namjene.

Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj građevina i instalacija infrastrukturnih sustava (prometnih, komunalnih, energetskih) unutar ili izvan građevinskog područja.

Građevna čestica je zemljište u funkciji građevine (ili građevina) osnovano u skladu s odredbama ovog Plana. Na građevnoj čestici određuje se građenje jedne ili više građevina koje su u funkciji jedne namjene, odnosno korisnika.

Regulacijska linija je zajednička linija građevne čestice javne prometne površine i građevne čestice osnovne namjene predviđene ovim Planom.

Građevna linija određuje položaj osnovne građevine unutar površine za gradnju u odnosu na granicu građevne čestice prema javnoj prometnoj površini. Može odrediti i položaj osnovne građevine u odnosu na obodne građevne čestice ili susjedne građevine, ako to zahtijevaju lokalni uvjeti.

Lokalne uvjete čine posebnosti mikrolokacije (urbaništiko-arhitektonske značajke, tipologija gradnje u okruženju, reljefne značajke terena, morfologija krajolika i klimatski uvjeti, prometni uvjeti, infrastrukturna opremljenost mikrolokacije i sl.).

Površina za gradnju je dio građevne čestice na kojem je dozvoljena gradnja osnovne građevine i pomoćnih građevina.

Osnovna građevina je svaka građevina (pojedinačna ili sklop građevina) koja isključivo služi za odvijanje Planom predviđene namjene.

Pomoćna građevina je svaka građevina u funkciji odvijanja namjene u osnovnoj građevini. Gradi se kao zasebna

cjelina u sklopu osnovne građevine, prigradna uz nju ili je fizički odvojena.

Izgrađenost građevne čestice je zbroj izgrađenih površina zemljišta pod svim građevinama na čestici (osnovne i pomoćnih). Zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine osim balkona, na građevnu česticu, uključivši i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dio podzemne etaže. U izgrađenost građevne čestice ne računaju se građevine potpuno ukopane u teren, uređene površine u razini terena (terase, parkirališne površine, sportsko-rekreacijske površine i sl.), te građevine i površine kojima se uređuje okoliš.

Okoliš građevine čini slobodan, neizgrađen prostor unutar građevne čestice (okućnica, dvorište, vrt i sl.) koji mora biti uređen.

Ukupnu (bruto) razvijenu površinu čini zbroj površina svih nadzemnih etaža građevina (osnovne i pomoćnih) na građevnoj čestici.

Koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) je odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama i ukupne površine građevne čestice.

Koeficijent iskorištenosti (K_{is}) je odnos ukupne (bruto) razvijene površine građevina na čestici i površine građevne čestice.

Građevina je zatvoreni prostor izgrađen u svrhu odvijanja određene namjene.

Građevine stambene namjene u kontekstu ovog Plana su: obiteljske stambene kuće - s jednim stanom, obiteljske stambene kuće - s najviše dva stana i višestambene građevine. Mogu u svom sklopu imati i poslovni prostor.

Slobodnostojeće stambene građevine su građevine koje su sa svih strana udaljene od granice građevne čestice.

Dvojne stambene građevine su građevine koje se jednom stranom prislanjaju uz susjednu građevinu, a s preostale tri slobodne strane građevine udaljene su od granice građevne čestice.

Građevine društvenih namjena služe zadovoljenju društvenih potreba stanovništva i namijenjene su odvijanju središnjih funkcija (uprave i pravosuđa, predškolskog i školskog odgoja, zdravstva i socijalne skrbi, kulturnih funkcija, sporta i rekreacije, vjerskih ustanova, građanskih udruga i sl.). Građevine gospodarskih namjena koje se smještaju u naselju su: građevine za obavljanje poslovnih djelatnosti, građevine za obavljanje turističko-ugostiteljskih djelatnosti i poljoprivredne gospodarske građevine koje ne remete i ne smetaju osnovnoj funkciji naselja, sukladne su stanovanju i pratećim funkcijama te ne ugrožavaju naseljski okoliš.

Vikend kuće namijenjene su odmoru i povremenom stanovanju. Grade se u pravilu kao skupne aglomeracije u vikend naselju - izdvojenoj površini turističko-ugostiteljske namjene, a samo iznimno u naselju.

Teren je nivo (razina) konačno uređenog zemljišta neposredno uz građevinu (sklop građevina).

Etaža je svaki funkcionalni nivo (razina) građevine. Po vrsti etaže mogu biti podzemne (podrum) ili nadzemne (suteran, prizemlje, kat, potkrovlje).

Podrum je etaža koja je sa svih strana potpuno ili djelomično ukopana u teren. Gornji rub stropne konstrukcije djelomično ukopanog podruma ne smije nadvisivati najniži nivo terena oko građevine više od 1,0 m.

Suteran je etaža djelomično ukopana u teren s tri strane, s jednim slobodnim pročeljem.

Prizemlje je etaža u razini ili neposredno iznad terena.

Potkrovlje je etaža ispod kose krovne konstrukcije. Visina nadozida od poda potkrovlja do krovnog vijenca ne može biti manja od 1,5 m.

Tavan je međuprostor između stropa zadnje etaže i krovne konstrukcije. Ne smatra se etažom i može se koristiti samo kao pomoćni prostor u skladu s propisima zaštite od požara.

Nivelacijska kota od koje se računa katnost građevine je kota poda prve nadzemne etaže uzdignute maksimalno 1,0 m od najniže točke konačno uređenog terena na dijelu građevne čestice koji pokriva građevina.

Visina građevine određuje se katnošću tj. brojem etaža i maksimalnom visinom. Maksimalna visina ograničava udaljenost mjerenu od najniže točke terena pod građevinom do donjeg ruba krovnog vijenca ili do donjeg ruba podrožnice kosog drvenog krovišta.

Oblikovanje građevina mora biti u skladu s tradicijom graditeljstva na klanjskom području ali i slobodno u arhitektonskom izričaju i upotrebi građevinskih materijala, u skladu sa suvremenim zahtjevima. Građevina se oblikovanjem i mjerilom mora skladno uklopiti u okruženje.

Stambena jedinica je prostor u osnovnoj građevini predviđen za smještaj i stanovanje jedne obitelji.

Samostalna uporabna cjelina je skup prostorija namijenjen za obavljanje osnovne funkcije građevine (stanovanja, društvene ili gospodarske djelatnosti) s neophodnim pomoćnim prostorijama koji čini zasebnu građevinsku cjelinu i ima poseban ulaz.

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE KLANA

Članak 6.

Ovim Planom vrši se razgraničenje prostora prema namjeni, određuju se položaj, veličina i oblik površina za pojedine namjene, te vrši detaljno razgraničenje unutar svake namjene.

Prostor Općine Klana dijeli se na:

- površine naselja,
- površine izvan naselja za izdvojene namjene,
- poljoprivredne i šumske površine i
- vodne površine.

Razgraničenje prostora prema namjeni prikazano je u kartografskom prikazu: 1. »Korištenje i namjena površina«.

Površine naselja

Članak 7.

Naseljem se smatra strukturalni oblik stanovanja i pratećih funkcija u zatečenom (izgrađenom) ili planiranom (neizgrađenom) obujmu. Površine naselja su područja na kojima se predviđa proširenje postojećih ili gradnja novih struktura, a određuju se građevinskim područjima.

U površinama naselja smještaju se sve funkcije sukladne osnovnoj namjeni stanovanja, ovisno o veličini, rangu i značaju naselja. To su: središnje uslužne funkcije (javna i društvena namjena) i prateće gospodarske funkcije (poslovne, proizvodno-zanatske, servisno-uslužne, trgovačke, turističko-ugostiteljske i sl.).

U naseljima se nalaze ili se planiraju sportsko-rekreacijske površine, javne zelene površine, zaštitne zelene površine, površine prometne, komunalne i energetske infrastrukture, površine groblja i dr.

Članak 8.

Postojeća groblja nalaze se u naseljima Klana i Breza, a čine ih površine unutar naselja određene za uređenje i popunjavanje groblja u skladu s programima uređenja.

Nova groblja ovim Planom nisu predviđena.

Članak 9.

Ovim Planom uspostavljen je sustav naselja prema njihovoj razvojnoj ulozi u društvenom i gospodarskom razvitku područja te gravitacijskom utjecaju na naselja u okruženju na slijedeći način:

1. središte prostorne cjeline (VI. kategorija centraliteta) je:

naselje Klana: dvojno s naseljem Rupa u Općini Matulji određeno je središtem prostorne cjeline P3 RUPA - središte je društvenog i gospodarskog razvoja šireg područja, a ujedno i općinsko sjedište,

2. manje razvojno središte je:

naselje Škalnica - središte gospodarskog razvoja.

Članak 10.

Prema značaju i razini funkcionalne opremljenosti naselja Općine Klana dijele se na:

• naselje Klana je naselje sa stambenim, središnjim uslužnim i pratećim gospodarskim funkcijama - središte je prostorne cjeline i sjedište lokalne samouprave, s tendencijom razvoja prema administrativno-gospodarskom centru Općine i šireg područja,

• naselje Škalnica je naselje sa stambenim, nekim središnjim uslužnim i pratećim gospodarskim funkcijama - određeno je manjim razvojnim središtem, podcentrom koji treba generirati razvoj i u drugim naseljima Općine,

• naselja Studena, Lisac i Breza su manja naselja s pretežitom stambenim funkcijama i nekim pratećim gospodarskim funkcijama.

Površine izvan naselja za izdvojene namjene

Članak 11.

Površine izvan naselja za izdvojene namjene predviđene su za smještaj specifičnih funkcija koje veličinom i strukturom odudaraju od naselja. Planiraju se odvojeno prema pojedinim namjenama i određuju građevinskim područjima. Koriste se i izgrađuju prema posebnim kriterijima, a u njima se ne može planirati novo stanovanje.

Ovim Planom vrši se razgraničenje površina izvan naselja prema osnovnim grupama izdvojenih namjena, a to su:

- a. gospodarska namjena,
- b. ugostiteljsko-turistička namjena,
- c. sportsko-rekreacijska namjena,
- d. infrastrukturna namjena,
- e. komunalno-poslovna i edukativno-rekreacijska namjena.

a. Gospodarska namjena

Članak 12.

Površine za gospodarske namjene su izdvojene veće površine u kojima se smještaju različite proizvodno-poslovne djelatnosti, a razgraničuju se na slijedeće kategorije:

- površina za proizvodnu namjenu (asfaltna baza),
- površine za poslovne namjene (proizvodno-poslovna, trgovačko-uslužna, uslužno-servisna namjena i sl.).

b. Turističko-ugostiteljska namjena

Članak 13.

Površine za turističko-ugostiteljske namjene su izdvojene veće površine u kojima se smještaju različiti sadržaji turističko-ugostiteljske djelatnosti (stacionarnog, izletničkog, lovnog, seoskog turizma i sl., uz uključivanje ugostiteljske ponude kraja). U te površine svrstana su i vikend naselja

kao oblik povremenog stanovanja sa mogućnošću korištenja u turističke svrhe.

Razgraničuju se na slijedeće kategorije:

- površina stacionarnog turizma (hotel, pansion),
- turističko naselje i
- vikend naselja.

c. Sportsko - rekreacijska namjena

Članak 14.

Površine za sportsko-rekreacijske namjene su veća područja za odvijanje sportskih i rekreacijskih aktivnosti. Razgraničene su na:

- sportsko-rekreacijski centar,
- sportsko-rekreacijske zone i
- sportsko-rekreacijsko područje.

d. Infrastrukturna namjena

Članak 15.

Površina infrastrukturne namjene je izdvojena veća površina uz županijsku cestu Ž 5017 - (Petrolejsku cestu) na kojoj je predviđen smještaj kamionskog terminala - parkirališta za kamione kada su oni u mirovanju. Planom je određena površina infrastrukturne namjene:

- kamionski terminal »Brgudčići«.

e. Komunalno-poslovna i edukativno-rekreacijska namjena

Članak 16.

Ovim Planom određeno je građevinsko područje specifične, višeznačne, komunalno-poslovne i edukativno-rekreacijske namjene, na predjelu Pod kunfin, iza postojeće asfaltne baze.

Planirano građevinsko područje komunalno-poslovne i edukativno-rekreacijske namjene namijenjeno je izgradnji centra za dobrobit životinja u kojem će se osigurati skrb o napuštenim i nezbrinutim životinjama s područja Primorsko-goranske županije.

Poljoprivredne i šumske površine

Članak 167.

Razgraničenje poljoprivrednih i šumskih površina prikazano je u kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina«, a vrši se na osnovne grupe:

- a. poljoprivredne površine
- b. šumske površine
- c. ostalo poljoprivredno i šumsko tlo.

a. Poljoprivredne površine - detaljnije razgraničenje izvršeno je temeljem vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih kategorija, na površine za slijedeće namjene:

- vrijedno obradivo poljoprivredno tlo - zemljišta I. kategorije zaštite (tla IV. i djelomično V. bonitetne klase): klanjsko, studenjsko i lisaško polje, obradive površine u blizini naselja, vrtovi i voćnjaci - namijenjeno je primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i štiti se od prenamjene,

- ostalo obradivo poljoprivredno tlo - zemljišta II. kategorije zaštite (tla V. i VI. bonitetne klase) - pretežito krški pašnjaci, livade, površine izvan naselja i u šumskom prostoru - namijenjeno je poljoprivrednoj proizvodnji u najmanje 50% površine.

b. Šumske površine - pretežni dio ukupne površine Općine Klana čini šumsko zemljište. Šume se razgraničuju

temeljem kriterija o njihovoj zaštitnoj funkciji i ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, trajne zaštite šumskog tla, te očuvanja ljudskog zdravlja, na slijedeće površine:

- gospodarske šume (u državnom i privatnom vlasništvu) namijenjene prvenstveno za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda,
- zaštitne šume namijenjene prvenstveno za zaštitu zemljišta i erozivnih područja, naselja, te gospodarskih i drugih građevina,
- šume posebne namjene koje se u Općini Klana dijele na:
  - šume i dijelovi šuma registrirani kao objekti za proizvodnju šumskog sjemena,
  - šume koje predstavljaju posebne rijetkosti i ljepote (to su šume unutar područja zaštite prirodne baštine),
  - šume namijenjene za odmor i rekreaciju.

c. Ostalo poljoprivredno i šumsko tlo - čini sav preostali prostor koji se može koristiti na način predviđen za poljoprivredno ili šumsko zemljište. Moguća je njegova prenamjena i korištenje prema kriterijima za građenje izvan građevinskih područja.

Vodne površine

Članak 18.

Na području Općine Klana nalaze se ili jednim dijelom svoga toka protječu slijedeći bujični vodotoci: Rječina od izvora do utoka Dubokog jarka kao granična rijeka s Općinom Jelenje, klanjska Ričina sa svoja dva kraka (prema Jažinovcu i prema Liscu), Duboki jarak i Zala u svom gornjem toku. Brojni su i povremeni manji bujični tokovi.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

Članak 19.

Gradnja građevina i uređenje površina vrši se unutar građevinskih područja i izvan građevinskih područja samo na uređenom građevinskom zemljištu. Uređenje podrazumijeva pripremu i opremanje građevinskog zemljišta.

Za administrativno područje Općine Klana određuje se minimalno uređeno građevinsko zemljište koje obuhvaća pripremu i pristupni put.

Članak 20.

Ovim Planom određene su veličine, prostorni raspored i oblik građevinskih područja naselja i građevinskih područja za izdvojene namjene izvan naselja, a sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela.

Izgrađenim dijelom građevinskog područja smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene građevinske parcele, infrastrukturne građevine i površine, te privedene namjeni ostale površine (npr. javne zelene površine, zaštitno zelenilo, igrališta, i sl.).

Neizgrađeni dio građevinskog područja je prostor predviđen za razvoj i širenje izgrađenog dijela, odnosno za formiranje novog građevinskog područja na uređenom zemljištu.

Izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskih područja uređuju se i koriste na način propisan ovim Prostornim planom, a prikazani su u kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina« u mjerilu 1:25000 i u kartografskim prikazima 4.1. - 4.9. »Građevinska područja« u mjerilu 1:5000.

Članak 21.

Izvan građevinskih područja moguće je planiranje izgradnje:

- građevina infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
- zdravstvenih i rekreacijskih građevina,
- građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina,
- stambenih i gospodarskih građevina.

Kriteriji za uređenje prostora i opći uvjeti građenja određuju se za pojedinačne građevine i zahvate u prostoru kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevine i zahvata, a oni su slijedeći:

- pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite namjene i određene su jednom građevinskom parcelom,
- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, šumarska, vodnogospodarska, rekreacijska, planinarska i sl.),
- građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisterna), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda ili kemijski WC) i energetske sustav (priključak na plinski spremnik, električni agregat ili korištenje prirodne energije vjetra, vode i sl.),
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva.

Građevine izvan građevinskih područja lociraju se, grade i koriste na način da ne ometaju druge namjene u prostoru i korištenje drugih građevina, a prema navednim kriterijima. Međusobna udaljenost pojedinačnih građevina ili zahvata u prostoru ne može biti manja od 100 m.

U postupku utvrđivanje lokacijske dozvole za sve građevine i zahvate u prostoru izvan građevinskih područja mora se zatražiti izrada idejnog rješenja s detaljnim opisom zahvata u prostoru. Za građevinu (građevni sklop) određuje se jedna građevinska parcela, propisuju uvjeti korištenja i uređenja površina, uvjeti građenja i oblikovanja građevina, posebni uvjeti prometnih i infrastrukturnih priključaka, te mjere zaštite okoliša.

Obvezno je ishođenje vodopravnih uvjeta o usuglašenosti zahvata u prostoru s Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće na riječkom području.

Na površinama zaštićene prirodne baštine i osobito vrijednih predjela - prirodnih krajobrazna, te na površinama označenim I kategorijom zaštite (osjetljivosti) prostora i IVA i IVb kategorijom geotehničke prikladnosti, dozvoljena je izgradnja samo nužnih građevina infrastrukture i građevina u isključivoj funkciji korištenja i zaštite prostora (šumskih, poljoprivrednih i vodnogospodarskih).

Iznimno, ovim Planom određene su građevine zatečene izvan građevinskih područja za koje je dopuštena rekonstrukcija i prenamjena, iako se neke od njih nalaze na navedenim površinama ograničenog korištenja.

2.1. Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju

Članak 22.

Prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Odluci o Prostornom planu Primorsko-goranske županije na području Općine Klana nalaze se slijedeće građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku:

Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- Cestovne građevine:
- Autoceste i brze ceste:

- (Trst)Pasjak / (Ljubljana)Rupa - Rijeka - Senj - Zadar - Split

II. etapa - vanjska dionica: Rupa - Soboli - Križišće

Poštanske i telekomunikacijske građevine:

- Telekomunikacijske građevine međunarodne razine:
- Međunarodni TK kabel I. razine: alternativni Rijeka - (Republika Slovenija)

Energetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

Elektroenergetske građevine:

- Dalekovod, transformatorsko i rasklopno postrojenje - postojeće:

- Prijenosni dalekovod 380 kV Meline - Divača

Građevine za proizvodnju i transport nafte i plina:

- Plinovodi (planirani):
- Magistralni plinovod za međunarodni transport DN 500 radnog tlaka 75 bara Pula - Viškovo - Kamenjak - Delnice - Vrbovsko - Karlovac

Članak 23.

Na području Općine Klana nalaze se slijedeće građevine od važnosti za Primorsko-goransku županiju:

Cestovne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

Osnovne županijske ceste:

- (državna granica) Pasjak - Rupa (raskrižje) - Marčelji - Viškovo - čvor Rujevica - Vukovarska ulica u Rijeci,
- veza na Klanu,
- Vodice (državna granica) - Mune - Permani - Breza,

Poštanske i telekomunikacijske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

Poštanske građevine:

- postojeći poštanski ured u Klani koji pripada Središtu pošta Rijeka i operativna jedinica u Rijeci koja pokriva prsten oko Grada Rijeke,

Građevine za vodoopskrbu pripadajućih podsustava:

- podsustav »Rijeka«,

Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- županijska plinska mreža koja će se izgraditi na području Općine Klana.

Članak 24.

Izgradnji građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju koje se nalaze na administrativnom području Općine Klana određuje se prioritetan značaj i prvenstvo izgradnje.

Prostor građevina od državnog i županijskog interesa određuje se koridorom, trasom ili lokacijom, prema propisanim kriterijima, a građevine se grade i rekonstruiraju neposrednim provođenjem, sukladno odredbama ovog Plana.

2.2. Građevinska područja naselja

Određivanje i namjena

Članak 25.

Na području Općine Klana ovim Prostornim planom određuje se osam građevinskih područja naselja N1 - N8 na sljedeći način:

N1-N3, oznake su građevinskih područja statističkog naselja Klana,

- oznakom N1 označeno je građevinsko područje središnjeg naselja Klana,

N4, oznaka je građevinskog područja statističkog naselja Lisac,

N5, oznaka je građevinskog područja statističkog naselja Škalnica,

N6 - N7, oznake su građevinskih područja statističkog naselja Studena,

N8, oznaka je građevinskog područja statističkog naselja Breza.

Građevinska područja naselja određena su prema prikazu u sljedećoj tablici:

Tablica 1.: Građevinska područja naselja na području Općine Klana

Oznaka građevinskog područja naselja	Broj kartografskog prikaza	Naziv statističkog naselja
N1 - Klana	4.1.	Klana
N2 - Klana-pilana	4.2.	Klana
N3 - Klana-Laze	4.3.	Klana
N4 - Lisac	4.4.	Lisac
N5 - Škalnica	4.5.	Škalnica
N6 - Studena	4.6.	Studena
N7 - Studena-dio	4.7.	Studena
N8 - Breza	4.8.	Breza
Građevinska područja naselja: N1 - N8		

Razgraničenje građevinskih područja naselja prikazano je na kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina« u mjerilu 1:25.000 i na kartografskim prikazima 4.1. - 4.9. »Građevinska područja« u mjerilu 1:5000.

Članak 26.

Građevinsko područje naselja sastoji se od izgrađenog i neizgrađenog dijela koji se uređuju i koriste na način propisan ovim Planom.

U izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja vrši se rekonstrukcija postojećih i interpolacija novih građevina na pojedinačnim neizgrađenim parcelama.

U slobodni prostor izgrađenog dijela građevinskog područja naselja prioritetno treba smjestiti građevine ili površine društvenih djelatnosti i infrastrukture.

Neizgrađeni dijelovi građevinskog područja namijenjeni su planiranoj novoj izgradnji.

Članak 27.

Građevinska područja naselja namijenjena su:

- izgradnji stambenih građevina i građevina namijenjenih odvijanju javnih i društvenih funkcija (uprave, obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, kulture, sporta, rekreacije) i ostalih društvenih namjena koje prate organizaciju života u stambenom naselju, a sukladne su stanovanju,

- izgradnji građevina u kojima se mogu odvijati različite gospodarske djelatnosti (proizvodno- poslovne, trgovačko-uslužne, turističko-ugostiteljske, poljoprivredne i dr.), koje ne iziskuju velike izdvojene površine i u kojima se pri redov-

vitoj upotrebi odvijaju aktivnosti koje ne narušavaju standard stanovanja i kvalitetu života stanovništva, te ne zagađuju okoliš,

- izgradnji površina namijenjenih razvoju prometne i komunalne infrastrukturne mreže u naselju, uređenju ulica, trgova, pješačkih prolaza, te ostalih prometnih površina i građevina u funkciji odvijanja prometa (javna parkirališta, skupne garaže, benzinske crpke, autobusne postaje), uređenju groblja i sl.

- uređenju sportsko-rekreacijskih površina, dječjih igrališta, parkovnih i javnih zelenih površina, površina zaštitnog zelenila i sl.

Građevna čestica

Članak 28.

Za sve građevine osnovnih namjena koje postoje ili se njihova gradnja planira u naselju određuje se građevna čestica.

Oblik i veličina građevne čestice utvrđuju se, u pravilu, katastarskim oblikom zemljišne čestice, cijepanjem katastarske čestice ili spajanjem više čestica, a moraju omogućiti smještaj osnovne i pomoćnih građevina, te propisane udaljenosti od granica susjednih čestica i građevina u okruženju.

Kod određivanja zemljišta koje služi redovnoj upotrebi postojećih građevina, odnosno formiranja građevnih čestica ako one nisu određene, primjenjuju se isti uvjeti kao i za čestice na kojima se vrši gradnja novih građevina.

Priklučci na prometnu i komunalnu infrastrukturu

Članak 29.

Gradnju unutar građevinskih područja naselja treba u pravilu razvijati uz postojeće ili planirane županijske, lokalne i nerazvrstane ceste.

Za neizgrađeni dio građevinskog područja naselja koji je planiran uzduž županijske ceste mora se osnovati sabirna ulica.

Pristup s građevne čestice na javnu prometnu površinu mora se odrediti na način da se ne ugrozi nesmetano odvijanje prometa. Ukoliko se građevna čestica nalazi između ili na spoju cesta različite kategorije, pristup osigurati sa ceste nižeg ranga.

Unutar građevinskih područja naselja treba zadržati postojeće pješačke komunikacije (javna stepeništa, puteve i prolaze), te osigurati prostor za izgradnju novih. Nove pješačke komunikacije ne mogu imati širinu manju od 2,50 m.

Članak 30.

Građevinska čestica mora imati priključak na javnu prometnu površinu kojim se osigurava pješački i kolni prilaz čestici i građevini te pristup interventnim vozilima (ambulantno, vatrogasno i sl. vozilo).

U izgrađenom dijelu građevinskog područja iznimno se građevnoj čestici obiteljske stambene građevine može pristupiti i samo putem pješačkog pristupa koji ne smije biti uži od 2 m i duži od 30 m.

Minimalne širine kolnog priključka određuju se prema vrsti i namjeni osnovne građevine. Kod neposredne provedbe ovog Plana, kolni prilaz za obiteljske stambene kuće ima minimalnu širinu 3,0 metra, a za višestambene građevine te građevine društvenih i gospodarskih namjena min. 4,5 metra.

Priključke na prometnu infrastrukturu potrebno je odrediti prema minimalnim prometnim uvjetima iz članka 108. ovih Odredbi.

Kolne i pješačke prilaze građevinama i javnim površinama izvesti u skladu s urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera.

Članak 31.

Parkirališni prostor za sve građevine osnovnih namjena koje se grade u naselju treba riješiti u sklopu građevne čestice, prema lokalnim uvjetima. Moguća je izgradnja garažnih parkirališta i u podzemnoj etaži građevine osnovne namjene.

Potreban broj parkirališnih mjesta odrediti ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine, a prema odredbi članka 110. i 111. ovih Odredbi.

Članak 32.

Sve građevine osnovne namjene moraju biti priključene na naseljsku komunalnu i energetska infrastrukturu. Priključci se određuju kroz posebne uvjete građenja nadležnih komunalnih ustanova, ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine, u skladu s propisanim minimalnim uređenjem građevinskog područja.

U naselju ili dijelu naselja gdje još nije izgrađen vodovod i nema kanalizacije uvjetuje se gradnja cisterne za vodu i nepropusne septičke taložnice.

Za gradnju građevina gospodarskih namjena u naselju, naročito proizvodno-poslovnih i poljoprivrednih građevina s izvorom zagađenja, treba ishoditi vodopravne uvjete.

Vrste osnovnih građevina u naselju

Članak 33.

U građevinskom području naselja grade se sljedeće vrste osnovnih građevina:

- građevine stambene namjene,
- građevine društvenih namjena (javnih i društvenih funkcija),
- građevine gospodarskih namjena (poslovne, turističko-ugostiteljske, poljoprivredne),
- infrastrukturne i komunalne građevine,
- ostale građevine (montažne građevine, kiosci, reklamni panoi, privremene građevine).

Na građevnoj čestici osnovnih građevina mogu se graditi:

- pomoćne građevine u funkciji građevina osnovne namjene.

Sve vrste građevina osnovnih namjena i pomoćnih građevina u naselju mogu se graditi klasičnim i montažnim načinom građenja. Ako se grade montažnim načinom tada za njih vrijede isti uvjeti kao i za klasično građene građevine, čime se naročito podrazumijevaju oblikovni zahtjevi.

Opći uvjeti građenja osnovnih građevina

Članak 34.

Uređenje građevnih čestica i građenje osnovnih građevina u naselju provodi se neposredno, temeljem odredbi ovog Plana ili posredno, temeljem prostornih planova užeg područja.

U građevinskim područjima naselja, osim središnjeg naselja N1 Klana, mogu se neposrednim provođenjem graditi sve vrste osnovnih i pomoćnih građevina navedene u članku 33., primjenjujući kumulativno odrednice ovog Plana za njihovu izgradnju.

Ovim Planom određuju su uvjeti uređenja građevnih čestica i građenja za sve građevine iz članka 33. čija je izgradnja u građevinskim područjima naselja moguća neposrednom provedbom.

Članak 35.

Udaljenost osnovnih građevina u naselju od regulacijske linije tj. od ruba čestice javne prometne površine uz koju je smještena građevinska čestica, određuje se ovisno o vrsti i

kategoriji javne prometne površine, prema odredbama članka 109. ovih Odredbi.

Za neposredno provođenje određuju se sljedeći uvjeti:

- udaljenost građevina stambene namjene od ruba čestice županijske, lokalne i nerazvrstane ceste ne može biti manja od 6,0 metara,

- udaljenost građevina društvenih i gospodarskih namjena od ruba kolnika određuje se u pravilu na način da se udaljenost od 6,0 metara povećava za 1/2 visine građevine, ali ne može biti manja od 6,0 metara za sve vrste prometnica.

Iznimno, u slučaju rekonstrukcije postojećih i interpolacije novih građevina u izgrađenim dijelovima naselja, moguće su i manje udaljenosti od 6,0 metara, odnosno moguće je povezivanje na postojeću naseljsku regulaciju. Građevna linija određuje se prema postojećim susjednim građevinama, ako to dozvoljavaju lokalni uvjeti i posebni uvjeti nadležnih institucija za upravljanje cestama. Isto vrijedi i u slučaju gradnje građevine na građevnoj čestici koja ima nepovoljnu konfiguraciju terena (nagib veći od 15%).

Članak 36.

Udaljenost osnovnih građevina, mjerena od najistaknutijih dijelova pročelja, od granica građevne čestice, osim od granice prema javnoj prometnoj površini, određuje se ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine te lokalnim uvjetima kako slijedi:

- udaljenost slobodnostojećih građevina stambene namjene, društvenih i gospodarskih namjena koje se grade u naselju od granica građevne čestice mora iznositi najmanje pola visine građevine ($h/2$), ali ne manje od 4,0 metra - ista odredba primjenjuje se i na stambene građevine građene na poluotvoreni način, a primjenjuje se na slobodna pročelja,
- iznimno, za interpolaciju u gusto izgrađenim dijelovima naselja, udaljenost slobodnostojećih građevina stambene namjene od granica građevne čestice može iznositi min. 3,0 metra, odnosno 6,0 m od građevina izgrađenih na susjednim građevnim česticama - ista odredba primjenjuje se i na stambene građevine građene na poluotvoreni način, a primjenjuje se na slobodna pročelja.

Članak 37.

Interpolacija podrazumijeva građenje novih građevina u izgrađenom dijelu naselja. To je izgradnja građevina uz već postojeću naseljsku regulaciju.

Vrši se u pravilu pod istim uvjetima koji vrijede za izgradnju novih građevina u neizgrađenom dijelu naselja, a iznimno uz manja odstupanja zbog lokalnih uvjeta. Odstupanja se određuju lokacijskom dozvolom.

Članak 38.

Visina osnovnih građevina koje se grade u naselju određuje se brojem etaža i maksimalnom visinom kako je određeno pojmovnikom u članku 5. ovih Odredbi.

Članak 39.

Rekonstrukcija postojećih građevina u građevinskom području naselja podrazumijeva dogradnje, nadogradnje i promjene namjena građevina.

Rekonstrukcija postojećih građevina u naselju vrši se neposrednim provođenjem ovog Plana u pravilu pod istim uvjetima kao i izgradnja novih građevina, a iznimno uz manja odstupanja zbog lokalnih uvjeta.

Rekonstrukcija građevina izgrađenih na manjim udaljenostima od propisanih za nove građevine, može se izvesti na način da se ne smanjuju postojeće tlocrtno udaljenosti od granica građevne čestice i susjednih građevina. Dozvoljava se nadogradnja nižih dijelova osnovne građevine i prigradećih pomoćnih građevina u okviru tlocrtnih gabarita do maksimalne visine osnovne građevine, ako se objektivno ne umanjuju uvjeti stanovanja na susjednim česticama.

Dozvoljava se rekonstrukcija - prenamjena postojećih stambenih građevina ili njihovih dijelova za potrebe obavljanja

nja društvenih i gospodarskih djelatnosti. Preporuka Plana je da se ova odredba primijeni naročito na napuštene građevine u kojima se ne stanuje.

Preporuka ovog Plana je da se, u cilju razvoja društvenih i gospodarskih djelatnosti, u građevinskom području naselja ne dozvoli prenamjena postojećih građevina društvenih i gospodarskih namjena u stambene građevine.

Za bilo koji zahvat u zoni i na građevini koja je registrirani ili evidentirani spomenik kulture potrebno je zatražiti suglasnost i uvjete nadležne ustanove za zaštitu kulturne baštine.

Rekonstrukcija postojećih građevina u naselju ili njegovom dijelu za koji je propisana obveza izrade prostornog plana užeg područja, a prije donošenja tog plana, moguća je zbog poboljšanja neophodnih uvjeta stanovanja i rada, odnosno podizanja ukupne kvalitete života. Utvrđuje se temeljem odrednica prethodnih stavaka, a prema uvjetima iz članka 169. ovih Odredbi.

Rekonstrukcije građevina unutar infrastrukturnih koridora mogu se dozvoliti zbog poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada samo u postojećim tlocrtnim i visinskim gabaritima, bez povećanja fizičkog obujma građevine, uz suglasnost i posebne uvjete nadležnih institucija.

Arhitektonsko oblikovanje građevina

Članak 40.

Sve vrste osnovnih građevina moraju se, u tlocrtnom gabaritu i u volumenu, prilagoditi i podrediti ambijentalnoj slici cjeline naselja. Dozvoljava se suvremeni arhitektonski izričaj, ali se građevina načinom gradnje, mjerilom, oblikovanjem pročelja i upotrijebljenim materijalima mora prilagoditi lokalnim uvjetima, te skladno uklopiti u proporcije, ritam i izgled koji je ostvarila postojeća arhitektura u užem okruženju.

Urbanističkim planom uređenja središnjeg naselja N1-Klana određiti će se obuhvat gusto izgrađene povijesne jezgre naselja. Posebne uvjete građenja i arhitektonskog oblikovanja građevina koje se interpoliraju u tom dijelu naselja utvrđuje nadležna ustanova za zaštitu kulturno-povijesnog nasljeđa.

Do donošenja prostornog plana iz stavka 2. ovog članka u izgrađenom dijelu naselja Klana moguće su rekonstrukcije osnovnih građevina u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada.

U ostalim naseljima, naročito u onim dijelovima u kojima prevladava tradicionalna gradnja, uvjetuje se upotreba materijala i načina građenja u tradiciji graditeljstva klanjskog područja.

Građevine stambene namjene svojim oblikovanjem moraju biti usklađene s postojećim građevinama u okruženju, moraju imati kosi krov, dvostrešan ili višestrešan, s nagibom krovnih ploha ne manjim od 20°. Na kosom terenu sljeme krova u pravilu mora biti usporodno sa slojnicama.

Preporuča se pokrov crijepom, ali je dopušteno korištenje i drugih suvremenih materijala. Propisuju se boje u rasponu toplih tonova (od crvene do tamno-smeđe). Pokrov ne smije biti blještav (zabranjuje se pokrov od nebojenog čeličnog i pocinčanog lima i sl).

Arhitektonsko oblikovanje višestambenih, društvenih i turističko-ugostiteljskih građevina koje se grade u naselju na izdvojenim građevnim česticama mora biti primjereno namjeni, gabaritom prilagođeno neposrednom okruženju, a oblikovanjem pročelja skladno uklopljeno u ambijentalnu cjelinu naselja.

Građevine gospodarskih namjena koje se grade u naselju mogu se oblikovati suvremenim arhitektonskim izričajem, uključujući montažnu gradnju u betonu ili čeliku i primjenu suvremenih materijala, te slobodniju kolorističku obradu. Pročelja treba skladno oblikovati ujednačenom raščlambom ploha i otvora, a primijenjene materijale, dimenzije i tipove otvora unificirati.

Sklop građevina na jednoj čestici treba činiti oblikovnu cjelinu usklađenih gabarita, kod svih elemenata sklopa (osnovne i pomoćne građevine) primijeniti iste principe oblikovanja i iste materijale završne obrade.

Uvjeti za uređenje okoliša

Članak 41.

Uređenje građevne čestice građevina osnovnih namjena koje se grade u naselju treba obuhvatiti sve sadržaje na njoj. Na neizgrađenim dijelovima građevnih čestica vrši se uređenje internih prometnih i parkiranih površina, zelenih površina ukrasnog i zaštitnog zelenila, terasa u razini terena, sportsko-rekreativnih, manipulativnih površina i sl.

Uvjetima građenja za pojedine vrste građevina u naselju određene su minimalne površine uređenih i hortikulturno obrađenih zelenih površina, osim za čestice u izgrađenim dijelovima naselja gdje se određuju prema lokalnim uvjetima.

Okoliš treba urediti i oplemeniti sadnjom ukrasnog zelenila, a prilikom gradnje maksimalno sačuvati postojeće autohtono zelenilo.

Ograđivanje građevnih čestica na kojima se grade osnovne građevine vrši se ogradama od zelenila, kamena, metala, drva, ovisno o vrsti građevine, visine prema lokalnim uvjetima u naselju, najviše do 1,5 metara.

Da bi se sačuvao izgled padina na kosim građevnim česticama zabranjuju se veća preoblikovanja terena (zatrpavanje vrtača, izvođenje usjeka i nasipa, gradnja podzida viših od 1,50 m). Posebno se štite vrtače s terasastim lijevama i podzidima, zabranom preoblikovanja terena i rušenja podzida. Oblikovanjem terena ne smiju se narušiti uvjeti korištenja susjednih čestica, bez obzira na namjenu.

GRAĐEVINE STAMBENE NAMJENE

Članak 42.

Građevine stambene namjene namijenjene su odvijanju osnovne funkcije naselja - stalnom stanovanju. Smještaju se na jednoj građevnoj čestici i sadržavaju stambeni prostor i pomoćni prostor u funkciji stanovanja.

Iznimno, unutar stambene građevine ili prigraden uz nju, može se nalaziti i poslovni prostor čija površina ne može biti veća do 50% ukupne bruto razvijene površine građevine. Poslovnim prostorom smatra se prostor namijenjen djelatnostima koje su sukladne funkciji stanovanja i smiju se obavljati u naselju. Poslovni i stambeni prostor moraju činiti funkcionalnu i oblikovnu cjelinu građevine.

Uz osnovnu građevinu na građevnoj čestici dozvoljen je smještaj pomoćnih građevina koje se računaju u ukupnu izgrađenost i iskorištenost građevne čestice.

Kod neposrednog provođenja ovog Plana za građevine isključivo stambene namjene i građevine s poslovnim prostorom primjenjuju se isti uvjeti građenja.

Promjena namjene iz stambenog u poslovni prostor je moguća sukladno odredbi stavka 2. ovog članka. Moguća je i prenamjena pomoćnih građevina u poslovni prostor.

Članak 43.

U građevinskom području naselja mogu se graditi slijedeće vrste građevina stambene namjene za stalno stanovanje:

- obiteljska stambena kuća
- s jednom stambenom jedinicom,

- obiteljska stambena kuća
- s najviše dvije stambene jedinice,
- višestambena građevina.

U građevinskom području naselja mogu se, iznimno, graditi - interpolirati:

- vikend kuće kao pojedinačne građevine za odmor i povremeno stanovanje.

Obiteljske stambene kuće mogu se graditi u svim naseljima, dok se gradnja višestambenih građevina dozvoljava samo u središnjem naselju N1 Klana i biti će određena urbanističkim planom uređenja naselja.

Članak 44.

Minimalna tlocrtna površina obiteljske stambene kuće ne može biti manja od 80 m² za sve veličine građevnih čestica, osim za interpolaciju u postojećim, gusto izgrađenim dijelovima naselja gdje tlocrt građevine može biti određen susjednim građevinama.

Obiteljska stambena kuća - s jednom stambenom jedinicom

Članak 45.

Obiteljska stambena kuća s jednom stambenom jedinicom je slobodnostojeća kuća za stanovanje jedne obitelji, a sastoji se iz osnovne i pomoćnih građevina na jednoj građevnoj čestici. Prema tipologiji predstavlja građevinu višeg standarda stanovanja.

Za neposredno provođenje Plana određuju se slijedeći kriteriji građenja:

- minimalna površina građevne čestice: 750 m²
- maksimalna površina građevne čestice: 2000 m²
- izgrađenost građevne čestice: max. 20%
- uređene zelene površine: min. 50%
- uređeni parkirališni prostor unutar građevne čestice
- broj etaža: najviše 2 nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca: max. 7,0 m
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,20
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 0,40

Obiteljska stambena kuća - s najviše dvije stambene jedinice

Članak 46.

Obiteljska stambena kuća s najviše dvije stambene jedinice je slobodnostojeća ili dvojna građevina, a sastoji se iz osnovne i pomoćnih građevina na jednoj građevnoj čestici.

Za neposredno provođenje Plana određuju se slijedeći kriteriji građenja:

a) izgradnja na slobodnostojeći način:

- minimalna površina građevne čestice: 900 m²
- maksimalna površina građevne čestice: 2000 m²
- izgrađenost građevne čestice: max. 20%
- uređene zelene površine: min. 40%
- uređeni parkirališni prostor unutar građevne čestice
- broj etaža: najviše 3 nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca: max. 9,0 m
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,20
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 0,60

b) izgradnja na poluotvoreni način (dvojne kuće) - po jednoj jedinici dvojne kuće:

- minimalna površina građevne čestice: 750 m²
- maksimalna površina građevne čestice: 1800 m²
- izgrađenost građevne čestice: max. 20%
- uređene zelene površine: min. 40%
- uređeni parkirališni prostor unutar građevne čestice

- broj etaža: najviše 3 nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca: max. 9,0 m
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,20
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 0,60

Višestambena građevina

Članak 47.

Višestambena građevina je građevina namijenjena kolektivnom stanovanju u kojoj se na jedan vanjski ulaz vezuju tri i više stambenih jedinica, odnosno tri i više samostalnih uporabnih cjelina. Prizemna etaža može se namijeniti sadržajima društvenih i gospodarskih funkcija. U podrumskoj (suterenskoj) etaži treba predvidjeti zajedničku parkirališnu garažu i pomoćne prostorije za svaku stambenu jedinicu.

Građenje novih višestambenih građevina dozvoljeno je samo u središnjem naselju N1 Klana na području i prema kriterijima građenja koji će se odrediti urbanističkim planom uređenja naselja.

Do donošenja prostornog plana iz stavka 2. ovog članka dozvoljena je rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina u izgrađenom dijelu naselja Klana u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada bez povećanja fizičkog obujma građevine.

Ne dozvoljavaju se pojedinačne intervencije na pročeljima i zajedničkim dijelovima višestambene građevine.

Ovim Planom određuju se osnovni uvjeti građenja koje je, uz dozvoljena minimalna odstupanja, potrebno ugraditi u odredbe urbanističkog plana uređenja naselja Klana:

- minimalna površina građevne čestice: 1200 m²
- maksimalna površina građevne čestice: 2000 m²
- izgrađenost građevne čestice: max. 30 %
- uređene zelene površine: min. 30 %
- uređeni parkirališni prostor unutar građevne čestice
- skupna garaža i pomoćni prostor stambenih jedinica u podrumu (suterenu)
- mogućnost društvenih i gospodarskih sadržaja u prizemlju
- broj etaža: u pravilu 3 nadzemne etaže i podrum, najviše 4 nadzemne etaže
- visina do krovnog vijenca: max. 11,0 m
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,30
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 0,90

Vikend kuća

Članak 48.

Iznimno se u građevinskom području naselja može graditi - interpolirati vikend kuća kao pojedinačna građevina koja služi za odmor i povremeno stanovanje.

Za neposredno provođenje ovog Plana određuju se sljedeći uvjeti građenja za pojedinačne vikend kuće:

- vikend kuća ima jednu uporabnu cjelinu, gradi se isključivo na slobodnostojeći način, a preporuča se izgradnja prema predlošcima tradicionalnog graditeljstva,
- minimalna površina građevne čestice: 400 m²
- maksimalna površina građevne čestice: 1000 m²
- izgrađenost građevne čestice: max. 20 %
- uređene zelene površine: min. 50 %
- parkirališno mjesto unutar građevne čestice
- broj etaža: najviše dvije nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca ili donjeg ruba podrožnice drvenog krovišta: max. 6,0 m
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,20
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 0,40

Kod gradnje - interpolacije pojedinačnih vikend kuća u građevinsko područje naselja ostali uvjeti građenja isti su kao za obiteljske kuće.

Ako se građevna čestica mora odrediti kao zemljište koje služi redovnoj upotrebi postojeće - izgrađene vikend kuće tada njezina površina ne može biti manja od 300 m² niti veća od 600 m².

GRAĐEVINE DRUŠTVENIH NAMJENA

Članak 49.

Društvene djelatnosti služe zadovoljenju javnih i društvenih potreba stanovništva. Obavljaju se u građevinama društvenih namjena koje se u pravilu grade u građevinskom području naselja, na zasebnim građevnim česticama. Iznimno se mogu graditi u građevinskim područjima za izdvojene namjene i izvan građevinskog područja.

Građevine iz stavka 1. grade se pretežito u središnjem naselju N1 Klana, a moguća je njihova izgradnja i u ostalim naseljima. Prema iskazanim potrebama stanovništva mogu se graditi nove, rekonstruirati i prenamijeniti postojeće građevine kao što su: građevine namijenjene predškolskom odgoju (jaslice, dječji vrtić, dječje igraonice), socijalnoj skrbi (socijalna savjetovališta za sve starosne kategorije stanovništva), pružanju zdravstveno-estetskih usluga (sve vrste specijalističkih ordinacija, vježbaonice, prostori za estetiku tijela i sl.), građevine obrazovne i kulturno-zabavne namjene (knjižnica i čitaonica, škola stranih jezika, muzička škola, izložbeni salon, galerija, muzejska zbirka, kino, videoteka, disco-klub, multimedijalni prostori s više namjena i sl.), građevine sporta i rekreacije (pojedinačna otvorena ili zatvorena sportska igrališta, prostori i površine za rekreaciju građana).

U svim naseljima dozvoljava se obavljanje sadržaja društvenih djelatnosti u sklopu građevina stambene namjene prema uvjetima iz članka 42. stavak dva, ako zadovolje druge uvjete određene posebnim propisom.

Za potrebe stanovništva u planskom razdoblju do 2015. godine ne planira se izgradnja nove osnovne škole niti građevina primarne zdravstvene zaštite. Planom je predviđena gradnja ili rekonstrukcija građevine za potrebe doma za starije i nemoćne osobe, ponovno otvaranje matičnog ureda i policijske stanice u Klani. Postojeće građevine društvenih djelatnosti treba dopunjavati različitim novim sadržajima, a minimum zadovoljenja društvenih potreba stanovnika treba omogućiti dolaskom bibliobusa.

Članak 50.

Oblik i veličina građevne čestice na kojoj se gradi građevina društvene namjene moraju omogućiti smještaj svih sadržaja (osnovnu građevinu, pomoćne građevine u njejoj funkciji, parkirališni prostor, komunalno-ehničku infrastrukturu i sl.) ovisno o vrsti građevine.

Ovim Planom određuju se uvjeti građenja građevina društvenih namjena za neposredno provođenje, kada se one grade na zasebnim građevnim česticama:

- minimalna površina građevne čestice: 1200 m²
- maksimalna površina građevne čestice: ne određuje se
- izgrađenost građevne čestice: max. 25%
- uređene zelene površine: min. 30%
- uređeni parkirališni prostor unutar građevne čestice
- mogućnost skupne garaže i pomoćnih prostora u podrumu (suterenu)
- broj etaža: najviše 3 nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca: u pravilu max. 11,0 m, osim za specifične vrste društvenih građevina (crkve, sportske dvorane i sl.)
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): 0,25
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}): 0,75

Ovi uvjeti služe kao smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja naselja Klana te urbanističkih planova uređenja građevinskih područja izdvojenih namjena ako se u sklopu njih grade građevine društvenih namjena, iznimno i za njihovu izgradnju izvan građevinskog područja.

Građevine veće bruto razvijene površine od 900 m² te složene građevine društvenih namjena u kojima se okuplja veći broj ljudi moguće je planirati samo u naselju Klana, a za njih će se urbanističkim planom uređenja propisati uvjeti ili odrediti izrada detaljnog plana uređenja.

U ostalim naseljima neposrednim provođenjem Plana dozvoljava se građenje građevina društvenih namjena maksimalne bruto razvijene površine do 900 m² prema prethodno određenim uvjetima. Potrebna je izrada idejnog rješenja uz detaljan opis zahvata u prostoru.

GRAĐEVINE GOSPODARSKIH NAMJENA

Članak 51.

U građevinskom području naselja mogu se graditi slijedeće vrste građevina gospodarskih namjena:

- građevine poslovne namjene,
- građevine turističko-ugostiteljske namjene i
- poljoprivredne gospodarske građevine.

Građevine poslovne namjene

Članak 52.

Građevine poslovne namjene grade se u naselju, u pravilu na zasebnim građevnim česticama. Predviđene su za obavljanje svih vrsta poslovnih djelatnosti sukladnih stanovanju.

Veće poslovne građevine su: građevine za obavljanje svih vrsta proizvodno-poslovnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš, ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i ne proizvede buku veću od 55 dB danju i 45 dB noću (manji proizvodno-poslovni pogoni, manje radionice i servisi različitih namjena i sl), trgovačko-opskrbnih djelatnosti (prodavaonice hrane, pića, voća i povrća, mješovitih ili specijalizirane robe) i dr.

Manje poslovne građevine su: građevine za obavljanje uslužno-zanatskih djelatnosti (krojačke, frizerske, postolarske, fotografske, optičke, urarske, zlatarske i sl.), pružanje poslovnih i intelektualnih usluga (uredi, biro, ateljei, studiji, agencije i sl.) i dr.

U naselju se dozvoljava obavljanje poslovnih djelatnosti sukladnih stanovanju i na građevnim česticama građevina stambene namjene s poslovnim prostorom, prema uvjetima iz članka 42. stavak dva, ako zadovolje druge uvjete određene posebnim propisom.

U naselju se zabranjuje gradnja otvorenih skladišta građevnog materijala, zapaljivih i eksplozivnih tvari, starih automobila, velikih stolarskih, bravarskih, limarskih, kame-noklesarskih i sličnih radionica, kamionskih parkirališta, autoservisa i sličnih sadržaja koji zahtijevaju veće površine, privlače jači promet, proizvode veću buku i štetne emisije u okoliš od dozvoljenih veličina propisanih za naselje. Takve građevine smještaju se i grade na izdvojenim površinama poslovne namjene predviđene ovim Planom.

Članak 53.

Oblik i veličina građevne čestice na kojoj se gradi građevina poslovne namjene moraju omogućiti smještaj svih sadržaja vezanih uz tehničke karakteristike ili tehnološki proces (građevinu osnovne namjene, sve pomoćne građevine u njejoj funkciji, internu prometnicu, parkirališni prostor, manipulativni prostor, komunalno - tehničku infrastrukturu i sl.).

Ovim Planom određuju se uvjeti građenja građevina poslovnih namjena kada se one grade na zasebnim građevnim česticama:

- minimalna površina građevne čestice:
  - * za veće proizvodno-poslovne, trgovačko-opkrbne i sl. građevine: 1200 m²
  - * za manje poslovne građevine (uslužne, zanatske, servisne i sl.): 600 m²
- maksimalna površina građevne čestice: ne određuje se
- izgrađenost građevne čestice: - za sve građevine max. 25%
  - uređene zelene površine: - za sve građevine min. 30%
  - uređeni parkirališni i manipulativni prostor unutar građevne čestice
  - mogućnost skupne garaže i pomoćnih prostora u podrumu (suterenu)
  - maksimalna visina i broj etaža:
    - * za veće proizvodno-poslovne, trgovačko-opkrbne i sl. građevine:
      - broj etaža: za proizvodni ili prodajni prostor: u pravilu jedna nadzemna etaža veće visine, a za ostali poslovni prostor: najviše 3 nadzemne etaže i podrum
      - visina do krovnog vijenca: max. 12,0 m
    - * za manje poslovne građevine (uslužne, zanatske, servisne i sl.):
      - broj etaža: najviše 2 nadzemne etaže i podrum
      - visina do krovnog vijenca: max. 8,0 m
  - koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): - za sve građevine: 0,25
  - koeficijent iskorištenosti (K_{is}):
    - * za veće proizvodno-poslovne, trgovačko-opkrbne i sl. građevine: 0,75
    - * za manje poslovne građevine (uslužne, zanatske, servisne i sl.): 0,50

Ovi uvjeti služe kao smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja naselja Klana i izdvojenih građevinskih područja poslovne namjene, a za neposredno provođenje u drugim naseljima.

Građevine veće bruto razvijene površine od 1000 m² te složene građevine poslovnih namjena, s većim tehničkim zahtjevima u kojima je zaposlen veći broj ljudi, moguće je graditi samo u građevinskim područjima za izdvojene gospodarske - proizvodne i poslovne namjene koja su određena ovim Planom, a za njih će se uvjeti građenja odrediti urbanističkim planom uređenja temeljem smjernica ovog Plana.

Građevine turističko-ugostiteljske namjene

Članak 54.

Građevine turističko-ugostiteljske namjene koje se mogu graditi u naselju na izdvojenim građevnim česticama su:

- * veće turističko-ugostiteljske građevine (sa stacionarom): manji hoteli i pansioni,
  - * manje turističko-ugostiteljske građevine: restorani, kavane, caffej, snack-barovi, pizzerije, turističke agencije, info-punktovi i slični turističko-ugostiteljski sadržaji.
- Dozvoljava se izgradnja sadržaja turističko-ugostiteljske djelatnosti i u sklopu građevina stambene namjene s poslovnim prostorom, prema uvjetima iz članka 42. stavak dva, ako zadovolje druge uvjete određene posebnim propisom.

Članak 55.

Oblik i veličina građevne čestice na kojoj se gradi građevina turističko-ugostiteljske namjene moraju omogućiti smještaj svih sadržaja vezanih uz nesmetano obavljanje planirane turističko-ugostiteljske djelatnosti (osnovnu građevinu, sve pomoćne građevine u njenoj funkciji, internu

prometnicu, parkirališni prostor, komunalno - tehničku infrastrukturu i sl.).

Za neposredno provođenje određuju se uvjeti građenja građevina turističko-ugostiteljske namjene kada se grade na zasebnim građevnim česticama:

- minimalna površina građevne čestice:
  - * za veće turističko-ugostiteljske građevine (sa stacionarom): 1200 m²
  - * za manje turističko-ugostiteljske građevine: 600 m²
- maksimalna površina građevne čestice: ne određuje se
- izgrađenost građevne čestice: max. 25 %
- uređene zelene površine: min. 30 %
- uređeni parkirališni i manipulativni prostor unutar građevne čestice
  - za manje hotele i pansione omogućiti skupne garaže i pomoćne prostore u podrumu (suterenu)
  - maksimalna visina:
    - * za veće turističko-ugostiteljske građevine (sa stacionarom):
      - broj etaža: najviše 3 nadzemne etaže i podrum
      - visina do krovnog vijenca: max. 12,0 m
    - * za manje turističko-ugostiteljske građevine:
      - broj etaža: u pravilu jedna nadzemna etaža i podrum, najviše 2 nadzemne etaže
      - visina do krovnog vijenca: max. 7,0 m
  - koeficijent izgrađenosti (K_{ig}): - za sve građevine: 0,25
  - koeficijent iskorištenosti (K_{is}):
    - * za veće turističko-ugostiteljske građevine (sa stacionarom): 0,75
    - * za manje turističko-ugostiteljske građevine: 0,50

Ovi uvjeti služe kao smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja naselja Klana, izdvojenih građevinskih područja turističko-ugostiteljske namjene, osim vikend naselja, te za neposredno provođenje u drugim naseljima.

Građevine veće bruto razvijene površine od 1000 m² te složene građevine turističko-ugostiteljske namjene s većim smještajnim kapacitetima koje zapošljavaju više ljudi, moguće je graditi samo u građevinskim područjima za izdvojene gospodarske - turističko-ugostiteljske namjene koja su određena ovim Planom, osim vikend naselja, a za njih će se uvjeti građenja odrediti urbanističkim planom uređenja temeljem smjernica ovog Plana.

Poljoprivredne gospodarske građevine

Članak 56.

Poljoprivredne gospodarske građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji su:

- bez izvora zagađenja: staklenici, plastenici, spremišta ljetine, spremišta poljodjelskih alata i strojeva, sjenici, nadstrešnice za sušenje plodina, pčelinjaci i sl.
- s izvorom zagađenja: razne staje, obori, svinjci, peradarnici, kuničnjaci, uzgojišta krznaša, male klaonice, gnojišta i sl.

Poljoprivredne gospodarske građevine bez izvora zagađenja mogu se graditi u naselju na izdvojenim građevnim česticama ili kao pomoćne građevine unutar građevne čestice građevina stambene namjene, osim višestambenih građevina, prema lokalnim uvjetima.

Poljoprivredne gospodarske građevine s izvorom zagađenja grade se u pravilu izvan građevinskih područja. Ako se grade u građevinskim područjima naselja moraju se smjestiti isključivo na zasebnim građevnim česticama. Namjena građevina ne smije narušavati uvjete života i stanovanja unutar naselja, ugrožavati higijenske uvjete i korištenje susjednih građevnih čestica.

Zabranjuje se izgradnja poljoprivrednih gospodarskih građevina s izvorom zagađenja u središnjem naselju N1 Klana.

Uvjeti držanja domaćih životinja za vlastite potrebe, te uzgoja stoke, peradi, sitnih krznaša i sl. propisati će se općinskom odlukom.

Poljoprivredna proizvodnja i uzgoj stoke u privatnim domaćinstvima podrazumijeva uzgoj i tov stoke i peradi do uobičajenog maksimalnog kapaciteta:

- konja do 3 grla,
- krava i ostalih goveda do 7 komada,
- tovnih teladi i junadi do 10 komada,
- svinja do 15 komada,
- peradi do 250 komada,
- sitnih glodavaca krznaša do 75 komada.

Poljoprivredne gospodarske građevine s izvorom zagađenja koje veličinom i kapacitetom odstupaju od prethodno navedenih nisu sukladne s funkcijom stanovanja i mogu se graditi na površinama izvan građevinskih područja.

Članak 57.

Za neposredno provođenje Plana, kada se poljoprivredne gospodarske građevine grade na zasebnoj čestici, određuju se slijedeći uvjeti građenja:

- oblik i veličina građevne čestice moraju obuhvatiti sve sadržaje potrebne za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, a utvrđuju se oblikom i veličinom zemljišne čestice

- minimalna veličina građevne čestice:
  - za građevine bez izvora zagađenja: 1000 m²
  - za građevine s izvorom zagađenja: 1200 m²

- maksimalna veličina građevne čestice se ne ograničava
- ukupna maksimalna izgrađenost građevne čestice:

- za građevine bez izvora zagađenja: 60%
- za građevine s izvorom zagađenja: 40%

- maksimalna visina građevine je, u pravilu, jedna (prizemna) etaža visine 4,0 m, a iznimno dvije etaže (prizemna i potkrovnja) visine 6,0 m, ako se u potkrovlju drži sijeno i stočna hrana,

- minimalna udaljenost građevine bez izvora zagađenja od granica parcele iznosi min. 3,0 m, odnosno min. 6,0 m od susjednih građevina,

- građevine s izvorom zagađenja moraju od susjednih stambenih građevina biti udaljene najmanje 12,0 m,

- gnojišta moraju biti udaljena min. 15,0 m od susjednih stambenih građevina, ulične ograde i od cisterne za vodu - dno i stijenke gnojišta do visine 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala,

- tekućinu iz staja, svinjaca i gnojišta treba nepropusnim sistemom odvesti u zatvorene, nepropusne silose ili jame s nepropusnim dnom, stijenkama i pokrovom, s otvorima za čišćenje i ventilaciju - za udaljenost od stambene građevine vrijede isti uvjeti kao i za gnojišta. Odvoz otpadne vode vrši komunalno poduzeće na prihvatno mjesto s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.

Građevna čestica poljoprivredne gospodarske građevine koja se gradi na izdvojenoj parceli priključuje se na javnu prometnu površinu kolnim pristupom minimalne širine 3,0 m.

Priključci na infrastrukturnu mrežu određuju se ovisno o namjeni gospodarske građevine, a prema posebnim uvjetima. Na mjestima gdje nema vodovoda i kanalizacije uvjetuje se gradnja cisterne i nepropusne septičke taložnice. Za građevine s izvorom zagađenja treba ishoditi vodopravne uvjete nadležne institucije.

POMOĆNE GRAĐEVINE U FUNKCIJI GRAĐEVINA OSNOVNE NAMJENE

Članak 58.

Pomoćnim građevinama smatraju se građevine koje služe funkcionalnom odvijanju namjena u osnovnim građe-

vinama. Grade se u svim naseljima, u pravilu u sklopu građevine osnovne namjene ili prigradene uz nju, a iznimno zbog lokalnih uvjeta i kao odvojene građevine.

Na građevnim česticama obiteljskih stambenih kuća to su garaže, spremišta, hoby-prostori, drvarnice, kotlovnice centralnog grijanja, manje poljoprivredne gospodarske građevine i sl.

Kod višestambenih građevina kolektivnog stanovanja pomoćne građevine se mogu graditi u podzemnoj i suterenskoj etaži ili kao nadzemne skupne građevine.

Pomoćne građevine na česticama društvenih i gospodarskih građevina su: manji pomoćni poslovni i skladišni prostori u funkciji osnovne namjene, spremišta, kotlovnice i sl.

Visina pomoćnih građevina je jedna nadzemna etaža, max. visine 3,0 m. Iznimno se, zbog lokalnih uvjeta i kod građenja poljoprivrednih gospodarskih građevina može dozvoliti njihova izgradnja u dvije etaže max. visine 5,0 m.

Pomoćne građevine mogu se, zbog lokalnih uvjeta, graditi na manjim udaljenostima od granica građevne čestice od onih koje su određene za osnovne građevine, ali pod uvjetom da na bilo koji način ne ometaju namjenu susjednih građevinskih čestica i omogućuju preglednost odvijanja prometa. Odstupanja u udaljenosti pomoćnih građevina od propisanih za osnovne građevine određuju se lokacijskom dozvolom.

INFRASTRUKTURNE I KOMUNALNE GRAĐEVINE

Infrastrukturne građevine

Članak 59.

Infrastrukturne građevine se nalaze ili grade u građevinskim područjima naselja i površina za izdvojene namjene, te na ostalim područjima poljoprivrednih i šumskih površina izvan građevinskih područja. Pripadaju infrastrukturnim sustavima, a koriste se i izgrađuju prema posebnim uvjetima koji su određeni su u točki 5. ovih Odredbi.

Neposrednim provođenjem, u građevinskim područjima naselja, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja izdvojenih namjena i izvan građevinskih područja, mogu se vršiti rekonstrukcije postojećih i gradnja novih infrastrukturnih građevina cestovnog prometa, pošte i telekomunikacija, vodoopskrbe i odvodnje, elektroopskrbe, plinifikacije i energije iz obnovljivih izvora, temeljem lokacijske dozvole u skladu s posebnim uvjetima i mjerama zaštite nadležne ustanove za pojedini infrastrukturni sustav.

Komunalne građevine

Članak 60.

Komunalne građevine u naselju, prema ovom Planu, su javna parkirališta, skupne garaže, javne zelene površine (parkovi, dječja igrališta i sl.), zelene tržnice, groblja, površine za manipulaciju otpadom (reciklažna dvorišta) i druge građevine u funkciji zadovoljenja potreba građana. Neposrednim provođenjem, u građevinskim područjima naselja mogu se vršiti rekonstrukcije postojećih i gradnja novih komunalnih građevina, temeljem lokacijske dozvole za koju je potrebna izrada idejnog rješenja s detaljnim opisom zahvata u prostoru.

Smještaj cestovnih vozila kada ona nisu u prometu vrši se za osobne automobile na javnim parkiralištima i u skupnim garažama. Javno parkiralište je otvorena površina sa označenim parkirnim mjestima, a skupna garaža je zatvoreni prostor za smještaj više vozila. Broj parkirališnih i garažnih mjesta određuje se sukladno propisanim standardima za pojedinu namjenu osnovnih građevina, a prema odredbama članaka 110. i 111.

Javna parkirališta se grade na zasebnoj građevnoj čestici uz naseljske prometnice. Javne garaže mogu se graditi samo kao skupne parking-garaže (maksimalne visine dvije nadzemne etaže, odnosno 8,00 m) ili kao jednoetažne podzemne garaže s mogućnošću druge namjene na krovnoj površini (igralište, prometna površina - parkiralište, ozelejnena površina i sl.), ako za to postoje terenske okolnosti.

Ako se garažni prostori nalaze u podzemnoj etaži, ne računaju se u izgrađenost građevne čestice. Podzemna etaža može zauzimati 100% površine građevne čestice, ukoliko se krovna površina hortikulturno obradi kao okolni teren.

Zabranjuje se izgradnja novih i korištenje postojećih kamionskih parkirališta u naselju. Planom je određeno građevinsko područje izdvojene infrastrukturne namjene - kamionski terminal »Brgudčići« kao skupno parkiralište za 60 parkiranih kamiona.

Javne zelene površine održavaju se i uređuju u skladu s planovima uređenja nadležne komunalne ustanove.

Zelene tržnice mogu se osnivati u naseljima u skladu s potrebama građana, a uvjeti smještaja na javnoj površini, način poslovanja, održavanje reda i higijenskih uvjeta mogu se propisati općinskom odlukom.

Postojeća groblja nalaze se u naseljima N1 Klana i N8 Breza, a čine ih izgrađene površine unutar naselja određene za uređenje i popunjavanje groblja. Nova groblja Planom nisu predviđena.

Uređenje površina, novih ukopnih mjesta i građenje potrebnih pratećih sadržaja unutar izgrađenih površina groblja mogući su neposrednom provedbom ovog Plana, u skladu s općinskim programima uređenja, uz ishođenje sanitarno-tehničkih uvjeta, vodopravnih uvjeta, te posebnih uvjeta za priključke na prometnu i komunalnu infrastrukturu.

Ovim Planom ne određuje se reciklažno dvorište zbog blizine centralnog županijskog odlagališta u Marišćini, ali se ono može izgraditi ukoliko se za njega ukaže potreba.

Veće površine za skupljanje i manipulaciju otpadom (npr. odlagališta starih automobila, automobilskih guma i sl.) ne dozvoljavaju se u naselju nego u izdvojenim građevinskim područjima proizvodne ili poslovne namjene.

OSTALE GRAĐEVINE

Članak 61.

Pod ostalim građevinama podrazumijevaju se sljedeće građevine:

- montažne građevine
- kiosci
- nadstrešnice
- reklamni panoi i
- privremene građevine.

Montažnim građevinama smatraju se manje tipizirane građevine (ATC-centrale, GSM stanice, relejni stupovi, odašiljači, meteorološke stanice, mjerne stanice za monitoring, manje tipizirane infrastrukturne građevine i sl.). Neposrednom provedbom ovog Plana grade se ili postavljaju na građevnoj čestici koja se formira kao zemljište koje služi redovnoj upotrebi građevine. Moraju se graditi ili postavljati na mjestima na kojima neće narušiti krajobrazne vrijednosti prirodnog okruženja ili ambijentalnu sliku naselja, a ne dozvoljava se njihova postava u zonama zaštićene prirodne i kulturne baštine niti u sklopu evidentiranih i registriranih spomenika kulture.

Kiosci su tipizirane manje montažne građevine, a služe za prodaju tiska, duhana, galanterije, voća i povrća, sezonskih plodina i vršenja drugih manjih ugostiteljskih i obrtničkih usluga. Postavljaju se na uređenom građevinskom zemljištu temeljem posebne općinske odluke. Iznimno se, zbog

lokalnih uvjeta, može dozvoliti njihova postava na građevnim česticama osnovnih građevina u naselju.

Nadstrešnice kao zakloni i čekaonice na stajalištima javnog gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza su jednostavne građevine čiji se prostorni razmještaj i uvjeti građenja određuju posebnom općinskom odlukom.

Reklamni panoi postavljaju se na zelene površine, pročelja građevina, potporne i obložne zidove. Mogu se postavljati unutar i van građevinskog područja, uz javne (državne, županijske, lokalne) i nerazvrstane ceste. Uvjeti za postavljanje reklamnih panoa reguliraju se posebnom općinskom odlukom.

Privremene građevine definirane su Zakonom o građevini.

2.3. Izgrađene strukture izvan naselja

Članak 62.

U smislu ovog Plana izgrađene strukture izvan naselja postoje ili se planiraju na površinama za izdvojene namjene koje su određene građevinskim područjima. Planom su određena građevinska područja za sljedeće izdvojene namjene:

- gospodarsku - proizvodnu namjenu,
- gospodarske - poslovne namjene,
- turističko-ugostiteljske namjene,
- sportsko-rekreacijske namjene,
- infrastrukturnu namjenu i
- komunalno-poslovnu i edukativno-rekreacijsku namjenu.

U građevinskim područjima za izdvojene namjene, pored građevina za obavljanje osnovne namjene, mogu se uređivati površine zaštitnog zelenila, parkova, sporta i rekreacije, parkirališne i manipulative površine, te graditi prateći sadržaji što upotpunjuju osnovnu namjenu i pridonose kvaliteti prostora u okruženju.

Nova izgradnja u građevinskim područjima za izdvojene namjene, osim u građevinskom području komunalno-poslovne i edukativno-rekreacijske namjene, moguća je samo temeljem prostornih planova užeg područja. Ovim Planom određena je izrada urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova uređenja.

Građevinska područja za izdvojene namjene određena su u kartografskim prikazima 1. »Korištenje i namjena površina«, u mjerilu 1:25.000 i 4.1. do 4.9. »Građevinska područja«, u mjerilu 1:5000.

Površina za gospodarsku - proizvodnu namjenu

Članak 63.

Površina za gospodarsku - proizvodnu namjenu je izdvojena površina postojeće asfaltne baze koja je predviđena za proširenje. Planom je određeno građevinsko područje izdvojene površine za gospodarsku - proizvodnu namjenu:

II - proizvodna zona - asfaltna baza »Marišćina«.

Uređenje i izgradnja građevinskog područja asfaltne baze vrši se isključivo temeljem urbanističkog plana uređenja. U obuhvat plana ulazi ukupna površina građevinskog područja (izgrađeni i neizgrađeni dio).

Do donošenja urbanističkog plana uređenja u izgrađenom dijelu građevinskog područja dozvoljene su rekonstrukcije postojećih i interpolacije novih građevina, ali samo ako su u funkciji uvođenja novih tehnoloških linija, poboljšanja tehnološkog procesa proizvodnje i poboljšanja uvjeta života i rada zaposlenog osoblja u okviru postojeće proizvodne namjene. Navedeni zahvati mogući su neposrednim provođenjem ovog Plana, kumulativnim korište-

njem odredbi koje se odnose na građevine gospodarske - proizvodno-poslovne namjene koje se grade u naselju.

Površine za gospodarske - poslovne namjene

Članak 64.

Površine za gospodarske - poslovne namjene su izdvojene površine namijenjene različitim gospodarskim poslovno-proizvodnim djelatnostima koje zahtijevaju veći prostor, vezane su na intenzivni promet, njihov tehnološki proces nije sukladan s funkcijom stanovanja pa se izdvajaju iz naselja, a određene su građevinskim područjima.

Planom se određuju sljedeća građevinska područja izdvojenih površina za gospodarske - poslovne namjene:

K1 - poslovna zona mješovite namjene »Klana«,
K2 - poslovna zona mješovite namjene »Liskovac«,
K3 - poslovna zona mješovite namjene »Pod klanac«,
K4 - poslovna zona mješovite namjene »Kunfin«,
K5 - poslovna zona drvoprerađivačke namjene »Klana - pilana«,

K6 - poslovna zona mješovite namjene »Škalnica«,
K7 - poslovna zona drvoprerađivačke namjene »Breza - pilana«,

K8 - poslovna zona mješovite namjene »Breza«.

Uređenje i izgradnja građevinskih područja za gospodarske - poslovne namjene vrši se isključivo temeljem planova užih područja - urbanističkog plana uređenja ili detaljnog plana uređenja. U obuhvat plana užeg područja ulazi ukupna površina građevinskog područja (izgrađeni i neizgrađeni dio).

U izgrađenom dijelu građevinskog područja postojećih poslovnih zona K1, K2, K3, K5, K6, K7 i K8 dozvoljene su rekonstrukcije postojećih i interpolacije novih građevina, ali samo ako su u funkciji uvođenja novih tehnoloških linija, poboljšanja tehnoloških procesa proizvodnje i poboljšanja uvjeta života i rada zaposlenog osoblja u okviru postojeće poslovne namjene.

Do donošenja planova užih područja navedeni zahvati mogući su neposrednim provođenjem ovog Plana, kumulativnim korištenjem odredbi koje se odnose na građevine gospodarske - poslovne namjene koje se grade u naselju.

Površine za turističko-ugostiteljske namjene

Članak 65.

Izdvojene površine za turističko-ugostiteljske namjene ovim Planom podijeljene su na površine stacionarnog turizma, turističkog naselja i vikend naselja, a određene su građevinskim područjima.

Namijenjene su izgradnji novih građevina stacionarnog tipa, izgradnji strukture turističkog naselja koje može uključiti i hotel, te izgradnji vikend naselja.

Osnovne građevine turističko-ugostiteljske namjene mogu se graditi u kombinaciji s poslovnim, trgovačko-uslužnim, kulturno-zabavnim, sportsko-rekreacijskim i ostalim pratećim sadržajima.

Izgradnja u planiranim građevinskim područjima izdvojene turističko-ugostiteljske namjene moguća je samo temeljem urbanističkog plana uređenja ili detaljnog plana uređenja.

Članak 66.

Na području Općine Klana Planom se određuju sljedeća građevinska područja izdvojene turističko-ugostiteljske namjene:

T1 - površina stacionarnog turizma (sa smještajnim kapacitetima u hotelu ili većem pansionu i pratećim sadržajima): T1 - planirani hotel u Klani,

T2 - turističko naselje (koje može uključiti i građevinu stacionarnog turizma):

T2 - planirano turističko naselje Rojno,

T3 - vikend naselja: planirana su tri nova vikend naselja:

T3₁ - vikend naselje u Škalnici,

T3₂ - vikend naselje u Studeni,

T3₃ - vikend naselje u Brezi.

Članak 67.

Vikend kuće grade se u vikend naselju - izdvojenoj površini turističko-ugostiteljske namjene - kao skupne aglomeracije namijenjene odmoru.

Izgradnja skupnih aglomeracija u vikend naselju vrši se isključivo temeljem detaljnog plana uređenja.

Smjernicama za izradu detaljnog plana uređenja smatraju se uvjeti građenja određeni za pojedinačnu vikend kuću u članku 48. ovih Odredbi.

Površine za sportsko-rekreacijske namjene

Članak 68.

Površine za sportsko-rekreacijske namjene određene su planiranim građevinskim područjima, a podijeljene su na sportsko-rekreacijski centar, četiri zone za sport i rekreaciju i veće sportsko-rekreacijsko područje namijenjeno odvijanju sporta i rekreacije u prirodnom prostoru (golf, jahanje i sl.).

U njima su planirani novi sportski i rekreacijski sadržaji, izgradnja novih zatvorenih i otvorenih sportsko-rekreacijskih građevina i površina namijenjenih različitim sportovima i vidovima rekreacije, sa svim pratećim zdravstvenostetskim, ugostiteljskim, trgovačko-uslužnim i ostalim sadržajima, sa prometnim i parkirališnim površinama, te parkovnim i uređenim zelenim površinama.

Za uređenje površina i izgradnju građevina u građevinskim područjima sportsko - rekreacijske namjene obvezna je izrada urbanističkog plana uređenja za cijeli obuhvat.

Članak 69.

Planom su određene slijedeće izdvojene površine za sportsko-rekreacijske namjene:

R1 - sportsko-rekreacijski centar SRC »Klana« - sportsko-rekreacijska zona planirana za izgradnju zatvorenih i otvorenih sportskih građevina za više sportova, s različitim pratećim sadržajima (fitness i beauty centar, bazen i sauna, trim-kabineti, ugostiteljski, trgovačko-uslužni, poslovni i ostali sadržaji),

R2 - sportsko-rekreacijska zona »Malinica« - sportsko-rekreacijska zona za sportske i rekreacijske aktivnosti u slobodnoj prirodi (npr. trim-staza s pratećim ugostiteljskim sadržajima i sl.) pretežito namijenjena izletnicima,

R3 - sportsko-rekreacijsko područje »Rojno« - mogući golf centar s nekoliko golf igrališta, jahački klub s konjičkim sportovima ili druga sportsko-rekreacijska namjena koja se odvija u slobodnoj prirodi,

R4 - sportsko-rekreacijska zona »Škalnica«, sportsko-rekreacijska zona, planirana pretežito za potrebe stanovnika Škalnice,

R5 - sportsko-rekreacijska zona »Močila«, sportsko-rekreacijska zona planirana pretežito za potrebe stanovnika Klane,

R6 - sportsko-rekreacijska zona »Studena«, sportsko-rekreacijska zona planirana pretežito za potrebe stanovnika Studene.

Infrastrukturne površine

Članak 70.

Kao infrastrukturna površina prometa u mirovanju Planom je izdvojena površina kamionskog terminala »Brgudčići« - parkirališta za smještaj oko 60 kamiona - koja je određena građevinskim područjem.

Uvjete korištenja, uređenja i zaštite prostora odrediti će urbanistički plan uređenja čija je izrada za kamionski terminal obvezna prema ovom Planu.

Ostale infrastrukturne površine predviđene su za smještaj građevina, vodova, instalacija i uređaja u funkciji pojedinih infrastrukturnih sustava, a razgraničuju se ovisno o vrsti infrastrukturnog sustava na:

- površine za građevine prometa i građevine veza (kopnene i zračne);
- površine za građevine vodoopskrbe (vodozahvat i prijenos vode) i odvodnje (odvod oborinskih i otpadnih voda);
- površine za energetske građevine za transformaciju i prijenos energenata (električne energije, plina i energenata iz obnovljivih izvora).

Sve infrastrukturne površine, instalacije, uređaji i građevine u funkciji pojedinog infrastrukturnog sustava (prometnog, vodnogospodarskog i energetskog) uređuju se, rekonstruiraju i grade neposrednim provođenjem, kumulativnom primjenom odrednica ovog Plana za pojedini infrastrukturni sustav.

Površina za komunalno-poslovne i edukativno-rekreacijske namjene

Članak 71.

Planom je određeno građevinsko područje komunalno-poslovne i edukativno-rekreacijske namjene namijenjeno izgradnji centra za dobrobit životinja u kojem će se osigurati skrb o napuštenim i nezbrinutim životinjama s područja Primorsko-goranske županije.

U obuhvatu građevinskog područja planirana je izgradnja građevina i uređenje površina namijenjenih za:

- zbrinjavanje napuštenih domaćih životinja,
- privremeni smještaj domaćih životinja koje imaju vlasnika,
- izlaganje i prezentaciju životinja,
- dresuru životinja za posebne namjene,
- različite druge aktivnosti vezane uz domaće životinje,
- interne prometnice i parkirališni prostor,
- građevine i uređaje komunalne i energetske infrastrukture (vodoopskrba, odvodnja, elektroopskrba, plinoopskrba, telefonija i sl.),
- zaštitne zelene površine,
- javne zelene površine - park i
- druge kompatibilne sadržaje.

Članak 72.

Građevinsko područje specifične višeznačne namjene navedene u prethodnom članku može se organizirati na način da se pojedine namjene ili grupe namjena objedine u obliku više samostalnih sadržajno-funkcionalnih cjelina koje mogu djelovati samostalno ili povezano, kao na primjer:

- sklonište za napuštene i nezbrinute životinje minimalnog kapaciteta 200 jedinki (pasa i mačaka),
- hotel za životinje predviđen za privremeni smještaj kućnih ljubimaca u vrijeme odsutnosti njihovih vlasnika,
- zbirka životinja i edukativni centar organizirani u obliku manjeg zoološkog parka otvorenog za javnost, sa zbirkom autohtonih i domaćih životinja, koji će imati edukativnu funkciju, prvenstveno u edukaciji djece predškolskog i školskog uzrasta - u zbirci životinja planirati odvo-

jenje grupe ptica i peradi, manjih sisavaca i velikih životinja,

- mogući drugi slični sadržaji sukladni s gore navedenim koji će u okviru novih cjelina omogućiti odvijanje različitih aktivnosti u organizaciji brojnih udruga ljubitelja životinja i drugih institucija (škola jahanja za djecu i odrasle, škola dresure pasa za potrebe slijepih osoba i MUP-a, dresure konja i sl., izložbe pasa, mačaka i drugih životinja i slične aktivnosti).

Organizacija funkcionalno-sadržajnih cjelina moguća je i na drugi način.

Članak 73.

Građevinsko područje komunalno-poslovne i edukativno-rekreacijske namjene čini skup građevnih čestica određenih za smještaj površina i građevina navedenih u članku 71. te organizaciju, međusobno povezivanje i nesmetano odvijanje aktivnosti unutar sadržajno-funkcionalnih cjelina iz članka 72. ovih Odredbi.

Realizacija izgradnje planiranog građevinskog područja centra za dobrobit životinja moguća je neposrednim provođenjem ovog Plana kojim su određeni osnovni uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina i osnovni uvjeti građenja građevina.

Članak 74.

Odvijanje aktivnosti, korištenje, uređenje i zaštita prostora unutar obuhvata građevinskog područja vršiti će se sukladno odredbama važećih propisa - Zakona o dobrobiti životinja i Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati skloništa za životinje i higijenski servisi.

Stručnu podlogu za utvrđivanje lokacijske dozvole čini idejno rješenje centra za dobrobit životinja u kojem će se, u tekstualnom i grafičkom obliku, detaljno razraditi:

- smještaj svih namjena - predviđenih sadržajno-funkcionalnih cjelina i mogućih kompatibilnih sadržaja, internih prometnica i parkirališta, manipulativnih površina, komunalnih uređaja i instalacija, površina javnog i zaštitnog zelenila i sl. - na pripadajućim građevnim česticama unutar građevinskog područja,
- unutarnja organizacija prostora - međusobna povezanost sadržajno-funkcionalnih cjelina, njihovih izgrađenih i neizgrađenih površina,
- osnovne građevine unutar pojedinih sadržajno-funkcionalnih cjelina te sve pomoćne građevine u njihovoj funkciji,
- svi elementi propisani člankom 36. Zakona o prostorom uređenju za sve građevne čestice građevinskog područja,
- drugi elementi važni za predmetni zahvat u prostoru prema posebnim propisima.

Pri izradi idejnog rješenja potrebno je pridržavati se sljedećih smjernica:

- svakoj namjeni ili grupi namjena iz članka 71. formirati pripadajuću građevnu česticu,
- riješiti interni promet i omogućiti dovoljan broj parkirnih mjesta za svaku pojedinu sadržajno-funkcionalnu cjelinu (za potrebe zaposlenog osoblja i vanjskih korisnika) - planirati parkiralište i za izletničke autobuse,
- uspostaviti logičnu internu povezanost sadržajno-funkcionalnih cjelina u odnosu na tehničke karakteristike odvijanja njihovih aktivnosti,
- u organizaciji prostora i smještaju osnovnih građevina voditi računa o orijentaciji građevina u odnosu na osunčanje i smjer dominantnih vjetrova,
- rubne dijelove građevnog područja ozeleniti visokim zaštitnim zelenilom u funkciji zaštite od vjetrova, ali i od buke iz centra okolnom prostoru,

- razmotriti mogućnost realizacije manjeg jezera u jednoj od depresija terena,
- površine javnog zelenila - parkovne površine - ozele-niti niskim zelenilom i hortikulturno obraditi.

Po potrebi, idejnim rješenjem predvidjeti i mogućnost etapne izgradnje centra prema pojedinim sadržajno-funkcionalnim cjelinama.

Članak 75.

Veličina građevinskog područja komunalno-poslovne i edukativno-rekreacijske namjene koje predstavlja skup građevnih čestica iznosi 4,00 hektara (40.000,00 m²).

Ovim Planom određuju se osnovni uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina te izgradnje građevina u sklopu pojedinih sadržajno-funkcionalnih cjelina na pripadajućim građevnim česticama, kako slijedi:

- minimalna veličina građevne čestice iznosi 2000 m²,
- maksimalna veličina građevne čestice se ne određuje,
- maksimalna izgrađenost iznosi 40% - u maksimalnu izgrađenost računaju se sve izgrađene površine na građevnoj čestici,
- koeficijent izgrađenosti: $K_{ig} = 0,4$
- koeficijent iskorištenosti: $K_{is} = 0,8$
- maksimalna visina građevina (boksova) za slobodno kretanje životinja u vanjskom prostoru je jedna nadzemna etaža ili 3,0 m,
- maksimalna visina osnovnih građevina u sadržajno-funkcionalnim cjelinama iznosi u pravilu dvije nadzemne etaže (prizemlje i kat) ili 8,0 m, a iznimno zbog terenskih okolnosti može pojedina građevina imati tri nadzemne etaže (suteren, prizemlje i kat) ili 10,0 m od uređenog terena oko građevine do krovnog vijenca,
- građevinsko područje priključeno je na županijsku cestu (Ž 5017) odvojkom planirane nerazvrstane ceste koja mora biti dimenzionirana za odvijanje dvosmjernog prometa, minimalne širine kolnika 6,0 m - planirani koridor pristupne ceste iznosi 20 m,
- u trupu pristupne ceste potrebno je planirati komunalne infrastrukturne priključke instalacija dovoda vode, struje, plina i telefonije do građevinskog područja,
- u svrhu opskrbe vodom moguća je izgradnja cisterne za vodu,
- odvodnja oborinskih voda s izgrađenih otvorenih površina u obuhvatu građevinskog područja u prirodni recipijent moguća je bez prethodnog pročišćavanja, osim sa površina internih prometnica i parkirališta gdje je, prije upuštanja, potrebno izvršiti separaciju ulja,
- odvodnju otpadnih i fekalnih voda potrebno je riješiti zbrinjavanjem na lokalnom uređaju za pročišćavanje otpadnih voda, s odgovarajućim stupnjem pročišćavanja za vodozaštitnu zonu djelomičnog ograničenja,
- građenje i oblikovanje građevina i uređenje površina u građevinskom području vršiti sukladno osnovnoj namjeni sadržajno-funkcionalne cjeline te u skladu s kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva,
- sprječavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš riješiti određivanjem mjera zaštite tla, vode i zraka, mjera zaštite od buke i sl.,
- za zahvat u prostoru ishoditi higijenske, sanitarno-tehničke i vodopravne uvjete građenja prema posebnim propisima,
- zbrinjavanje otpada na cijelom građevinskom području riješiti sukladno važećim zakonskim odredbama.

2.4. Izgradnja građevina izvan građevinskih područja

Članak 76.

Građevine, koje se temeljem odrednica ovog Plana, sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju i Županijskog plana, mogu graditi izvan građevinskih područja lociraju se, grade i koriste na način da ne ometaju druge namjene u prostoru i korištenje drugih građevina, a prema kriterijima iz članka 21. ovih Odredbi.

Izvan građevinskih područja moguća je izgradnja:

- građevina infrastrukture (prometa i veza, energetike, vodnog gospodarstva),
- zdravstvenih i rekreacijskih građevina,
- građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina,
- stambenih i gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti i seoskog turizma,
- manjih gospodarskih građevina na poljoprivrednim površinama,
- građevina u funkciji gospodarenja šumama i u funkciji lova.

Ovim Planom omogućena je rekonstrukcija postojećih pojedinačnih građevina, te rekonstrukcija i prenamjena bivših vojnih objekata i lovačkih kuća, zatečenih izvan građevinskog područja u šumskom prostoru.

Građenje izvan građevinskih područja

Građevine infrastrukture

Članak 77.

Građevine infrastrukture koje se grade izvan građevinskih područja jesu trase, vodovi i građevine u funkciji sustava prometa i veza, vodnogospodarskog i energetskog sustava, a izgrađuju se neposrednom provedbom, kumulativnom primjenom svih odrednica ovog Plana koje se odnose na pojedini infrastrukturni sustav, prema uvjetima iz točke 5. ove Odluke.

Zdravstvene i rekreacijske građevine

Članak 78.

Planom nije predviđena izgradnja novih zdravstvenih građevina.

Planirana je rekonstrukcija postojećeg objekta (Casa forestale) u predjelu Trstenik, poznatom kao zračno lječilište, u planinarski dom ili građevinu zdravstveno-rekreacijske namjene s manjim stacionarom.

Rekonstrukcija će se izvesti u skladu s kriterijima za korištenje i uređenje površina izvan građevinskih područja iz članka 21. i prema sljedećim uvjetima građenja:

- građevini treba odrediti građevinsku česticu potrebnu za njezinu redovitu upotrebu i nesmetano korištenje - veličina parcele se ne određuje,
- osigurati kolni prilaz parceli minimalne širine 3,0 m (može i makadamskom cestom) i planirati parkiralište u sklopu građevinske čestice,
- planinarski dom ili građevinu zdravstveno-rekreacijske namjene s manjim stacionarom izgraditi u formi slobodno-stojeće građevine ili građevnog sklopa,
- maksimalna bruto razvijena površina građevine (građevnog sklopa) može iznositi 400 m², uključujući sve građevine na parceli,

- maksimalna katnost građevine (građevnog sklopa) je tri nadzemne etaže (prizemlje, kat i potkrovlje), odnosno najveća visina iznosi 8,50 m od uređenog okolnog terena do donjeg ruba krovnog vijenca ili podrožnice drvenog krovišta.

- pri oblikovanju građevine voditi računa o skladnom uklapanju u okolni krajobraz i koristiti elemente tradicionalnog graditeljstva.

Izvan građevinskih područja mogu se planirati novi atraktivni sportsko-rekreacijski sadržaji. Rekreacijske površine i građevine namijenjene su različitim vidovima aktivne i pasivne rekreacije i sportova u slobodnoj prirodi.

Neposrednim provođenjem ovog Plana mogu se uređivati i graditi pješačke, biciklističke, jahačke, planinarske, trim staze, karting staze, staze za skijaško hodanje i sl., te površine za različite vidove rekreacije u slobodnoj prirodi.

Može se vršiti uređenje novih rekreacijskih površina i u sklopu njih građenje pratećih građevina za čiju izgradnju su potrebni manji zahvati bez štetnih posljedica po okoliš. Podrazumijeva se maksimalna rekreacijska površina do 2000 m² i građevina do max. 50 m² namjenjena manjem ugostiteljskom sadržaju i sanitarnoj grupi. i sl.

Za površine i građevine vrijede kriteriji za uređenje i korištenje površina te opći uvjeti građenja određeni člankom 21. ovih Odredbi.

Građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina

Članak 79.

Osnivanje novih površina i građenje građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina podliježe najvišim ograničenjima, jer one mogu prouzročiti i najveće štete u prostoru.

Izgradnja je moguća prema kriterijima iz članka 21. isključivo temeljem studije utjecaja na okoliš i sukladno Odluci o zaštiti izvorišta vode za piće na riječkom području.

Uvjeti za određivanje novih lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina određeni ovim Planom su sljedeći:

- istraživanje mineralnih sirovina ne može se obavljati na mjestima i na način koji bi mogao ugroziti podzemne vode, zaštićenu prirodnu baštinu i kulturno-povijesno nasljeđe, odnosno za administrativni prostor Općine Klana dozvoljeno je jedino na području četvrte kategorije osjetljivosti (zaštite) prostora koje obuhvaća IV. zonu sanitarne zaštite izvorišta vode za piće, zonu djelomičnog ograničenja i ostalo područje izvan zona sanitarne zaštite,

- lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina mora biti na sigurnoj udaljenosti od naselja, ugostiteljsko-turističkih, sportsko-rekreacijskih i zaštićenih područja, minimalne udaljenosti 1000 metara,

- nije dopuštena eksploatacija šljunka na Gumancu niti uz vodotokove,

- ne smiju se ugroziti krajobrazne vrijednosti područja,
- transport sirovine treba predvidjeti izvan područja naselja.

Sanacija područja nakon provedenih istraživačkih radova ili izvršenog iskorištavanja mineralnih sirovina mora biti sastavni dio odobrenja za eksploataciju.

Skladišta eksplozivnih materijala potrebnih za miniranje moraju se smjestiti na sigurnoj udaljenosti od naselja i infrastrukturnih koridora, uz suglasnost i prema posebnim uvjetima nadležne institucije.

Na području Općine Klana danas nema aktivnih kame-noloma. Ovim Planom predviđena je površina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina (tehničkog kamena) na području Tresni breg u statističkom naselju

Breza. Osnivanje površine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina i njezina izgradnja mogući su isključivo temeljem studije utjecaja na okoliš koja će uvažiti gore navedene kriterije i uvjete građenja te biti sukladna Odluci o zaštiti izvorišta vode za piće na riječkom području.

Stambene i gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti i seoskog turizma

Članak 80.

Na području Općine Klana izvan građevinskih područja mogu se graditi stambene i gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti i seoskog turizma. Podrazumijevaju se građevine za obavljanje prijavljene (registrirane) gospodarske djelatnosti - samostalne poljoprivredne (ratarske, stočarske) djelatnosti ili u kombinaciji s pružanjem usluga seoskog turizma. Gospodarske građevine mogu se organizirati u formi poljoprivrednog (agro) domaćinstva i u svom sklopu mogu imati stan za vlastite potrebe.

Neposrednom provedbom ovog Plana moguće je građenje takvih građevina, primjenom prije navedenih kriterija za korištenje i uređenje površina i općih uvjeta građenja, u formi pojedinačne građevine ili građevnog sklopa, uz uvjet da površina parcele iznosi najmanje 2,0 ha i da do nje postoji kolni prilaz minimalne širine 3,0 m.

Dozvoljena je izgradnja građevine (građevnog sklopa) do najviše 400 m² bruto razvijene površine, katnosti u pravilu dvije, iznimno zbog lokalnih uvjeta do tri nadzemne etaže (suteran, prizemlje i potkrovlje), odnosno visine max. 7,50 m od uređenog okolnog terena do donjeg ruba krovnog vijenca ili podrožnice drvenog krovišta.

Prema navedenim uvjetima mogu se, neposrednom provedbom, graditi stočarske i peradarske farme, te uzgajališta manjih i većih vrsta divljači (gateri), u sklopu kojih može biti i stan za vlastite potrebe.

Takve gospodarske građevine moraju biti udaljene od građevinskog područja naselja min. 500 m, od državnih i županijskih prometnica min. 200 m, od lokalnih cesta min. 100 m, a od nerazvrstanih cesta min. 50 m.

Preporuka Plana je da minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojeg se može planirati izgradnja gospodarskih građevina za uzgoj stoke i peradi iznosi 5 uvjetnih grla.

Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava se koeficijentom jedan. Sve vrste stoke i peradi svode se na uvjetno grlo primjenom koeficijenata iz slijedeće tablice:

Tablica 2 .: Koeficijenti uvjetnih grla

VRSTA STOKA	KOEFICIJENT	BROJ GRILA
- konj	1,60	3
- jelen	1,00	5
- krava, steona junica	1,00	5
- junad 1-2 godine	0,7	7
- junad 6-12 mjeseci	0,5	10
- telad	0,25	20
- svinje	0,33	15
- sitni glodavci krznaši	0,066	75
- ovce, koze	0,1	50
- janjad i jarci	0,05	100
- tova perad	0,00055	9000
- konzumne nesilice	0,002	2500

- rasplodne nesilice

0,0033

1500

Planom je prihvaćen postojeći sklop stambene i gospodarskih građevina, izgrađen izvan građevinskog područja u statističkom naselju Studena, koji je namijenjen seoskom i izletničkom turizmu, s pratećim rekreacijskim sadržajima (jahanje i sl.) za koji je potrebno provesti postupak usklađenja izgrađenog stanja s odredbama ovog Plana.

Manje gospodarske građevine na poljoprivrednim površinama

Članak 81.

Na poljoprivrednim površinama mogu se graditi manje gospodarske građevine u svrhu obavljanja gospodarske djelatnosti: staklenici, plastenici, građevine za uzgoj gljiva, bobičastog i drugog voća, ljekovitog i začinskog bilja, sušilišta voća, građevine za sušenje sijena, kukuruza, zatim pčelinjaci, kuničnjaci, spremišta alata i poljodjeljske mehanizacije i sl.

Te se građevine mogu graditi neposrednom provedbom kao jednoetažni, prizemni objekti, bruto tlocrtna površina do najviše 25 m². Iznimno, ako zbog terenskih okolnosti moraju imati suteran, njihova bruto razvijena površina može iznositi max. 50 m².

Gospodarske građevine se grade na poljoprivrednoj površini ili ostalom šumskom i poljoprivrednom zemljištu koje ima minimalnu površinu 3000 m². Za svako daljnje povećanje poljoprivredne površine za 2000 m², uz uvjet da je površina objedinjena, njihova se tlocrtna površina može povećati za 15 m², odnosno bruto razvijena površina za 30 m².

Primjenjuju se kritriji za korištenje i uređenje površina i opći uvjeti građenja građevina van građevinskih područja. Priključak na javnu prometnicu je put ili cesta min. širine 3,0 m.

Građevine u funkciji gospodarenja šumama i u funkciji lova

Članak 82.

Na šumskim površinama i ostalom šumskom i poljoprivrednom zemljištu neposrednim provođenjem ovog Plana moguća je izgradnja građevina u funkciji gospodarenja šumama i u funkciji lova - lugarnica, lovačkih kuća, čeka, hranilišta i pojilišta za divljač i sl.

Dozvoljava se postavljanje uređaja za izvlačenje posječnih stabala iz šume i malih prijenosnih pilana za grubu obradu drveta.

Lugarnice i lovačke kuće grade se pod slijedećim uvjetima:

- građevini treba odrediti građevinsku česticu potrebnu za njezinu redovitu upotrebu i nesmetano korištenje - veličina parcele se ne određuje,
- osigurati kolni prilaz parceli minimalne širine 3,0 m (može i makadamskom cestom),
- lugarnice i lovačke kuće izgraditi u formi slobodnostojeće građevine s uređenim okolišem,
- maksimalna bruto razvijena površina građevine može iznositi 150 m²,
- maksimalna katnost građevine u pravilu je dvije nadzemne etaže, iznimno zbog lokalnih uvjeta do tri nadzemne etaže (suteran, prizemlje i potkrovlje), odnosno najveća visina iznosi u pravilu 6,0 m, a iznimno 7,50 m od uređenog okolnog terena do donjeg ruba krovnog vijenca ili podrožnice drvenog krovišta,

- pri oblikovanju građevine voditi računa o skladnom uklapanju u okolni šumski krajobraz i koristiti elemente tradicionalnog graditeljstva.

Primjenjuju se kritriji za korištenje i uređenje površina i opći uvjeti građenja građevina van građevinskih područja. Priključak na javnu prometnicu je put ili cesta min. širine 3,0 m.

Građevine zatečene izvan građevinskih područja

Članak 83.

Pojedinačne građevine zatečene izvan građevinskih područja koje su izgrađene temeljem građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15. veljače 1968. godine tretiraju se kao postojeća izgradnja. Prema njihovoj namjeni, adekvatnoj građevinama u građevinskom području naselja, za njih vrijede isti uvjeti kao i za građevine te namjene u građevinskim područjima.

Zabranjuje se prenamjena postojećih građevina u funkciji poljoprivredne i šumarske djelatnosti u građevine stambene namjene.

U šumskom prostoru Općine Klana postoji veći broj bivših vojnih građevina izgrađenih u vrijeme talijanske okupacije područja i postojećih lovačkih kuća. Planom je omogućena rekonstrukcija i prenamjena tih građevina za potrebe razvoja zdravstvenog, izletničkog i lovskog turizma te sporta i rekreacije u slobodnoj prirodi.

Predviđena je rekonstrukcija slijedećih postojećih građevina:

- rekonstrukcija objekta na Gumancu (lugarnica Strgarije),
- rekonstrukcija objekta Štale na Mlaki,
- rekonstrukcija objekta (Casa forestale) na predjelu Trstenik, poznatom zračnom lječilištu,
- rekonstrukcija bivših vojnih objekata i postojećih lovačkih kuća na području Općine Klana (Gumance, Strgarije, Vrh Bliznic, Korenika, Želizna vrata, Dol, Kota 900, Gornja Bajta, Javor, Rojno, Breza i Tisovica).

Rekonstrukcijom i prenamjenom obuhvaćena je njihova sanacija, obnova i uređenje za potrebe izletnika, planinara, lovaca i drugih posjetitelja šume. Naročito se podrazumijeva dogradnja pratećih ugostiteljskih, sanitarnih i rekreacijskih sadržaja.

Rekonstrukcija građevina zatečenih u šumskom prostoru vrši se prema kriterijima za korištenje i uređenje površina te uvjetima građenja izvan građevinskih područja iz članka 21. ovog Plana. Ovisno o vrsti, veličini i namjeni pojedine građevine određuju se slijedeći uvjeti građenja:

- građevini treba odrediti građevnu česticu potrebnu za njezinu redovitu upotrebu i nesmetano korištenje ili česticu prema vlasničkom stanju - veličina parcele se ne određuje,
- osigurati kolni prilaz parceli minimalne širine 3,0 m (može i makadamskom cestom),
- za sve nabrojene građevine, osim za objekt na predjelu Trstenik, Planom se predlaže rekonstrukcija u postojećim tlocrtnim i visinskim gabaritima, a dozvoljava se maksimalno povećanje tlocrtnog gabarita za 30 %,
  - maksimalna katnost građevine u pravilu su dvije nadzemne etaže, iznimno zbog lokalnih uvjeta do tri nadzemne etaže (suteran, prizemlje i potkrovlje),
  - najveća visina iznosi u pravilu 6,0 m, a iznimno 7,50 m od uređenog okolnog terena do donjeg ruba krovnog vijenca ili podrožnice drvenog krovišta,
  - pri oblikovanju građevine treba voditi računa o skladnom uklapanju u okolni krajobraz i koristiti elemente tradicionalnog graditeljstva.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 84.

Osnovne gospodarske djelatnosti klanjskog kraja su šumarstvo - gospodarenje šumama i drvoprerađivačka proizvodnja, lovstvo, turizam i ugostiteljstvo, u manjoj mjeri poljoprivreda, te ostale gospodarske djelatnosti koje obuhvaćaju poslovnu namjenu.

Razvojne mjere i uvjeti smještaja određeni su za svaku nabrojenu gospodarsku djelatnost.

Šumarstvo

Članak 85.

Šumarstvo i drvoprerađivačka proizvodnja su tradicionalne gospodarske djelatnosti zaleđa litoralnog prostora Primorsko-goranske županije, pa tako i klanjskog kraja.

Drvena zaliha gospodarskih šuma povećava se godišnjim prirastom i u skladu s njim raste godišnji obujam sječe i gospodarskih aktivnosti šumarstva.

Planira se povećanje primarne prerade drva i proizvodnje poluproizvoda, te povećanje proizvodnje finalnih proizvoda uvođenjem suvremenih tehnologija. Treba nastaviti s ulaganjima u modernizaciju drvoprerađivačke proizvodnje, jer je širina proizvodnog programa i njegova brza prilagodba novim zahtjevima tržišta pretpostavka daljnjeg razvoja.

Lovstvo

Članak 86.

Lovne mogućnosti su vrlo povoljne i specifična su dopuna turističkom gospodarstvu. Budući razvoj lovstva treba zasnivati na obnavljanju i održavanju fonda divljači te na njegovoj komercijalnoj eksploataciji u skladu s planovima odstrela.

Radi očuvanja lovnog fonda i raznolikosti vrsta divljači na slobodnim šumskim i ostalim poljoprivrednim površinama dozvoljava se otvaranje uzgajališta divljači, a prema uvjetima iz članka 82. ovih Odredbi.

Postojeća već izgrađena uzgajališta divljači mogu se zadržati ako su na udaljenosti najmanje 50,0 m od ruba građevinskog područja naselja od kojeg moraju biti odvojena pojasom gusto zasađenog zaštitnog zelenila.

Turizam i ugostiteljstvo

Članak 87.

Zbog prirodnih ljepota krajobraza i bogate prirodne baštine, područje Općine Klana ima značajne pretpostavke turističkog razvoja.

Blizina Rijeke, Opatije i litoralnog područja te prekograničnog područja Slovenije i Italije, stvara pretpostavke i otvara izgledne mogućnosti za razvoj izletničkog turizma kroz cijelu godinu, zdravstvenog, lovnog i, u manjoj mjeri, seoskog turizma u okviru poljodjelskih domaćinstava i gospodarstava. Razvoju turističke djelatnosti znatno bi doprinijeli različiti poduzetnički programi za čije je ostvarenje potrebna pomoć s državne i županijske razine.

Potrebna su znatna ulaganja u izgradnju smještajnih kapaciteta, obogaćivanje turističke i ugostiteljske ponude koju treba dopuniti različitim sadržajima kulturne i etnološke baštine kraja. Ponudu treba sadržajno dopunjavati u postojećim naseljima, a osmisliti je na planiranim izdvojenim površinama turističko-ugostiteljske namjene i u vangrađevinskom području.

Planom su određena građevinska područja izdvojene turističko-ugostiteljske namjene koja su razgraničene na površinu stacionarnog turizma (hotel u Klani), turističkog naselja Rojno (koje može uključiti i hotel) i tri vikend naselja (u Škalnici, Studeni i Brezi).

Vrste građevina i uvjeti izgradnje građevina turističko-ugostiteljske djelatnosti koje se grade u građevinskim područjima naselja određeni su člancima 54. i 55.

Uvjeti smještaja turističko-ugostiteljskih djelatnosti u građevinskim područjima izdvojenih namjena izvan naselja određeni su člancima 65. - 67. ovih Odredbi.

Poljoprivreda

Članak 88.

Razvoj poljoprivrede, koja se danas obavlja na manjim, razjedinjenim površinama, uglavnom u vrtovima u okućnicama i uz naselja, moguć je uz slijedeće pretpostavke i uvjete:

- okrupnjavanje poljoprivrednih površina,
- intenzivno obrađivanje i korištenje klanjskog, studenjskog i lisačkog polja u isključivo primarne poljoprivredne svrhe, dakle za proizvodnju hrane,
- sufinanciranje investicijskih ulaganja za razvoj i unapređenje programa proizvodnje zdrave hrane na državnoj i županijskoj razini,
- osiguranje adekvatnih poticaja za povećanje proizvodnje u uvjetima koji su gotovo brdsko-planinski.

Razvojne mjere za unapređenje poljoprivredne proizvodnje su:

- proizvodnju dosadašnjih kultura proširiti na nove sorte - obuhvatiti uzgoj šumskih i uzgojenih gljiva te skupljanje ljekovitog, aromatskog i začinskog bilja,
- proizvodnju voća povećati uvođenjem novih sorti, prvenstveno uzgojem jagodičastog i bobičastog voća i stolne jabuke, obnovom i proširenjem voćnih nasada, podizanjem tehnološke razine uzgoja i proizvodnjom za tržište u svježem ili prerađenom stanju,
- proširiti proizvodnju meda, jabučnog octa, likera od šumskog voća i sl.,
- stočarstvo razvijati u okviru obiteljskog gospodarstva primjenom modernih metoda uzgoja: boljim režimom prehrane, mijenjanjem pasmine goveda, primjenom suvremene opreme i sl. - rentabilna su obiteljska gospodarstva već s 8 - 10 visoko produktivnih krava, uz korištenje vlastitih zemljišnih površina za proizvodnju krme i ispašu stoke,
- ovčarstvo i kozarstvo razvijati povećanjem stada, specijalizacijom u proizvodnji mesa i mlijeka i vlastitom preradom,
- razviti proizvodnju kunića, činčila i sitnih glodavaca krznaša, uzgoj zečeva, fazana i sl.

Ostale gospodarske djelatnosti

Članak 89.

Ostale gospodarske djelatnosti razgraničene su na proizvodnu i poslovnu namjenu i to na:

- postojeću proizvodnu djelatnost - proizvodnju asfalta i bitumenskih proizvoda u asfaltnoj bazi,
- postojeće poslovne djelatnosti: drvoprerađivačku, transportnu (kamionski prijevoz), građevinsku (prodaju građevinskog materijala i elemenata za završne radove) i dr.,
- planirane poslovne djelatnosti koja obuhvaćaju razne proizvodne, uslužne, zanatske, trgovačke, komunalno-servisne i druge djelatnosti.

Smještaju se u pravilu na izdvojenim površinama - građevinskim područjima za gospodarske - poslovne namjene, a neke poslovne djelatnosti mogu se obavljati i u naselju.

Vrste građevina i uvjeti izgradnje poslovnih građevina koje se mogu graditi u građevinskim područjima naselja određeni su člancima 52. i 53. ovih Odredbi.

Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti u izdvojenim građevinskim područjima za gospodarsku - proizvodnu namjenu određeni su člankom 63., a za gospodarske - poslovne namjene člankom 64.

Eksploatacija mineralnih sirovina, naročito tehničkog kamena, također može upotpuniti gospodarsku strukturu Općine Klana. Ovim Planom predviđena je površina za eksploataciju tehničkog kamena kao građevina van građevinskog područja na lokalitetu Tresni breg u Brezi.

Nove površine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina mogu se osnivati prema uvjetima za građenje izvan građevinskih područja. Uvjeti osnivanja i korištenja novih površina za iskorištavanje mineralnih sirovina određeni su člankom 79. ovih Odredbi.

Članak 90.

Prilikom izrade prostornih planova užih područja čija je izrada određena ovim Planom za građevinska područja izdvojenih gospodarskih - proizvodnih i poslovnih namjena i turističko-gostiteljskih namjena, za pojedinačne građevine ili građevne cjeline tih namjena koje se mogu graditi izvan građevinskih područja, te za zahvate u prostoru za koje je zakonskim propisom određena izrada studije o utjecaju na okoliš, treba uzeti u obzir sljedeće smjernice:

- oblik i veličina građevne čestice pojedinačne građevine, odnosno građevinskog područja cijele izdvojene površine, mora obuhvatiti sve sadržaje tehnološkog procesa (sve građevine osnovnih i pratećih namjena, interne prometnice, parkirališni prostor, komunalno-tehničku infrastrukturu i sl.),
- priključenje na javnu prometnicu vrši se direktno ili kolnim prilazom minimalne širine 4,5 m (za pojedinačnu građevinu), odnosno 6,0 m (za građevinsko područje),
- minimalna udaljenost građevne linije od prometnice iznosi 6,0 m uvećano za 1/2 visine građevine,
- ukupna izgrađenost građevinskog područja je maksimalno 60%, ostali dio su interne prometnice, parkirališni prostor i zaštitno zelenilo,
- visina građevina za poslovne namjene određuje se u ovisnosti od zahtjeva tehnološkog procesa i konfiguracije terena. Planom se preporuča visina jedne etaže za proizvodno-poslovne prostore (max. 8,0 m), a za prateće i ostale građevine u funkciji osnovnih građevina najviše do tri etaže (max. 12,0 m),
- visina građevina na površinama turističko-gostiteljske namjene ovisna je o vrsti površine.

Planom se preporučaju sljedeće vrijednosti:

- za pojedinačne građevine stacionarnog turizma: do 4 nadzemne etaže (max. 12,0 m),
- za turističko naselje: do 3 nadzemne etaže (max. 9,0 m),
- za vikend naselja: do 2 nadzemne etaže (max. 6,0 m),
- građevne cjeline svojim oblikovanjem moraju odraziti namjenu i funkciju, te biti skladno uklopljene u krajolik ili naseljsko okruženje. U arhitektonskom oblikovanju građevinskih cjelina potrebno je uzeti u obzir odredbe članka 40.
- parkirališni prostor dimenzionirati prema članku 110. i 111. ovih Odredbi,
- zaštitu okoliša provesti prema važećim zakonskim propisima i odrednicama Plana.

Prilikom izrade prostornih dokumenata iz stavka 1 ovog članka dozvoljavaju se manja odstupanja od navedenih odrednica.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 91.

Društvene djelatnosti kao sadržaji od javnog interesa građana svrstane su u skupine središnjih uslužnih funkcija prema njihovim glavnim svojstvima. To su:

- upravne funkcije - javna uprava i pravosuđe,
- obrazovne funkcije - predškolske i školske ustanove, visoko školstvo i znanost,
- zdravstvena zaštita i socijalna skrb,
- kulturne funkcije,
- sport i tehnička kultura,

- udruge građana, političke stranke i druge nestranačke organizacije,
- vjerske zajednice.

Vrsta i broj građevina društvenih djelatnosti određuju se mrežom građevina za svaku djelatnost na osnovi posebnih zakona i standarda. U Općini Klana, sukladno planiranom broju stanovnika i stupnju društvenog razvoja, obavljaju se neke društvene djelatnosti, dok se ostale osiguravaju u Gradu Rijeci.

Ovim Planom osigurani su prostorni uvjeti smještaja i razvitka upravnih funkcija, predškolskog odgoja, osnovnog obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, kulture i sporta, građanskih udruga, vjerskih ustanova i ostalih društvenih funkcija.

Građevine društvenih djelatnosti grade se u građevinskim područjima naselja, a samo izuzetno u građevinskim područjima izdvojenih namjena ili izvan građevinskih područja.

Uvjeti smještaja i izgradnje planiranih novih građevina društvenih djelatnosti, te uvjeti za rekonstrukciju i prenamjenu postojećih građevina, određuju se kumulativnom primjenom općih uvjeta građenja iz članaka 34. - 41., te članaka 49. i 50. ovih Odredbi.

Prostorni razmještaj postojećih i planiranih građevina društvenih djelatnosti prikazan je u kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina«.

Upravne funkcije

Članak 92.

Upravne funkcije koncentrirane su u središnjem naselju N1 - Klana kao administrativno - gospodarskom centru Općine i sjedištu lokalne samouprave, obuhvaćaju općinske organe samouprave, a potrebno ih je nadopunjavati u cilju postizanja VI. kategorije centraliteta - središta prostorne cjeline.

Planom se predviđa ponovno otvaranje matičnog ureda i policijske stanice u naselju Klana. Upravne funkcije nadopunjavati će se sadržajima i usklađivati svoje aktivnosti prema potrebama države, županije, lokalne samouprave, poduzetnika i stanovništva.

Obrazovne funkcije

Članak 93.

Obrazovne funkcije obuhvaćene su sustavom odgoja i obrazovanja koji, za potrebe Općine Klana, čini predškolski odgoj i osnovno obrazovanje.

Predškolski odgoj organiziran je u dječjem vrtiću »Klana«, smještenom uz osnovnu školu u naselju Klana.

Osnovno obrazovanje - u skladu s projekcijom školskoobvezatne populacije 2015. godine određena je za područje Općine Klana jedna osnovna škola - postojeća osnovna škola u Klani.

Potreba za predškolskim i školskim ustanovama određuje se temeljem pretpostavljenog udjela djece u ukupnom stanovništvu. Na osnovi demografske projekcije broja stanovnika za plansko razdoblje do 2015. godine ovim Prostornim planom se ne predviđa povećanje broja građevina obrazovnih funkcija jer sadašnji kapaciteti zadovoljavaju planske potrebe. Planira se kvalitativno podizanje razine odgojnih i nastavnih programa i poboljšanje opremljenosti prostora.

Zdravstvena zaštita

Članak 94.

Zdravstvena zaštita obuhvaća zdravstveno osiguranje stanovništva i pružanje zdravstvenih usluga. Na području Općine Klana Planom je predviđena samo primarna zdravstvena zaštita koju stanovništvu pruža Dom zdravlja u Klani. Sekundarna i tercijarna zdravstvena zaštita osigurana je u Gradu Rijeci.

Sadašnji kapaciteti zadovoljavaju planske potrebe za primarnom zdravstvenom zaštitom stanovništva do 2015. godine, pa se Planom ne predviđa gradnja novih građevina. Planira se kvalitativno podizanje razine zdravstvenih usluga i opremljenosti prostora u postojećem objektu, te otvaranje različitih specijalističkih ordinacija privatne prakse.

Socijalna skrb

Članak 95.

Socijalna skrb je organizirana društvena djelatnost od posebnog društvenog interesa kroz koju se ostvaruje društvena briga za socijalnu sigurnost radnih ljudi i građana. Planirano je otvaranje ustanove za brigu o starijim osobama u naselju Klana (rekonstrukcijom jedne od postojećih građevina u sklopu bivše vojarne ili gradnjom nove), te otvaranje savjetovališta za potrebe različitih dobnih skupina stanovništva.

Djelatnosti i usluge primarne zdravstvene zaštite i socijalne skrbi sadržajno će se dopunjavati u skladu s potrebama stanovništva.

Kulturne funkcije

Članak 96.

Podizanje općeg obrazovanja i kulturne razine utječe na porast potreba stanovništva za različitim vrstama kulturnih manifestacija i aktivnosti, a time i za odgovarajućim građevinama u kojima se one obavljaju.

Planira se rekonstrukcija i uređenje postojećeg prostora kina u Klani, te uređenje novih prostora za zadovoljenje kulturnih potreba stanovništva (knjižnica i čitaonica, etnografski muzej, umjetničke galerije, zavičajne zbirke, otvoreno ili pučko učilište, te različiti novi kulturni, umjetnički i zabavni sadržaji), sukladno iskazanim potrebama kroz plansko razdoblje.

Sport i rekreacija

Članak 97.

Održavanje psihofizičkih sposobnosti i zdravlja stanovništva zahtjeva bavljenje sportskim aktivnostima, svim oblicima rekreacije, zabave i odmora.

Planiraju se sve vrste otvorenih površina i zatvorenih građevina sporta i rekreacije u naseljima, zatim veće površine sportsko - rekreacijskih namjena na izdvojenim površinama, a izvan građevinskih područja omogućeno je

odvijanje najrazličitijih sportsko - rekreacijskih aktivnosti u slobodnoj prirodi.

Udruge građana, političke stranke i druge organizacije

Članak 98.

Ustavno je pravo građana kao privatnih osoba i drugih pravnih subjekata na interesno udruživanje. Stoga je moguć svaki oblik udruživanja u skladu sa zakonskim odredbama.

Vjerske zajednice

Članak 99.

Sukladno ustavnom pravu postoje i mogu se osnivati nove vjerske zajednice koje su jednake pred zakonom i odvojene od države. Mogu slobodno i javno obavljati vjerske obrede, osnivati škole, učilišta, zavode i druge socijalne i dobrotvorne ustanove, u skladu sa zakonskim odredbama.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA, TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 100.

Infrastrukturni sustavi na području Općine Klana razvrstani su ovim Planom na: sustav prometa, pošte i veza, vodnogospodarski sustav i energetski sustav, a čine ih površine izgrađenih trasa i planiranih koridora za građevine pojedinih sustava.

Sustav prometa (cestovni i zračni) prikazan je na kartografskom prikazu broj 1. »Korištenje i namjena površina«, sustav pošte i veza te energetski sustav (elektroopskrba, plinofikacija, korištenje dopunskih izvora energije) na kartografskom prikazu broj 2a. »Infrastrukturni sustavi i mreže«, a vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja otpadnih i oborinskih voda, regulacija bujičnih tokova) na kartografskom prikazu broj 2b. »Infrastrukturni sustavi i mreže«.

Infrastrukturni koridori su površine uzduž osi linearnih trasa postojećih ili planiranih infrastrukturnih građevina, određuju se širinom koridora u metrima (os trase je simetrala koridora), a prolaze unutar i izvan građevinskih područja.

Infrastrukturni koridori razgraničeni su temeljem kriterija iz tablice 3., a koriste se i izgrađuju prema posebnim uvjetima.

Tablica 3. :

RAZGRANIČENJE INFRASTRUKTURNIH KORIDORA

(u metrima)

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE		NAPOMENA
	vrsta	kategorija		postojeća	planirana	
PROMET	ceste	državna	autoceste	105	200	*Koridor planirane ceste do Centra za dobrobit životinja određuje se 40 m!
		županijska	županijske ceste	40	70	
		lokalna	lokalne ceste	12	20	
		ostale	nerazvrstane ceste	9	20*	
TELEKOMUNI KACIJE	kablovska kanalizacija	državni	međunarodni	1	1	uz javne površine i građevine
		županijski	magistralni	1	1	

VODOOPSKRBA I ODVODNJA	vodovodi	državni	magistralni	6	10	
		županijski	ostali	6	10	
	kolektori	županijski	kolektor	6		
ENERGETIKA	plinovod	državni	međunarodni magistralni	40	100	
		županijski	magistralni	20	60	

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE		NAPOMENA
	vrsta	kategorija	vrsta	postojeća	planirana	
	dalekovodi	županijski	dalekovodi 110 kV	19	70	(25) projektirani
		lokalni	dalekovodi 35 kV			

Infrastrukturne građevine u funkciji pojedinog sustava, smještene su u ili uz infrastrukturne trase i koridore, a služe za smještaj vodova i uređaja potrebnih za nesmetano djelovanje sustava.

Rekonstrukcija postojećih i građenje novih građevina unutar trasa i koridora infrastrukturnih sustava vrši se neposrednom provedbom ovog Plana, uz ishođenje posebnih uvjeta građenja nadležnih ustanova koje upravljaju pojedinim infrastrukturnim sustavom.

Članak 101.

Ovim Planom određene su površine postojećih trasa i planiranih koridora za građevine slijedećih infrastrukturnih sustava:

Površine za građevine prometa i građevine veza:

Građevine cestovnog prometa:

- dionica državne autoceste:
(granica Republike Slovenije) - Split,

II. etapa: - planirana vanjska dionica Rupa - Soboli - Križišće,

- županijske ceste:

postojeće i planirane županijske ceste

- lokalne ceste:

postojeće i planirane lokalne ceste

- ostale nerazvrstane ceste:

postojeće i planirane nerazvrstane ceste.

Građevine veza:

- Pošta: jedinice poštanske mreže,

- Javne telekomunikacije: telefonska mreža, mjesne centrale, postojeći i planirani magistralni, te korisnički i spojni vodovi i kanali,

- Javne telekomunikacije u pokretnoj mreži: radio relejna postaja,

- Radio i TV sustav veza.

Površine za građevine vodovoda i odvodnje, vodozahvat i prijenos vode, te odvodnju oborinskih i otpadnih voda:

Građevine sustava vodoopskrbe:

- vodospreme: Škalnica, Lisac, Klana, Studena, Boršt,

- crpna stanica Lisac,

- postojeći tlačni cjevovodi: Klana - Lisac,

- postojeći gravitacijski cjevovodi: Škalnica - Klana, Klana - Studena,

- postojeća opskrba mreža naselja Škalnica, Klana, Lisac i Studena,

- novoizgrađeni opskrbi cjevovodi (ogranak Škalnica - Breza, ogranak Laze),

- planirani opskrbi cjevovodi (dovod vode s riječkog područja, opskrba područja Klana-pilana),

- planirana vodosprema: Studena,

- planirana crpna stanica: Marčelji - izvan obuhvata Plana, na području Općine Viškovo,

- uređaji za pročišćavanje pitke vode, vodne komore i dr.

Građevine sustava odvodnje:

- postojeći i planirani sustav odvodnje otpadnih voda (uređaji za pročišćavanje otpadnih voda: I. i II. faza rekonstrukcije i izgradnje postojeće Imhofove taložnice, ispusti, crpne stanice i sl.),

- postojeći i planirani odvodni cjevovodi i dr.

- planirani sustav odvodnje oborinskih voda (sa cjevovodima i uređajima za pročišćavanje zagađenih oborinskih voda - uljni separatori),

- korištenje i uređenje postojećih i izgradnja novih kanala i uređaja za regulaciju bujičnih voda.

Površine za energetske građevine za proizvodnju, transformaciju i prijenos energenata:

Elektroenergetske građevine:

*transformacijske:

- distributivne trafostanice TS 20/04 kV - na području Općine (postojeće i planirane trafostanice 20/0,4 kV - s mogućnošću dvostranog napajanja),

*prijenosne:

- prijenosni dalekovod 380 kV Melina - Divača,

- postojeći kabelski vodovi 20 kV (nadzemni i podzemni),

- planirani kabelski vodovi 20 kV (nadzemni i podzemni),

- distribucijska mreža 20 kV - predviđena dogradnja i proširenje postojeće mreže za potrebe planiranih namjena u prostoru, te zamjena nadzemnih vodova podzemnim.

*niskonaponska mreža:

- razvoj niskonaponske mreže (nadzemne, sa samonosiivim kabelskim snopom na betonskim stupovima, ili po potrebi podzemne, s podzemnim kabelima),

- dogradnja i razvoj javne rasvjete (u sklopu postojeće i planirane nadzemne niskonaponske mreže ili kao samostalna, izvedena na zasebnim stupovima).

Građevine za cijevni transport plina:

- plinovodi: planirani magistralni i lokalni plinovod,
- građevine plinoopskrbe: planirana mjerno-redukcijska stanica MRS-1 Rijeka zapad (izvan obuhvata Plana, u Općini Viškovo).

Članak 102.

U planiranim infrastrukturnim koridorima koji prolaze kroz građevinska područja naselja i izdvojenih namjena, te izvan građevinskih područja nije dozvoljena izgradnja novih građevina osnovnih namjena koje se mogu graditi u naselju, površini izdvojene namjene i izvan građevinskog područja.

Do definiranja građevinske parcele planirane javne (državne, županijske i lokalne) ceste, izgradnja novih građevina iz stavka 1 nije moguća u njezinom planski određenom koridoru.

Postojeća građevina zatečena u koridoru javne ceste može se rekonstruirati u svrhu poboljšanja uvjeta stanovanja, života i rada, samo u postojećim gabaritima, bez fizičkog povećanja građevine i uz suglasnost nadležne institucije za upravljanje državnim ili županijskim cestama.

Postojeće građevine koje se nalaze u koridoru planirane nerazvrstane ceste mogu se rekonstruirati prema odrednicama ovog Plana, uz uvjet da se ne smanji postojeća udaljenost građevine od ceste i uz suglasnost Poglavarstva Općine Klana.

Korištenje površina unutar planiranih infrastrukturnih koridora koji prolaze izvan građevinskih područja do početka njihove izgradnje moguće je pod uvjetima određenim za stvarnu namjenu tih površina (šumske i poljoprivredne površine i sl.).

5.1. Sustav prometa

CESTOVNI PROMET

Članak 103.

Prostornim planom određena je osnovna mreža cestovnog prometa koju na području Općine Klana čine javne (državne, županijske i lokalne) ceste i nerazvrstane ceste.

U mrežu državnih cesta uključuje se:

- dionica državne autoceste:
  - (granica Republike Slovenije) Trst (Pasjak) / (Ljubljana) Rupa - Rijeka - Senj - Zadar - Split, odnosno II. etapa: - vanjska dionica Rupa - Soboli - Križišće,

Mrežu županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta čine:

- županijske ceste:
  - postojeća trasa županijske ceste Ž5017 (od granice s Općinom Viškovo do granice s Općinom Matulji) koja povezuje državnu cestu D8 kod Rupe s D40 u Čavlima i prolazi kroz naselje Škalnica,
  - postojeća trasa županijske ceste Ž5016 koja povezuje županijsku cestu Ž5017 s državnom cestom D8 kod Permana, s planiranom dionicom koja zaobilazi naselje Breza,
  - postojeća trasa županijske ceste Ž5023 koja povezuje naselje Studena na mrežu županijskih cesta,
  - planirana nova trasa županijske ceste koja se proteže od granica Republike Slovenije do županijske ceste Ž5017, a povezuje međusobno naselja Lisac, Klanu i posredno, Studenu,
- lokalne ceste:
  - trasa postojeće županijske ceste Ž5022 (od Ž5017 do centra naselja Klana), te postojeće ceste od centra naselja Klana nastavno do poslovne zone DI Klana i do centra naselja Studena, ovim

Planom se određuju kao lokalne ceste:

- ostale nerazvrstane ceste:

- postojeće nerazvrstane ceste na općinskom području i planirane nerazvrstane ceste do novih građevinskih područja.

Postojeće javne (državne, županijske i lokalne) ceste i nerazvrstane ceste čije se trase zadržavaju, potrebno je rekonstruirati da zadovolje propisane kriterije za pojedine kategorije prometnica i omoguće nesmetano odvijanje prometa.

Sistem javnog prometa treba unapređivati i razvijati u funkciji ukupnog razvitka svakog naselja, a u cilju pružanja višeg standarda prijevoza putnika.

Trase i koridori javnih cesta te važnijih nerazvrstanih cesta ucrtani su u kartografskim prikazima 1. »Korištenje i namjena površina« i 4.1. - 4.9. »Građevinska područja«.

Državne ceste

Članak 104.

Kroz područje Općine Klana planirana je izgradnja dionice državne autoceste: (granica Republike Slovenije) Trst (Pasjak) / (Ljubljana) Rupa - Rijeka - Senj - Zadar - Split, odnosno II. etapa - vanjska dionica: Rupa - Soboli - Križišće.

Cesta će se izgraditi u skladu s utvrđenom lokacijskom i građevnom dozvolom.

Županijske i lokalne ceste

Članak 105.

Planom je određena izgradnja novih županijskih cesta - obilaznica naselja Klana i Breza u planskim koridorima koji su određeni u članku 100. ovih Odredbi i prikazani u kartografskim prikazima.

Predviđena je rekonstrukcija i proširenje postojećih županijskih cesta Ž5017, Ž5016, Ž5023.

Građenje novih dionica i rekonstrukcija postojećih županijskih cesta vrši se prema standardima za tu vrstu prometnica i minimalnim prometnim uvjetima iz članka 108.

Lokalne ceste određene ovim Planom rekonstruirati će se prema standardima za tu vrstu prometnica i minimalnim prometnim uvjetima iz članka 108.

Dionice županijskih i lokalnih cesta koje prolaze kroz naselja treba opremiti pločnicima, autobusnim stajalištima i kvalitetnom horizontalnom i vertikalnom prometnom signalizacijom.

Građenje građevina uz županijske i lokalne ceste vrši se pod istim uvjetima kao i za nerazvrstane ceste.

Ostale nerazvrstane ceste

Članak 106.

Postojeće nerazvrstane ceste treba privesti funkciji i prometnim standardima za tu vrstu prometnica potrebnim rekonstrukcijama, u skladu s prioritetima utvrđenim općinskim programima održavanja prometnih površina i prema minimalnim prometnim uvjetima iz članka 108. To se odnosi na ovim Planom određene nerazvrstane ceste, te na sve ostale nerazvrstane ceste i šumske puteve na općinskom području.

Podsustavi ostalih nerazvrstanih cesta kao niži prometni rang povezuju se u pravilu na mrežu lokalnih cesta i obrađuju u dokumentima prostornog uređenja užih područja. U skladu s potrebama za izgradnjom novih sadržaja, proširiti će se i sustav gradskih ulica.

Pješačke i biciklističke staze

Članak 107.

Pješačke staze, šetnice i biciklističke staze mogu se nadograđivati na Planom određenu mrežu prometnica, a njihova izgradnja i uređenje moguće je u građevinskim pod-

ručjima i izvan njih, vrednujući prirodne i izgrađene vrijednosti krajobraza kroz koji prolaze.

Posebnu pažnju posvetiti oploćenju pješačke površine materijalima s protukliznom obradom (kamen, podna opeka, betonski elementi i sl.) te postavi odgovarajuće urbane opreme uz stazu i šetnicu.

Na cijelom općinskom području, uz već postojeće, Planom je dopušteno uređivati i nove biciklističke staze.

Minimalni prometni uvjeti

Članak 108.

Minimalna širina kolnika za planirane županijske ceste iznosi 6,5 m (2x3,25 m), s primjenjivim uzdužnim nagibima do 9%.

Za planirane lokalne ceste minimalna širina kolnika iznosi 6,0 m (2x3,00 m), osim ako je na njoj organiziran javni prijevoz putnika - u tom slučaju iznosi 6,5 m (2x3,25 m). Primjenjivi su uzdužni nagibi do 11%.

Minimalna širina kolnika za planirane nerazvrstane ceste s jednim prometnim trakom iznosi 4,5 metra, a 5,5 metara za ceste s dva prometna traka (2x2,75 m), odnosno 6,5 m (2x3,25 m) za ceste na kojima je organiziran javni prijevoz putnika. U uzdužnom profilu ceste dozvoljavaju se nagibi do 12%.

Iznimno, kod rekonstrukcije postojećih javnih i nerazvrstanih cesta, širina kolnika može iznositi i manje od navedenih veličina, ako položaj postojećih građevina onemogućava realizaciju propisane širine kolnika.

Uz kolnik je predviđeno postavljanje rubnjaka kako bi se površine namijenjene pješačkom i biciklističkom prometu odvojile od površine po kojoj se kreću vozila.

Za planirane javne i nerazvrstane ceste u građevinskom području naselja obvezna je izvedba obostranog pločnika za pješake.

Kod rekonstrukcija postojećih javnih i nerazvrstanih cesta u područjima postojeće izgrađenosti, pješački pločnici mogu se izvoditi jednostrano u minimalnoj širini.

Minimalna širina pločnika za pješake koji se izvodi neposredno uz prometni trak ceste i fizički je od nje odvojen rubnjakom iznosi 1,00 metar (za jednog pješaka) i 1,60 metara (za dva pješaka). Iznimno, prometni profil za jednog pješaka je 0,8 metara, a za dva pješaka 1,40 metara, ukoliko je nogostup odvojen zelenim pojasom od prometnih trakova. Minimalna širina zelenog pojasa između kolnika i pješačke površine iznosi 0,60 m.

Javne pješačke komunikacije (javni prolazi i stepeništa) moraju imati minimalnu širinu 2,5 metra. Za javna stepeništa kao komunikacije za svladavanje visina preporuča se širina od 3,0 metra.

Minimalna širina pješačke staze ili šetnice je 1,50 m, uz maksimalni uzdužni nagib 5-8 % gdje god to omogućuju lokalni uvjeti.

Minimalna širina biciklističke staze iznosi 1,0 m za jedan smjer.

Vatrogasna vozila moraju imati pristup svim građevinama osnovnih namjena u naselju, uz zadovoljenje uvjeta propisanih Zakonom o zaštiti od požara.

Udaljenost građevina od prometnica

Članak 109.

Širina zaštitnog pojasa postojećih javnih i nerazvrstanih cesta u kojem se ne smije graditi nova građevina iznosi minimalno 6,0 m. Zaštitni pojas mjeri se od ruba građevne čestice (parcele) ceste do osnovne građevine.

Ako je širina kolnika postojeće ceste manja od 6,5 m (za županijsku cestu i cestu na kojoj se odvija javni prijevoz putnika), manja od 6,0 m (za lokalnu cestu) i manja od

4,5 m (za nerazvrstanu cestu s jednim prometnim trakom), odnosno 5,5 m (za nerazvrstanu cestu s dva prometna traka), udaljenost građevnog pravca nove građevine od javne i nerazvrstane ceste mora biti takva da osigurava prostor za proširenje ceste na navedene profile.

U izgrađenom dijelu naselja moguća je gradnja nove građevine i bliže od Planom propisane minimalne udaljenosti u odnosu na izgrađenu javnu i nerazvrstanu cestu u punoj širini ili cestu za koju je utvrđena lokacijska dozvola, ako se građevni pravci susjednih građevina nalaze na manjoj udaljenosti od parcele ceste, u svrhu povezivanja na postojeću regulaciju naselja.

Na regulacijskom pravcu koji dijeli građevnu česticu od parcele javne i nerazvrstane ceste, u pravilu nije dopuštena nova izgradnja. Iznimno se u izgrađenom dijelu naselja mogu graditi pomoćne građevine ili interpolirati građevine osnovnih namjena između već izgrađenih susjednih građevina ako se time ne ugrožavaju prometni uvjeti.

Uvjeti građenja određuju se lokacijskom dozvolom, uz obvezno ishođenje prometnih uvjeta i suglasnosti ustanove u čijoj je nadležnosti javna prometnica ili uz suglasnost Općinskog poglavarstva ako se radi o nerazvrstanoj cesti.

Parkirališna i garažna mjesta

Članak 110.

Parkiranje i/ili garažiranje vozila za sve građevine osnovnih namjena koje se grade u naselju rješava se na građevnoj čestici te građevine. Ako se garažni prostori nalaze u podzemnoj etaži, ne računaju se u izgrađenost građevne čestice.

Ukoliko nije moguće osigurati prostor za parkiranje i garažiranje vozila na građevnoj čestici višestambene građevine, građevina društvenih, gospodarskih i sportsko-rekreacijskih namjena, parkirališta se mogu uređivati i graditi i na drugoj građevnoj čestici (u radijusu 200 m) isključivo istovremeno s gradnjom građevina kojima služe.

Potreban broj parkirališnih i garažnih mjesta određuje se ovisno o vrsti i namjeni prostora u osnovnim građevinama, a prema normativima iz tablice 4.:

Tablica 4.: Normativi za određivanje broja parkirališnih ili garažnih mjesta

Namjena prostora u građevinama		Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta
stanovanje	stambena građevina (po jednom stanu)	2
	višestambena građevina (po jednom stanu)	1.5

Namjena prostora u građevinama gospodarske namjene	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta na 1000 m ² bruto-razvijene površine
proizvodna namjena, poslovna namjena - servisni i skladišni sadržaji	4-8
trgovački sadržaji	20-40
uredi	10-20
drugi poslovni sadržaji	15
hotel, pansion, motel	20-40

Namjena prostora	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta na broj osoba
sportske dvorane i igrališta s gledalištima	na 10 sjedala po 3 mjesta
škole i predškolske ustanove	na jednu učionicu po 1 mjesto

Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine ili grupe građevina s različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina, ako se koriste u različito vrijeme.

Za parkiranje osobnih vozila može se koristiti prostor uz kolnik prvenstveno kao javno parkiralište namijenjeno pretežito posjetiteljima i drugim povremenim korisnicima, te vozilima javnih službi kad njegova širina to omogućava i kad se time ne ometa pristup interventnim vozilima hitne pomoći, vatrogasne službe te prolazima za pješake i invalide.

Postojeće garaže i garažno - parkirališna mjesta ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje ako se ne osigura drugo parkirališno-garažno mjesto na istoj građevnoj čestici ili u neposrednoj blizini građevne čestice.

Članak 111.

Na javnim parkiralištima za automobile invalida treba osigurati najmanje 5% parkirališnih mjesta od ukupnog broja, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

Minimalna veličina građevne čestice izdvojenog parkirališta ili garaže određuje se prema normativu 35 m² prometne površine po svakom vozilu za osobne automobile, a 120 m² prometne površine za autobuse (u prometne površine uračunate su površine parkirnog mjesta 2,5 x 5,0 m, prilazna cesta 2,5 x 6,0 m, te priključenje na javnu površinu za osobne automobile, a 12,0 x 4,0 m parkirno mjesto + 1,0 x 4,0 prilazne ceste, te priključenje na javnu površinu za autobuse).

Koeficijent izgrađenosti izdvojenog parkirališta ili garaže je odnos između površine građevne čestice i uređenih i izgrađenih prometnih površina, i iznosi najviše:

- za uređenje u jednoj razini: 0,8
- za uređenje u dvije ili više razine: 0,6.

Izdvojena parkirališta ili garaže koji se grade u dvije ili više razina mogu se graditi kao galerijski otvoreni prostori, dijelom ukopani ili zatvoreni prostori do visine prizemlja.

ZRAČNI PROMET

Članak 112.

Planom je predviđeno uređenje dviju površina helidroma kao građevina izvan građevinskog područja za slučaj hitnih intervencija u šumskom prostoru i u turističke svrhe.

Otvaranje helidroma moguće je prema uvjetima građevina izvan građevinskih područja. Potrebno je osigurati ravnu uređenu travnatu površinu veličine min. 100 x 100 metara za mogućnost slijetanja helikoptera, uz minimalne zahvate u prostoru i osiguranje nužnih pratećih sadržaja u tipskim prefabriciranim objektima montažnog tipa.

Lokacijska dozvola se utvrđuje neposrednom provedbom, uz ishođenje posebnih uvjeta građenja nadležnih institucija.

5.2. Sustav pošte i veza

Članak 113.

Na području Općine Klana nalazi se samo jedan poštanski ured u naselju Klana. Ne planira se otvaranje novih poštanskih ureda nego podizanje razine usluga u postojećem.

Planom se predviđa daljnji razvoj javne telekomunikacijske fiksne i pokretne mreže, te razvoj ostalih sustava veza. Zabranjuje se postava baznih stanica GSM mreže na područjima na kojima bi se mogle narušiti krajobrazne vrijednosti i panoramske vizure, te na površinama i građevinama zaštićene kulturne baštine.

Rekonstrukcija postojećih i građenje novih građevina sustava pošte i veza vrši se neposrednom provedbom Plana uz posebne uvjete građenja nadležnih institucija.

5.3. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

Sustav vodoopskrbe

Članak 114.

Na području Općine Klana nema izdašnjih izvora vode za piće, pa se za opskrbu stanovništva voda dovodi iz vodoopskrbnog sustava Ilirske Bistrice, s područja Republike Slovenije.

Kao dugoročno rješenje vodoopskrbe Općine Klana planiran je dovod vode iz riječkog vodoopskrbnog sustava. Za to postoji koncepcija rješenja koju je potrebno dovršiti, usvojiti te realizirati po fazama izgradnje.

Opskrbljenost stanovništva vodom iz javnog vodovoda treba osigurati razvojem vodoopskrbnog sustava u svim naseljima na općinskom području, dovršenjem izgradnje vodovoda u naseljima Breza i Lazi, sa svrhom osiguranja priključka svakom domaćinstvu i poslovnom objektu, odnosno postizanja potpune opskrbljenosti stanovništva i gospodarstva pitkom vodom.

Vodoopskrbni sustav treba razvijati postupno i stalno, u skladu s prioritetima i mogućnostima lokalne zajednice.

Na područjima na kojima je postojeća mreža stara i dotrajala treba izvršiti izmjenu cjevovoda.

Sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda

Članak 115.

Nepostojanje sustavne odvodnje, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda uzrokom su onečišćavanja površinskih i podzemnih voda na području Općine Klana, a posebno u naseljima s izgrađenom vodovodnom mrežom. Stanje odvodnje ugrožava kakvoću podzemnih voda i u okolnom području koje ima izuzetno značenje za javnu vodoopskrbu šireg riječkog okruženja.

Gradnja sustava odvodnje prioritetan je zadatak u planskom razdoblju, a treba ga rješavati u svim naseljima i gospodarskim zonama sustavno i kontinuirano u svrhu zaštite izvorišta vode za piće i očuvanja kvalitete površinskih i podzemnih voda na širem području. Potrebno je sustavno rješavati odvodnju oborinskih voda (razdjelnom kanalizacijom) i vršiti regulaciju bujičnih tokova.

Za naselje Klana treba rekonstruirati i dalje dograđivati sustav javne odvodnje te izgraditi uređaj višeg stupnja pročišćavanja otpadnih voda, rekonstrukcijom postojeće Imhoffove taložnice (I. i II. faza izgradnje) i odvođenjem pročišćenih voda izvan upliva na ponor Gotovž.

Izgradnju temeljiti na sljedećim principima:

- graditi razdjelni sustav kanalizacije,
- provoditi biološko pročišćavanje otpadnih voda s odgovarajućim stupnjem pročišćavanja,
- predvidjeti tip/način izgradnje uređaja kojim će se omogućiti usklađenost kapaciteta uređaja sa stupnjem

izgrađenosti kanalizacije tj. usklađenost s njegovim opterećenjem,

- za objekte izvan obuhvata ovog sustava odvodnje, otpadne vode pročišćavati na vlastitim uređajima drugog ili odgovarajućeg stupnja pročišćavanja (moguće i septičke jame) s ispuštanjem u podzemlje putem upojnog bunara ili drenaže,

- rješavati odvodnju oborinskih voda sa svrhom sprječavanja plavljenja naselja i pročišćavanja voda s jače zagađenih površina.

Za naselje Studena graditi razdjelni sustav kanalizacije na slijedeći način:

- odvođenje sanitarne otpadne vode predviđeno je novom kanalskom mrežom,

- planirana je izgradnja biološkog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda odgovarajućeg stupnja pročišćavanja na najnižem dijelu naselja, s ispuštanjem pročišćenih otpadnih voda putem upojnog bunara ili drenaže,

- prve kišne vode, koje se smatraju zagađenim, treba zadržati u retencijskim bazenima i usmjeriti ih u sanitarnu kanalizaciju,

- postojeći oborinski glavni kolektor u cesti kroz naselje Studena uz manju rekonstrukciju zadržati za oborinsku odvodnju.

Izgradnju kolektorske mreže treba usmjeravati na građevinska područja gdje se planira širenje naselja s time da se obvezno osiguraju uvjeti za priključivanje na kanalizacijsku mrežu.

Za naselja Škalnica, Lisac i Breza planirana je samo izgradnja sanitarne kanalizacije s vlastitim uređajima za pročišćavanje.

Do izgradnje javne kanalizacije u naseljima, otpadne vode pojedinačnih objekata treba pročišćavati na vlastitim uređajima drugog ili odgovarajućeg stupnja pročišćavanja (može i septička taložnica) s ispuštanjem u podzemlje putem upojnog bunara ili drenaže. Na isti način potrebno je rješavati odvodnju i u postojećim građevinskim područjima izdvojenih namjena.

Sva planirana građevinska područja za izdvojene namjene (proizvodno-poslovne, ugostiteljsko-turističke i sportsko-rekreacijske zone, te planirani centar za dobrobit životinja) rješavati će problem odvodnje otpadnih (tehno-loških i sanitarnih) voda te odvodnje oborinskih voda autonomno, priključenjem kanalizacijskog razvoda na vlastite manje uređaje za pročišćavanje, sa stupnjem pročišćavanja koji određuje zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće u kojoj se planirana zona nalazi. Odvodnja će se riješiti u tijeku izrade prostorno-planske dokumentacije niže razine koja je za sve zone obvezna prema odredbama ovog Plana, osim za građevinsko područje centra za dobrobit životinja koji će se graditi neposrednim provođenjem, pa su ovim Planom dane osnovne smjernice za rješenje odvodnje otpadnih i oborinskih voda unutar njegovog obuhvata, uz obvezno ishođenje sanitarno-tehničkih i vodopravnih uvjeta građenja.

Svi planirani uređaji za pročišćavanje zahtijevaju osiguranje prostora, dovoljno udaljenog od stambenih i sličnih sadržaja, koji će omogućiti normalno održavanje i pristup pojedinim jedinicama uređaja. Za konvencionalne procese biološkog pročišćavanja s aktivnim muljem potrebna površina zemljišta kreće se oko 0.3 m²/ES, za uređaje s prokapskim filterima potrebna je 2 do 6 puta veća površina, dok za biljne uređaje treba još veći prostor.

Potrebno je riješiti zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (septičkih taložnica i uređaja s višim stupnjem pročišćenja) u sklopu rješenja gospodarenja otpadom.

Odvodnja površinskih voda

Članak 116.

Veće probleme u odvodnji stvaraju površinske vode koje se javljaju kao posljedica izgradnje urbanih cjelina i to prvenstveno u naselju Klana. Uz povećano otjecanje kod zbrinjavanja ovih voda bitnu ulogu imaju i kapaciteti ponora, te visoka podzemna voda u uvjetima velikih oborina, a možda i estavelsko djelovanje ponora. Zbrinjavanje tih voda prvenstveno je komunalni zadatak, a u okviru je djelatnosti Hrvatskih voda.

Uvjeti uređenja građevinskog područja trebaju obuhvatiti i mjere za smanjenje oborinskog otjecaja kao što su smanjenje nepropusnih podloga, sađenje biljnih pojaseva i travnjaka za filtraciju, odvođenje čistih vanjskih voda što kraćim putem u prirodni prijemnik.

5.4. Energetski sustav

Članak 117.

Osnovne energetske podsustave (elektroopskrbi i plinski) potrebno je razvijati sukladno s planovima razvoja tih sustava na državnoj, odnosno županijskoj razini. Također treba podržati planove za izgradnju »lokalne male energije« čime se ostvaruje mogućnost otvaranja novih radnih mjesta.

Energetski sustav Općine Klana čine sustavi elektroopskrbe i plinoopskrbe te korištenje dopunskih i obnovljivih izvora. Obuhvaćaju trase i koridore sa vodovima i građevinama za proizvodnju, transformaciju i prijenos energije.

Elektroopskrba

Članak 118.

Područje Općine Klana napaja se električnom energijom na 20 kV naponskom nivou iz trafostanice (TS) 35/10/20 kV Mavri koja je smještena izvan granica obuhvata ovog Plana. Vršno opterećenje trafostanice je ispod kapaciteta danas ugrađenih transformatora te svojim kapacitetom zadovoljava današnje potrebe i ima dovoljno rezervne snage za potrebe budućeg konzuma. Trafostanica na 35 kV naponskom nivou ima osigurano kvalitetno osnovno i rezervno napajanje.

Distribucija električne energije prema potrošačima vrši se iz više distributivnih trafostanica 20/0,4 kV, smještenih na području Općine Klana.

Na području Općine postoje i dva 20 kV potrošača - DIP Klana i asfaltna baza Mariščina, koje se električnom energijom napajaju iz vlastitih trafostanica 20/0,4 kV.

Obzirom na Planom predviđenu namjenu prostora, očekivanu povećanu potrošnju sadašnjih potrošača i buduću planiranu izgradnju, neophodno će biti dograditi postojeću 20 kV mrežu u dijelu gdje je ona već izvedena, odnosno izgraditi novu za novoplanirane zone.

Trase planiranih 20 kV vodova i lokacije trafostanica 20/0,4 kV načelno su određene ovim Planom, a njihov broj i lokacija biti će osigurani kroz planove užih područja.

Planirani 20 kV vodovi unutar građevinskih područja izvoditi će se podzemnim kabelskim vodovima, a postupno će se podzemnim kabelima zamijeniti i postojeći nadzemni vodovi, koji danas prolaze kroz naselja. Polaganje 20 kV-nih vodova će se, gdje god je to moguće, izvoditi u sklopu izgradnje ostale komunalne infrastrukture.

Zbog povećanja sigurnosti u napajanju, planiranu buduću 20 kV mrežu treba razvijati na način da se većini trafostanica ostavi mogućnost dvostranog napajanja.

Postojeća niskonaponska mreža koja je danas izvedena na drvenim stupovima s neizoliranim vodičima zamijeniti će se, zbog veće sigurnosti u pogonu i lakšeg održavanja u lokalnim klimatskim uvjetima, mrežom na betonskim stupovima s izoliranim kabelskim snopom.

Niskonaponska mreža će se razvijati kao nadzemna, sa samonosivim kabelskim sklopom razvedenim na betonskim stupovima, ili po potrebi kao podzemna, s podzemnim kabelima.

Javna rasvjeta će se dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže ili kao samostalna izvedena sa zasebnim stupovima.

Plinoopskrba

Članak 119.

Razvodna plinska mreža razrađena za ovaj Plan dio je kompletnog energetskeg infrastrukturnog sustava i u skladu je s Idejnim projektom plinifikacije prirodnim plinom Primorsko-goranske županije. Planirana opskrba plinom područja Općine Klana zahtjeva izgradnju nove korisničke mreže koje će biti realizirana u sklopu tog projekta.

Prvi korak prema realizaciji lokalne plinske mreže na općinskom području je izgradnja plinske distributivne mreže primarno namjenjene ciljanom konceptu plinifikacije cjelokupnog prostora Županije prirodnim plinom, ali koja podržava prijelaznu mogućnost upotrebe sa zamjenskim plinom do dolaska prirodnog plina. Kod izgradnje plinskog sustava treba maksimalno koristiti tipska i standardna rješenja a prijelaz na prirodni plin mora biti omogućen uz minimalne radove i zahvate na unutarnjoj plinskoj instalaciji.

Kapaciteti plinovoda i primopredajnih stanica od mreže višeg ranga do krajnjih potrošača moraju zadovoljiti potrebe predviđenih sadržaja, a sukladno novoizgrađenoj mreži u nadležnosti distributera plina. Polaganje plinske distributivne mreže obavezno je u sustavu izgradnje novih prometnica obuhvaćenih ovim Planom, kao i planovima užih područja.

Urbanističkim uvjetima i planovima užih područja treba stvarati preduvjete za propulziju učinkovitih i čistih tehnologija.

Korištenje dopunskih i obnovljivih izvora

Članak 120.

Ovim Planom predlaže se korištenje dopunskih i obnovljivih izvora energije koji, osim energetskeg efekata imaju značajan utjecaj na ukupni gospodarski razvitak i očuvanje ekologije područja. Obzirom na postojeći pogon drvne industrije »DI Klana« to se naročito odnosi na korištenje drvnih ostataka iz procesa proizvodnje - biomase, te na korištenje prirodne energije vjetra, sunca i vode.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

6.1. Zaštita krajobraznih vrijednosti

Članak 121.

Područje Općine Klana obuhvaća dio prostora Riječkog primorja koji se, među ostalim, ubraja u područja i lokalitete Primorsko-goranske županije osobitih krajobraznih ljepota i koji se štiti kao vrijednost od županijskog značaja.

Prostor Riječkog primorja na klanjskom tlu obuhvaća dijelove slijedećih područja osobite vrijednosti, osjetljivosti i ljepote krajobrazna:

- prostor masiva Obruča,
- prostor Paklenog s okolicom,
- prostor udolina bujičnih vodotoka Mudna dol, Kacaj, Zala, Borovica,
- prostor izvorišta i doline Rječine.

Članak 122.

Klanjski kraj odlikuje se raznolikošću i ljepotom krajobrazna, te predjelima očuvane prirodne sredine. U cilju njihova očuvanja i zaštite, Planom se određuju slijedeći predjeli koji se odlikuju ljepotom prirode i štite kao područja posebnih krajobraznih vrijednosti od lokalnog značaja:

Osobito vrijedan predjel - prirodni krajobraz:

- Brdo Pliš - Grmada,
- Brdo Pliševica / Pleševica iznad Škalnice

Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobrazna:

- Mačkov vrh / Mačkovi vrhi
- Stijena iznad izvora Rječine
- Pliš i Grmada
- Pliševica / Pleševica iznad Škalnice
- Gumanačka - Katalan

U Planu su označena mjesta - točke iz kojih se pružaju panoramske vizure na okolne predjele i na kojima postoje ili će se urediti vidikovci. To su uglavnom mjesta na vršnim predjelima planina ili na planinskim zaravnima.

Članak 123.

Prirodni krajobraz štiti se prvenstveno očuvanjem različitosti prirodnih prostornih cjelina uvjetovanih prirodnim obilježjima, očuvanjem bioraznolikosti u njima, očuvanjem tipologije i izgleda naselja te kulturno-povijesnog naslijeđa ukoliko ih krajobraz obuhvaća. Potrebno je čuvati i obnavljati estetske vrijednosti prirodnog krajobrazna i zabraniti izgradnju ili postavu građevina koje bi ga izgledom mogle narušiti.

Prikaz osobito vrijednih predjela prirodnog krajobrazna, točaka i poteza značajnih za panoramske vrijednosti krajobrazna dan je u kartografskom prikazu 3b. »Uvjeti korištenja i zaštite prostora«.

6.2. Zaštita prirodnih vrijednosti

a. Zaštićeni dijelovi prirode

Članak 124.

Među dijelovima prirodne baštine već zaštićene temeljem Zakona o zaštiti prirode koji se ubrajaju u najvrijednije dijelove prirodne baštine od državnog i županijskog značaja, na području Općine Klana nalazi se:

- SPOMENIK PRIRODE (geomorfološki): Ponor Gotovž kod Klane
- proglašen i zaštićen

Na geomorfološkom spomeniku prirode Ponor Gotovž kod Klane i u njegovoj neposrednoj blizini koja čini sastavni dio zaštićenog područja nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti zbog kojih je zaštićen.

Za građenje i izvođenje bilo kakvih radova, zahvata i radnji na geomorfološkom spomeniku prirode i u njegovoj neposrednoj blizini potrebno je zatražiti uvjete zaštite prirode i/ili dopuštenje nadležnog tijela državne uprave sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

b. Vrijedna prirodna baština predložena za zaštitu Županijskim planom

Članak 125.

Među dijelovima prirodne baštine utvrđene Prostornim planom Primorsko-goranske županije, predviđene za zaštitu kao područja osobitih prirodnih vrijednosti i ljepote i kao dijelovi prirode od državnog i županijskog značaja, sa već određenom kategorijom zaštite koja se ovim Planom preuzima, na klanjskom području nalaze se:

- **POSEBNI REZERVAT (botanički):** Cret Trstenik
    - prijedlog za zaštitu i proglašenje,
  - **ZNAČAJNI KRAJOBRAZ:** Planina Obruč (Obručeva planinska skupina)
    - prijedlog za zaštitu i proglašenje,
  - **ZNAČAJNI KRAJOBRAZ:** Dolina i izvor Rječine
    - prijedlog za zaštitu i proglašenje,
  - **ZNAČAJNI KRAJOBRAZ:** Šuma Lužina
    - prijedlog za zaštitu i proglašenje,
  - **SPOMENICI PRIRODE (geomorfološki):** Sparožna i Crljenčina jama
    - prijedlog za zaštitu i proglašenje,
- Proglašenje posebnog rezervata, značajnih krajobrazova i spomenika prirode izvršiti u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode.

c. Vrijedni dijelovi prirode od lokalnog značaja

Članak 126.

Ovim Planom predlažu se za zaštitu slijedeća područja osobite ljepote krajobrazova i vrijednih dijelova prirode od značaja za lokalnu zajednicu:

- Stara bukva - »Kraljica šume« u predjelu Dletvo (Dlito)
  - prijedlog za zaštitu u kategoriji dendrološki spomenik prirode - pojedinačno stablo,
- Skupina starih cerova uz crkvicu sv. Nikole u Studeni
  - prijedlog za zaštitu u kategoriji dendrološki spomenik prirode - skupina stabala,
- Nalazište izumrlog pragoveđa u šljunčari na Gumancu
  - prijedlog za zaštitu u kategoriji geološki spomenik prirode,
- Izvor rijeke Reke
  - prijedlog za zaštitu u kategoriji hidrološki / geomorfološki spomenik prirode.

Navedene krajobrazne i prirodne vrijednosti potrebno je zaštititi kao vrijednu prirodnu baštinu od lokalnog značaja u cilju očuvanja postojeće bioraznolikosti biljnog i životinjskog svijeta u njima.

Članak 127.

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode (NN broj 70/05) prirodu na cjelokupnom administrativnom području Općine Klana treba štiti prema slijedećim uvjetima zaštite:

Uvjeti zaštite prirode

1. Prirodu treba štiti očuvanjem biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitom prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićene svojite te zaštićeni minerali i fosili.

2. U cilju očuvanja prirodne biološke raznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo pretvaranje u obradive površine; osobito štiti područja prirodnih vodotoka i lokvi od neprimjerenih zahvata i radnji.

3. Za područja predviđena za zaštitu ovim Planom propisuje se obveza izrade stručnog obrazloženja ili stručne podloge kako bi se pokrenuo postupak zaštite, a do dono-

šenja odluke o valjanosti prijedloga za zaštitu ta će se područja štiti odredbama za provođenje ovog Plana.

4. Za planirane zahvate u prirodi koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje, zaštićenu prirodnu vrijednost ili prirodnu vrijednost predviđenu za zaštitu treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti.

5. Trase infrastrukturnih objekata usmjeriti i voditi tako da se maksimalno isključe iz zona koje su osobito vrijedne. Dalekovode i ostale infrastrukturne koridore voditi trasama kojima se izbjegava krčenje šuma.

6. Ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području Općine Klana treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (NN broj 70/05) i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN broj 7/06).

7. Na području Općine Klana utvrđeni su ugroženi i rijetki tipovi staništa (subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima; submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci; pretplaninska klekovina; primorske termofilne šume i šikare medunca, jugoistočnoalp-sko-ilirske termofilne bukove šume; dinarske bukovo-jelove šume) za koje treba provoditi slijedeće mjere očuvanja:

- gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košenja, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva;
- očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zarastanja travnjaka i cretova i dr.);
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednicama visokih zeleni, poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva na travnjačkim područjima;
- prilikom dovršnog sijeka većih šumskih površina gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
- u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjake i dr.) i šumske rubove;
- u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojiti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);
- u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
- pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sustav; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip što podrazumijeva neunošenje stranih (alohtonih) vrsta i genetski modificiranih organizama.

8. Područje obuhvata Prostornog plana uređenja Općine Klana nalazi se u preliminarnoj Nacionalnoj ekološkoj mreži Hrvatske (NEN). Veći sjeveroistočni dio Općine preklapa se s područjem Koridora NEN-a, a manji jugozapadni dio s prijelaznim područjem NEN-a. Cret Trstenik čini jezgru Nacionalne ekološke mreže.

Sva područja zaštićene prirodne baštine Općine Klana ucrтана su i označena u kartografskom prikazu 3a. »Uvjeti korištenja i zaštite prostora«, kao vrijedni dijelovi prirode te ih nakon detaljnijih istraživanja treba zakonski zaštititi. Ukoliko istraživanja ili nove spoznaje ukažu na nužnost promjene kategorije zaštite, ona se može provesti u postupku proglašenja zaštite. U tom postupku odredit će

se i odgovarajuće mjere zaštite za pojedini dio prirodne baštine.

6.3. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Članak 128.

Kulturno-povijesno i graditeljsko nasljeđe koje je zaštićeno ili predloženo za zaštitu štiti se mjerama zaštite propisanim Zakonom, drugim propisom i ovim Planom.

Na području Općine Klana Planom se štiti:

a. Kulturno-povijesno nasljeđe od državnog i županijskog značaja

b. Kulturno-povijesno nasljeđe od lokalnog značaja.

a. Zaštićeno kulturno-povijesno nasljeđe od državnog i županijskog značaja

Članak 129.

Kulturno-povijesno nasljeđe od državnog i županijskog značaja na području Općine Klana čine registrirani i evidentirani spomenici kulture koji se dijele se na:

- arheološke zone i lokalitete,

- povijesne građevine (pojedinačne sakralne i civilne građevine ili komplekse),

- etnološku baštinu (etnološka područja i etnološke građevine).

Određene su kategorije njihove zaštite prema važećoj zakonskoj regulativi. Registrirani spomenici kulture upisani u državni Registar kulturnih dobara od posebnog su značenja za Republiku Hrvatsku i podliježu državnoj skrbi.

Lokalna zajednica i nadležna institucija za zaštitu kulturne baštine čine stalne napore na registraciji ostalih evidentiranih spomenika kulture.

Županijski plan odredio je Gradinu - gradinsku utvrdu na brdu iznad Klane - Klanjski grad arheološkom zonom od županijskog interesa.

Članak 130.

Zbirni prikaz kulturno-povijesnog nasljeđa Općine Klana dan je u slijedećoj tablici:

Tablica 5.: KULTURNO-POVIJESNO NASLJEĐE OPĆINE KLANA

- zbirni prikaz -

ARHEOLOŠKE ZONE I LOKALITETI

Redni broj	Mjesto/naselje	Funkcionalni oblik / Povijesna građevina	Vrijeme/vrsta	Oblik zaštite
1	Klana			
1.1	Klana - Gradina	<i>Kaštel Gradina - Klanjski grad - utvrda s ostacima kapele Sv. Trojstva</i>	Srednji vijek arheološka zona	evidentirano - - registracija u tijeku
1.2.	središte naselja Klana	<i>Arheološki tragovi srednjovjekovnog trgovišta</i>	Srednji vijek arheološka zona	evidentirano
1.3.	Velo Zidovje	<i>Prapovijesna gradina</i>	prapovijesno doba arheološka zona	evidentirano
1.4.	Paka (Mlaka)	<i>Sv. Magdalena - tragovi naselja i crkvice</i>	Srednji vijek arheološka zona	evidentirano
2.	Studena			
2.1.	područje administrativnog naselja Studena	<i>Dio trase kasnoantičkog rimskog zida - liburnijskog limesa</i>	Rimsko doba arheološka zona	evidentirano
3.	Škalnica			
3.1.	naselje Škalnica	<i>Kaštel - utvrda uz crkvicu Sv. Vicenca</i>	Srednji vijek arheološka zona	evidentirano
4.	Lisac			
4.1.	Grmada, brdo iznad Lisca	<i>Prapovijesni i srednjovjekovni nadzorni položaj - humak</i>	prapovijesno doba Srednji vijek arheološka zona	evidentirano

ETNO ZONE I ETNO SPOMENICI

Redni broj	Mjesto/naselje	Funkcionalni oblik Povijesna građevina	Vrijeme/vrsta	Oblik zaštite
1.	Breza			
	naselje Breza	<i>„Skadanj“</i>	etno spomenik	evidentirano

POVIJESNE GRAĐEVINE, KOMPLEKSI

Redni broj	Mjesto/naselje	Funkcionalni oblik/ Povijesna građevina	Vrijeme/ vrsta	Oblik zaštite
1.	Klana			
1.1.	naselje Klana - ispod Gradine	<i>Župna crkva Sv. Jerolima</i> (RH registar broj: Z-1770, broj registracije: 524, od 23.09.2004.)	Srednji vijek rekonstr.-Kasni barok sakralna građevina	registrirano
1.2.	na groblju	<i>Crkva Sv. Mihovila</i> (RH registar broj: Z-1769, broj registracije: 523, od 23.09.2004.)	Srednji vijek, rekons. sakralna građevina	registrirano
1.3.	naselje Klana	<i>Crkva Sv. Roka</i> (RH registar broj: Z-1854, broj registracije: 529, od 17.12.2004.)	Srednji vijek rekonstr. - XIX st. sakralna građevina	registrirano
2.	Studena			
2.1.	naselje Studena	<i>Crkva Sv. Nikole (Sv. Mikule)</i> (RH registar broj: Z-1855, broj registracije: 527, od 17.12.2004.)	Srednji vijek sakralna građevina	registrirano
3.	Lisac			
3.1.	naselje Lisac	<i>Crkva Sv. Jurja</i> (RH registar broj: Z-1773, broj registracije: 525, od 23.09.2004.)	Srednji vijek sakralna građevina	registrirano
4.	Škalnica			
4.1.	naselje Škalnica	<i>Crkva Sv. Vicenca</i> (RH registar broj: Z-1848, broj registracije: 528, od 17.12.2004.)	Srednji vijek sakralna građevina	registrirano
5.	Breza			
5.1.	naselje Breza	<i>Crkva Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije</i> (RH registar broj: Z-1766, broj registracije: 526, od 23.09.2004.)	Srednji vijek sakralna građevina	registrirano

U Registar pokretnih kulturnih dobara upisana je skulptura: Kip Sv. Ante Padovanskog koji se čuva u Župnom uredu u Klani (broj registracije: 166, rješenje od 25.06.1999.).

Navedeno kulturno-povijesno nasljeđe Općine Klana ucrtano je u kartografski prikaz 3a. Uvjeti korištenja i zaštite prostora, kao vrijedni dijelovi etnološke i kulturno-povijesne baštine ovog područja koje treba i nadalje istraživati, štititi i očuvati za buduća pokoljenja.

Uvjeti zaštite kulturno-povijesnog nasljeđa

Arheološke zone i lokaliteti

Članak 131.

Arheološke zone na području Općine Klana su gradinska utvrda Klanjski grad - Gradina, s ostacima crkvice Sv. Trojstva, zatim prapovijesna gradina Velo Zidovje (Zidovje) u statističkom naselju Klana, dijelovi trase kasnoantičkog (liburnijskog) limesa u statističkom naselju Studena, te utvrda u statističkom naselju Škalnica. To su evidentirani spomenici kulture koji se stalno arheološki istražuju i za koje je potrebno provođenje postupka registracije. Smjernice za njihovo očuvanje su sljedeće:

- potrebno je vršenje daljnjih istraživanja, markacija lokaliteta, vršenje rekognosciranja, i sondiranja povijesnih slojeva, konzervacija i dokumentiranje povijesnih ostataka,

njihovo očuvanje i zaštita te adekvatna prezentacija (izlaganjem u muzejskim prostorima ili na samom lokalitetu, u parkovno uređenoj zoni).

Povijesne građevine /kompleksi, pojedinačne građevine, dijelovi građevine/

Članak 132.

Lokalna samouprava, Društvo za povijesnicu Klane i nadležna institucija za zaštitu spomenika kulture iz Rijeke, zajedničkim naporima i dugogodišnjim stalnim radom na istraživanju i zaštiti kulturno-povijesne baštine, uspjeli su većinu povijesnih građevina i kompleksa na području Općine Klana, naročito sakralnih, upisati u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Za ostale evidentirane povijesne građevine i komplekse te njihove dijelove poduzimaju se dodatna istraživanja, potrebne mjere konzervacije, sanacije i očuvanja povijesnih ostataka, s krajnjim ciljem provođenja postupka registracije, odnosno upisa u navedeni Registar.

Zaštitu povijesnih građevina i kompleksa, kako registriranih tako i evidentiranih, treba provoditi stalno na način da se, nakon izvršenih detaljnih istraživanja, izrade studije i projekti njihove konzervacije, sanacije, restauracije, revitalizacije adekvatnim namjenama i kulturnim sadržajima, te njihovog redovnog održavanja. Po završetku radova određenih tim projektima, potrebno je izvršiti, adekvatnom

prezentacijom i promidžbom, njihovo uključivanje u svakodnevni život stanovništva i u turističku ponudu kraja.

Za svaki zahvat na registriranim i evidentiranim povijesnim građevinama i kompleksima ili njihovim dijelovima, potrebno je ishođenje posebnih uvjeta nadležne institucije za zaštitu spomenika kulture.

Etnološka baština

Članak 133.

Potiče se daljnje djelovanje Društva za povjesnicu Klana i izdavanje Zbornika, te osnivanje zavičajnih zbirki zbog očuvanja od zaborava predmeta etnološke vrijednosti, proizvodnja starih zanata i drugih materijalnih i duhovnih tvorevina kao naslijeđa ljudskog rada i načina življenja u klanjskom kraju.

Potrebno je vrednovati, očuvati, obnoviti na temelju predloška i revitalizirati postojeću kulturno-povijesnu i etnološku baštinu ovog kraja, te je uključiti u svakodnevni život stanovništva i u turističku ponudu.

b. Kulturno-povijesno naslijeđe od lokalnog značaja

Članak 134.

U svrhu očuvanja povijesne faktografije područja ovim Planom se štite ambijentalne i krajobrazne vrijednosti svih klanjskih naselja, vrijednosti graditeljskih cjelina i pojedinačnih građevina, a posebno kulturno-povijesnu i etnološku vrijednosti od značaja za lokalnu zajednicu:

- najstariji gusto izgrađeni dio naselja Klana (povijesna jezgra),

- kapelica Majke Božje Lurdske,
- kućica - kašun - u staroj Rebri,
- etno kuća - Rebičina hiša u Klani.

Navedene pojedinačne građevine ili njihove dijelove koje imaju kulturno-povijesnu i etnološku vrijednost i značaj za lokalnu zajednicu treba sačuvati na način da se za bilo koji zahvat na njima zatraže posebni uvjeti nadležne institucije za zaštitu spomenika kulture.

Članak 135.

Sva naselja na području Općine Klana imaju ambijentalnu i krajobraznu vrijednost iako ni jedno nije evidentirano kao povijesna graditeljska cjelina - gradsko ili seosko naselje.

Planom se određuje zaštita i očuvanje izvorne naseljske strukture u najstarijem izgrađenom (povijesnom) dijelu naselja Klana - povijesnoj jezgri. Obuhvat povijesne jezgre i uvjeti njenog uređenja i rekonstrukcije definirati će se kroz izradu urbanističkog plana uređenja središnjeg naselja N1 - Klana. Uvjete treba odrediti u dogovoru s nadležnom institucijom za zaštitu spomenika kulture u svrhu zaštite i očuvanja ambijentalnih vrijednosti cjeline tog dijela naselja.

Do izrade tog plana u cijelom naselju Klana moguće su samo rekonstrukcije i prenamjene u postojećim gabaritima, bez fizičkog povećanja obujma građevine, u svrhu poboljšanja postojećih uvjeta života i rada.

Članak 136.

U svim ostalim naseljima treba zadržati postojeću tipologiju naselja i strukturu gradnje. Mogući su građevinski zahvati rekonstrukcije, prenamjene i interpolirane nove izgradnje, te sanacije i adaptacije građevina u svrhu poboljšanja uvjeta života i rada, ali na način da ne narušavaju tradicionalni izgled naselja.

Za rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina i interpoliranje novih građevina u izgrađenim dijelovima

naselja za koje organ državne uprave nadležan za provođenje ovog Plana ocijeni da su važne za ambijentalnu ili krajobraznu sliku naselja, potrebno je zatražiti posebne uvjete građenja od nadležne institucije za zaštitu spomenika kulture.

Sve novonastale građevinske detalje koji narušavaju skladnost pročelja građevine potrebno je ukloniti i zamijeniti ih tradicionalnim rješenjima.

Članak 137.

Karakteristične oblike i elemente pučkog graditeljstva treba odrediti kao oblikovne predloške za izgradnju stambenih, pomoćnih i gospodarskih objekata, vikend-kuća i sličnih građevina.

Sačuvati stare gospodarske građevine u naseljima ili izvan njih (pilane, kovačnice, konjušnice i sl.) radi očuvanja graditeljskih vrijednosti tradicionalnog pučkog graditeljstva, vršiti prenamjene i rekonstrukcije postojećih građevina u objekte seoskog (agro) turizma, obnoviti stare zanate i uključiti ih u turističku ponudu kraja.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 138.

Sustav za gospodarenje otpadom na nivou Primorsko-goranske županije čini centralna zona za gospodarenje otpadom, reciklažna dvorišta i transfer stanice. Zbog blizine centralne zone Županijskog odlagališta u Marišćini, ovim Planom za Općinu Klana nije predviđena izgradnja transfer stanice ni reciklažnog dvorišta.

Do izgradnje županijskog sustava komunalni i neopasni tehnološki otpad s klanjskog područja zbrinjavati će se na postojećem odlagalištu otpada Viševac u Općini Viškovo na način kako je to propisano važećim zakonskim propisima.

Na području Općine proizvodi se i određena manja količina opasnog tehnološkog otpada čije je zbrinjavanje u nadležnosti Republike Hrvatske.

Do uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom proizvođači su dužni vršiti postupanje s opasnim tehnološkim otpadom u skladu s važećim zakonskim propisima, te odredbama podzakonskih akata.

Članak 139.

Radi uspostave sustava gospodarenja otpadom na području Općine Klana potrebno je:

- izbjegavati i smanjivati nastajanje otpada;
- skupljati otpad odvojeno prema vrstama (po mjestu nastanka i svojstvima);
- odvojeno skupljati i skladištiti neopasni otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti;
- smanjivati opasna svojstva otpada čiji se nastanak ne može spriječiti;
- iskorištavati vrijedna svojstva otpada u materijalne i energetske svrhe;
- obrađivati otpad prije odlaganja.

Članak 140.

Radi sprječavanja nenadziranog postupanja s otpadom na općinskom području potrebno je:

- uspostaviti propisanu evidenciju o proizvedenom, skupljenom i obrađenom otpadu;
- redovito dostavljati podatke o proizvedenom, skupljenom i obrađenom otpadu u katastar emisija u okoliš pri nadležnom Uredu državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji;
- otpad odlagati kontrolirano na odlagalištu otpada.

Neuređena odlagališta i otpadom onečišćeno tlo sanirati će se prema Planu sanacije koji je usvojila Županijska skupština.

Članak 141.

Svi sudionici u postupanju s otpadom na području Općine Klana dužni su pridržavati se odredbi važećeg Zakona o otpadu.

Kako bi se osigurala uspješna provedba propisanog načina postupanja s otpadom potrebno je utvrditi i razviti program edukacije o otpadu.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 142.

U cilju maksimalnog očuvanja prirodnih resursa i postojećih datosti prostora, te očuvanja i osiguranja kvalitetnih, zdravih i humanih uvjeta života i rada ljudi u njemu, ovim Planom utvrđuju se obveze i određuju mjere za zaštitu tla, zraka i vode, zaštitu prostora od prekomjerne buke, te propisuju mjere posebne zaštite koje obuhvaćaju sklanjanje ljudi u slučaju ratne opasnosti ili elementarnih nepogoda, zaštitu od rušenja, potresa i poplava, te zaštitu od požara.

Ovim mjerama potrebno je zaštititi posebno vrijedne djelove prirode od zagađivanja. Propisuju se i mjere za sanaciju već ugroženih dijelova čovjekova okoliša.

8.1. Mjere zaštite tla

Članak 143.

Općina Klana oskudijeva zemljištima visokog boniteta, stoga vrijedno poljoprivredno zemljište - klanjsko, studenjsko i lisaško polje treba strogo štititi od prenamjene i koristiti za primarnu - poljoprivrednu namjenu. Hidromelioracijom i drugim agrotehničkim mjerama tom će se zemljištu poboljšati osobine koje uvjetuju plodnost, pa ga treba koristiti za uzgoj ratarskih kultura karakterističnih za podneblje i klimatsko područje.

Livade i pašnjake koji se nalaze uz naselja treba zaštititi košnjom i ispašom, a gospodarenjem šumama i košnjom za potrebe lovstva potrebno je sačuvati i teže dostupne livade unutar šumskih područja. Radi očuvanja bioraznolikosti travnjaka strogo je zabranjeno pošumljavati šumske livade, proplanke i pašnjake na cijelom području Općine Klana.

Zaštitu šuma i šumskog zemljišta treba vršiti u skladu s Šumskogospodarstvenim osnovama za državne šume i Programima za gospodarenje u privatnim šumama.

Tablica 6.: SMJERNICE ZA DODATNO IMISIJSKO OPTEREĆENJE ZBOG EMISIJE NOVOG IZVORA

KATEGORIJE KAKVOĆE ZRAKA	PORAST PROSJEČNE GODIŠNJE VRIJEDNOSTI	PORAST KONCENTRACIJE 98 PERCENTILA	PORAST MAKSIMALNE KONCENTRACIJE
I. kategorija	0.1 PV ili 0.1 PV ₅₀	0.3 PV ₉₈	0.4 PV _m

GV i PV - vrijednosti iz Uredbe o preporučenim i graničnim vrijednostima kakvoće zraka

Suglasno zakonskoj regulativi treba provoditi imisijski i emisijski monitoring zraka.

8.3. Mjere zaštite voda

Zaštita slivnih područja izvorišta vode za piće

Članak 145.

U prvoj zoni zaštite izvorišta Rječine zabranjuju se sve aktivnosti osim onih vezanih za zahvat, pripremu i transport vode u vodoopskrbni sustav.

Na područjima koja su izložena eroziji, u okviru gospodarenja šumama treba planirati samo nužne sanitarne sječe. Predviđena je biološka sanacija erozijom oštećenih površina šumskog zemljišta.

Šume i šumsko zemljište nije potrebno umjetno pošumljavati - sadašnja pošumljenost je dobra, a zapušteno i neobrađeno poljoprivredno tlo se samo od prirode zašumljuje. Vršiti samo njegu, čišćenje, prorjeđivanje i popunjavanje šuma u prirodnim sastojinama, u skladu s Osnovama i Programima gospodarenja šumama za određena šumska područja.

8.2. Mjere zaštite zraka

Članak 144.

Rezultati praćenja kakvoće zraka odredili su sadašnju kakvoću zraka na području Općine Klana prvom kategorijom, koja temeljem Zakona o zaštiti zraka treba biti očuvana.

Glavna mjera za sprječavanje nepovoljnog utjecaja onečišćenja zraka na okoliš je smanjenje emisija u zrak:

- pridržavanjem postojećih važećih zakonskih propisa koji reguliraju količine emitiranih tvari iz stacionarnih izvora i određuju obavezu izrade katastra emisija,

- usklađivanjem kvalitete goriva s važećim europskim normama,

- kontrola tehničke ispravnosti vozila, tzv. eko-test pri-donijet će smanjenju emisija iz prometa.

Za održavanje postojeće I kategorije kakvoće zraka potrebno je provesti slijedeće mjere i aktivnosti:

- u cilju smanjenja mogućih nepovoljnih utjecaja iz pogona asfaltne baze i drvne industrije potrebno je i nadalje zahtijevati optimalno vođenje i održavanje pogona i opreme,

- u slučaju incidentnog onečišćenja zraka opasnim tvarima primijeniti će se mjere koje su utvrđene planovima intervencija u zaštiti okoliša koji su na snazi.

Izvođenjem novog zahvata u prostoru na području Općine Klana ne smije se izazivati značajno povećanje opterećenja zraka. Razina značajnog ocjenjuje se temeljem rezultata procjene utjecaja objekta ili zahvata na okoliš. Zbog dodatnog opterećenja emisijama iz novog izvora ne smije doći do prelaska kakvoće zraka u nižu kategoriju u bilo kojoj točki okoline izvora.

Maksimalno dopušteni porast imisijskih koncentracija zbog novog izvora onečišćenja u području I. kategorije zraka prikazan je u sljedećoj tablici:

U vodoopskrbnom rezervatu izvora Rječine moguća je izgradnja sportsko-rekreacijskih površina i građevina, planinarskih domova, lovačkih i šumarskih kuća, te cesta za održavanje i eksploataciju šume. Nije dozvoljena izgradnja sportsko-rekreacijskih građevina koji mogu nepovoljno utjecati na vode (npr. golf igrališta, automotodroma i sl.).

Područje zahvata (prva zona) lokalnog izvora Dletvo mora biti rezervirano za neophodne vodoopskrbne objekte.

Na dijelovima prostora Općine Klana koji pripadaju drugoj i trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta vode riječkog vodoopskrbnog sustava zabranjeno je:

- građenje industrijskih objekata i postrojenja koji koriste, proizvode ili ispuštaju opasne tvari,
- građenje objekata za utovar, istovar, skladištenje i manipulaciju opasnim i štetnim tvarima,
- građenje transportnih cjevovoda za tekućine koje su opasne za vodu,
- građenje građevina za obrađivanje i odlaganje otpada,
- građenje rezervara i pretakališta za naftu i naftne derivate, radioaktivne i druge za vodu opasne tvari,
- eksploatacija mineralnih sirovina.

U zoni djelomičnog ograničenja zabranjeno je:

- postojanje i građenje industrijskih pogona i drugih objekata bazne, kemijske i metalurške industrije, farmaceutске industrije kao i industrije koja koristi radioaktivne tvari,

- obrađivanje i odlaganje opasnog otpada.

Zone sanitarne zaštite određene temeljem hidrogeoloških istraživanja vršenih za potrebe izrade važeće Odluke o sanitarnoj zaštiti izvorišta vode za piće na riječkom području prikazane su u kartografskom prikazu 3b. »Područja posebnih ograničenja u korištenju, Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite«, u mjerilu 1: 25000. Novija saznanja temeljem kasnijih hidrogeoloških istraživanja ugraditi će se u izmjenu i dopunu navedene Odluke.

Uvjeti uređenje prostora u slivnim područjima izvorišta vode

Članak 146.

U vodoopskrbnom rezervatu izvora Rječine potrebno je sanirati devastirana područja napuštenih šljunčara na Gumancu.

Pročišćavanje otpadnih voda u vodoopskrbnom rezervatu izvora Rječine treba provoditi biološkim postupkom prije ispuštanja putem upojnih bunara u podzemlje. Za pojedinačne postojeće građevine zatečene izvan građevinskih područja moguće je pročišćavati otpadnu vodu u vodonepropusnoj septičkoj taložnici i upustiti je u teren putem upojnog bunara.

Na području treće zone zaštite izvorišta vode za piće na riječkom području:

- odvodnju i pročišćavanje sanitarnih i tehnoloških otpadnih voda na području Studene rješavati izgradnjom sustava javne odvodnje s drugim stupnjem pročišćavanja. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda ovog sustava smjestiti u zonu djelomičnog ograničenja i u ovoj zoni ispustiti pročišćene vode u podzemlje;

- oborinske vode s radnih i manipulativnih površina jače zaprljane naftnim derivatima prihvatiti nepropusnom kanalizacijom i priključiti na sustav javne odvodnje ili nakon pročišćavanja ispustiti disperzno u podzemlje;

- objekti i prostori za držanje stoke i peradi moraju biti natkriveni. Izgradnjom jaraka i kanala mora se spriječiti dotok vanjske vode na područje za držanje životinja.

U zoni djelomičnog ograničenja odvodnju otpadnih voda treba rješavati na isti način kao i u trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta vode za piće.

Za postojeći proizvodni pogon DI Klana treba izraditi program sanacije koji će sadržavati mjere zaštite voda u skladu s režimom za zonu djelomičnog ograničenja.

Rješavanje oborinskog otjecaja

Članak 147.

Uvjeti uređenja građevinskog područja trebaju obuhvatiti i mjere za smanjenje oborinskog otjecaja kao što su smanjenje nepropusnih podloga, sađenje biljnih pojaseva i travnjaka za filtraciju, odvođenje čistih vanjskih voda što kraćim putem u prirodni prijemnik.

Sprječavanje nepovoljnih utjecaja na vode

Članak 148.

Sprječavanje i smanjivanje nepovoljnih utjecaja na vode postiže se pridržavanjem režima zaštite u vodozaštitnim zonama, prvenstveno zabranom i ograničavanjem izgradnje građevina koje mogu imati štetan utjecaj, zatim izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda prema usvojenim rješenjima i utvrđenim prioritetima na općinskom području, te pravilnim skupljanjem, transportom i zbrinjavanjem svih vrsta otpada.

Izgradnjom kanalizacije, osim postizanja sanitarno-higijenskog standarda, sprječavaju se lokalna onečišćenja voda. Dovođenjem otpadnih voda na lokaciju zajedničkog uređaja postiže se kontrolirano ispuštanje i mogućnost praćenja kakvoće pročišćenih voda. Da bi se to ostvarilo kanalizacijska mreža mora biti vodonepropusna. Pri planiranju odvodnih sustava prednost u ovom području treba dati razdjelnoj kanalizaciji. Javne sustave treba izvoditi fazno pod čime se podrazumijeva da određeni stupanj izgrađenosti kanalizacije prati odgovarajući kapacitet uređaja s biološkim (drugim) stupnjem pročišćavanja.

Na izgrađene sustave javne kanalizacije treba izvršiti priključivanje svih građevina na gravitirajućem području.

Zbog neodrživosti sadašnjeg ispuštanja otpadnih voda u ponor Gotovž kao zaštićeni spomenik prirode, prioritetna je izgradnja kanalizacije u naselju Klana i rekonstrukcija (sanacija) postojeće Imhoffove taložnice (I. faza) u uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (II. faza) s ispustom u zoni izvan utjecaja na ponor Gotovž.

Izgradnja kanalizacije naselja Studena s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda važna je i zbog osiguravanja higijenskih uvjeta u naselju.

Članak 149.

Zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja, iz objekata za zbrinjavanje otpadnih voda pojedinačnih izdvojenih zona ili građevina i septičkih taložnica treba sustavno provoditi i riješiti zajednički za cijelo područje Općine Klana, jer je jedino organiziranim pristupom moguće izbjeći incidentna onečišćenja i narušavanje kakvoće voda izvora važnih za vodoopskrbu.

Treba stalno provoditi i različite druge mjere zaštite kao što je uređenje devastiranih gospodarskih i drugih površina, uređenje erozijskih područja, vršiti pošumljavanje, čišćenje i uređenje ponora, bujičnih kanala i njihovih poplavnih zona i sl.

Zaštita od izvanrednih onečišćenja voda

Članak 150.

Operativne planove zaštite voda od izvanrednih zagađenja moraju izraditi svi potencijalni zagađivači voda tj. pravne i fizičke osobe na području Općine Klana koje svojom djelatnošću mogu zagađiti vode.

8.4. Zaštita od buke

Članak 151.

Mjere zaštite od buke za građevinska područja naselja, površina izvan naselja za izdvojene namjene i za pojedinačne građevine (naročito građevine društvenih djelatnosti za javne funkcije) treba provoditi u skladu s važećim zakonskim aktom, Zakonom o zaštiti od buke (NN RH br. 20/03) i podzakonskim propisom donesenim na temelju tog akta, Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN RH br. 145/04).

Unutar građevinskog područja naselja, u zoni namijenjenoj isključivo stanovanju, najviše dopuštene ocjenske razine buke iznose za dan 55 dB(A) a za noć 40 dB(A). U zonama mješovite, pretežito stambene namjene dopušta se izgradnja manjih obrtničkih i proizvodnih pogona, uz uvjet da ne stvaraju buku veću od 55 dB(A) danju i 45 dB(A) noću.

U zonama mješovite, pretežito poslovne namjene sa stanovanjem, najviše dopuštene ocjenske razine buke iznose za dan 65 dB(A) a za noć 50 dB(A).

U zonama gospodarske - poslovne i proizvodne namjene (proizvodnja, skladišta, servisi), na granici građevne čestice unutar zone buka ne smije biti viša od 80 dB(A). Na granici ove zone buka ne smije prelaziti dopuštene razine zone s kojom graniči.

U zonama namijenjenim odmoru, oporavku i liječenju, najviše dopuštene ocjenske razine buke iznose za dan 50 dB(A) a za noć 40 dB(A).

U Općini Klana zagađenje bukom je neznatno. Buku proizvodi u većoj mjeri promet, a manjim dijelom neki proizvodni pogoni (asfaltna baza, DI Klana).

Potrebno je inicirati praćenje pojava buke, prema kriterijima dozvoljenih razina za određene subjekte koji je proizvode. Jedinica lokalne samouprave - Općina Klana dužna je, na osnovi rezultata snimanja i mjerenja buke a shodno odredbi Zakona o zaštiti od buke, izraditi kartu buke i akcijske planove za zaštitu od buke.

8.5. Mjere posebne zaštite

Sklanjanje ljudi

Članak 152.

Temeljem odredbi o mjerama sklanjanja ljudi u Prostornom planu Primorsko-goranske županije, Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu, te Procjene ugroženosti Općine Klana (u izradi), na području Općine Klana nije obvezna izgradnja skloništa osnovne zaštite, osim u sklopu građevina od značaja za Republiku Hrvatsku za koje se lokacija i posebni uvjeti građenja utvrđuju na razini Republike Hrvatske prema posebnim planovima.

Sklanjanje ljudi se osigurava izgradnjom zaklona, privremenim izmještanjem stanovništva, prilagođavanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina i prostora za funkciju sklanjanja ljudi u određenim zonama, što se utvrđuje Planom zaštite i spašavanja Općine Klana, odnosno posebnim planovima sklanjanja ljudi i izgradnje zaklona, planovima privremenog izmještanja stanovništva, prilagođavanja i prenamjene pogodnih prostora, koji se izrađuju u slučaju neposredne ratne opasnosti.

Planovi iz prethodnog stavka su operativni planovi civilne zaštite koji se izrađuju za trenutno stanje u prostoru i stoga ne mogu imati utjecaj na prethodno prostorno i urbanističko planiranje uređenja.

Skloništa osnovne i dopunske zaštite, u sklopu građevina od značaja za Republiku Hrvatsku, ukoliko se za njih utvrde posebni uvjeti građenja, projektiraju se kao dvonamjenske građevine s prvenstvenom mirnodopskom funkcijom sukladnom osnovnoj namjeni građevine, s otpornošću od 100 kPa za osnovnu i 50 kPa za dopunsku zaštitu i kapacitetom sklanjanja preme tehničkim normativima za takva skloništa.

Pri projektiranju podzemnih građevina (javnih, komunalnih i sl.) dio kapaciteta treba projektirati kao dvonamjenski prostor za potrebe sklanjanja ljudi, ako u krugu od 250 metara od takvih građevina sklanjanje ljudi nije osigurano na drugi način.

Eventualna izgradnja skloništa osnovne i dopunske zaštite u građevinama od značaja za Republiku Hrvatsku na području Općine Klana, je uvjetna jer je ograničena trenutnim nepostojanjem zakonske obveze njihove izgradnje.

Zaštita od rušenja

Članak 153.

Prometnice unutar novih djelova naselja moraju se projektirati na taj način, da udaljenost građevina od prometnice omogućuje da eventualne ruševine građevina ne zaprečavaju prometnicu u svrhu nesmetane evakuacije ljudi i pristupa interventnim vozilima.

Kod projektiranja većih raskršća i čvorišta s prometnicama projektiranim u dvije ili više razina, mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može, unaprijed projektiranim načinom, odvijati na jednoj (prizemnoj) razini.

Kod projektiranja građevina mora se koristiti tzv. projektna seizmičnost sukladno utvrđenom stupnju eventualnih potresa po MSC ljestvici njihove jačine prema seizmičkoj mikrorajonizaciji Primorsko-goranske županije.

Urbanističkim planovima niže razine za pojedina naselja ili dijelove naselja, odnosno detaljnim planovima uređenja prostora za pojedine dijelove ili građevine u naselju, a posebno za stare gusto izgrađene jezgre naselja koje nisu izgrađene po protivpotresnim propisima gradnje, mora se analizirati otpornost tih jezgri na rušenje uslijed potresa i predvidjeti detaljnije mjere zaštite ljudi od rušenja.

Zaštita od potresa

Članak 154.

Protivpotresno projektiranje građevina, kao i građenje, treba provoditi sukladno važećem Zakonu o građenju i postojećim tehničkim propisima.

Odredbama Prostornog plana Primorsko-goranske županije određuje se nužnim novo seizmotektonsko zoniranje cijelog područja Županije u mjerilu 1:100000 koje mora biti usklađeno sa seizmičkim zoniranjem Republike Hrvatske. Do izrade nove seizmičke karte Županije i karata užih područja, protivpotresno projektiranje i građenje treba provoditi u skladu s postojećom seizmičkim mikrorajonizacijom, te postojećim zakonima i propisima.

Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protivpotresno projektiranje i građenje, potrebno je uvjetovati analizu otpornosti na rušilačko djelovanje potresa, a izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

U sustavu komunalnih službi neophodno je za stare jezgre naselja izraditi katastar građevina i komunalne infrastrukture izgrađene prije primjene parametara iz seizmičkih rajonizacija i propisa iz protivpotresnog inženjerstva, uz informatičku obradu stanja te softverske aplikacije i simulacije mogućih posljedica potresa po danas postojećim seizmičkim mikrorajonizacijama na GIS osnovi.

Asanacija ruševina (kao i humana i animalna asanacija) i mjesta odlaganja odnosno ukopa, regulirani su posebnim operativnim planovima zaštite i spašavanja, koji su izrađeni za postojeće stanje uređenosti prostora, pa stoga ne mogu imati utjecaj na prostorno i urbanističko planiranje uređenja.

Mjere zaštite od potresa podrazumijevaju i primjenu posebnih mjera zaštite od rušenja.

Mjere posebne zaštite od potresa u ovom Planu i Prostornom planu Primorsko-goranske županije, primjenjuju se zbirno i istovremeno.

Zaštita od požara

Članak 155.

Zaštita od požara ovisi o stalnom i kvalitetnom procjenjivanju ugroženosti od požara i tako procijenjenim požarnim opterećenjima, vatrogasnim sektorima i vatrobranim pojasevima, te drugim zahtjevima utvrđenim prema izrađenoj i usvojenoj Procjeni ugroženosti od požara i tehnološkim eksplozijama za Općinu Klana. Kartografski prikaz vatrogasnih sektora, zona i vatrobranih pojaseva postojećeg stanja u prostoru nalazi se u posebnom grafičkom prilogu navedene Procjene ugroženosti.

Projektiranje s aspekta zaštite od požara stambenih, javnih, poslovnih, gospodarskih i infrastrukturnih građevina, provodi se po pozitivnim hrvatskim zakonima i na njima temeljenim propisima i prihvaćenim normama iz oblasti zaštite od požara, te pravilima struke.

Rekonstrukcije postojećih građevina u naseljima potrebno je projektirati na način da se ne povećava ukupno postojeće požarno opterećenje građevine, zone ili naselja kao cjeline.

Radi smanjenja požarnih opasnosti kod planiranja ili projektiranja rekonstrukcija građevina građenih kao stambeni ili stambeno-poslovni blok, potrebno je pristupiti promjeni namjene poslovnih prostora s požarno opasnim sadržajima, odnosno zamijeniti ih požarno neopasnim ili manje opasnim sadržajima.

Kod projektiranja planiranih građevina na području obuhvata ovog Plana, radi veće kvalitativne unificiranosti u odabiru mjera zaštite od požara, prilikom procjene ugroženosti građevine od požara, u prikazu mjera zaštite od požara kao sastavnom dijelu izvedbene projektne dokumentacije, potrebno je primjenjivati sljedeće proračunske metode, odnosno norme:

- TRVB - za stambene građevine do 25 metara visine i pretežito stambene građevine s poslovnim prostorima i manjim radionicama u svom sastavu i bez podzemnih etaža ako nisu odvojene vatrootpornom konstrukcijom,

- GREENER - za visoke građevine i ostale stambene građevine,

- TRVB ili GREENER ili DIN 18230 ili EUROALARM - za poslovne i pretežito poslovne građevine razne namjene i veličine, ustanove i druge građevine u kojima se okuplja ili boravi veći broj ljudi,

- DIN i HRN EN (europske norme koje se primjenjuju na teritoriju Republike Hrvatske) - za industrijske građevine, razna skladišta i ostale gospodarske građevine.

Kod projektiranja nove vodovodne mreže ili rekonstrukcije postojeće mreže u naselju, obvezno je planiranje hidrantskog razvoda i postave nadzemnih hidranata.

Sve pristupne ceste u dijelovima naselja koje se planiraju izgraditi sa slijepim završetkom, moraju se projektirati s okretištem na njihovom kraju za vatrogasna i druga interventna vozila.

Nove ceste i rekonstrukcije postojećih cesta s dva vozna traka (dvosmjerne) treba projektirati minimalne širine kolnika od 5,5 metara, odnosno obvezno je planiranje vatrogasnih pristupa koji imaju propisanu širinu, nagibe, okretišta, nosivost i zaokretne radijuse.

U sustavu komunalnih službi i društava neophodno je izraditi katastar zona, proizvodnih, skladišnih i poslovnih prostora u kojima se proizvode, skladište, koriste i prodaju zapaljive tekućine i druge opasne i otrovne tvari, kao i prikaz pravaca i prometnica kojima je dozvoljena njihova dis-

tribucija i provoz, uz softverske aplikacije i simulacije mogućih akcidenata i ugrožavanja okoliša na GIS osnovi.

Za izvedbenu projektnu dokumentaciju za izgradnju građevina za koje su posebnim propisima predviđene mjere zaštite od požara, ili posebnim uvjetima građenja zatražen prikaz primijenjenih mjera zaštite od požara, obveza je investitora ishoditi suglasnost od nadležnih državnih upravnih tijela.

Mjere posebne zaštite od požara u ovom Planu i Prostornom planu Primorsko-goranske županije, primjenjuju se zbirno i istovremeno.

Zaštita od štetnog djelovanja voda

Članak 156.

Provođenje mjera zaštite od štetnog djelovanja voda nužno je u vrijeme velikih kiša ili otapanja snijega, te pojave visokih podzemnih i bujičnih voda na područjima pojave klanjskih bujica. Podizanjem nivelete niskog mosta u Klani na cesti prema Studeni otkloniti će se problem plavljenja koji se javlja na tom području.

Sa svrhom sprječavanja plavljenja potrebno je kontinuirano voditi brigu o održavanju vodotoka, regulacijskih i zaštitnih građevina te čišćenju i uređenju ponora Gotovž. Planom je predložena regulacija bujičnih tokova te kanaliziranje voda prema klanjskom, studenjskom i lisaškom polju gdje bi se koristile u hidromelioracijske svrhe.

Na cijelom području Općine Klana treba vršiti daljnju regulaciju vodotoka i bujica.

U svrhu tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka, provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda u inundacijskom pojasu zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda. U ovom pojasu i do udaljenosti od obale oko 20 m zabranjeno je graditi građevine, osim zaštitnih vodnih građevina, vaditi kamen i šljunak, odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava.

Zaštitu od štetnog djelovanja voda treba cjelovito sagledati u svrhu određivanja zaštitnih mjera za sprječavanje pojave klizišta, odrona i pojačane erozije zemljišta (naročito na većim nagibima terena i u zonama eksploatacije šuma).

Građenje i rekonstrukcije u ugroženim područjima vršiti prema odredbama ovog Plana uz vodopravne mjere i suglasnost Hrvatskih voda.

Zaštitu od štetnog djelovanja voda treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama te državnim i županijskim planovima obrane od poplava. Planom obrane od poplava na lokalnim vodama Primorsko-goranske županije koji je na snazi određene su mjere zaštite koje se moraju poduzeti prije ili u slučaju opasnosti od poplave.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 157.

Provedba ovog Plana vrši se neposredno, temeljem Odredbi za provođenje uz obvezno korištenje cjelokupnog elaborata (tekstualnog i grafičkog dijela) i posredno, putem planova užih područja koji su na snazi ili čija je obveza izrade i donošenja propisana ovim Planom.

9.1. Obveza izrade prostornih planova užih područja

Članak 158.

Ovim Planom se, u svrhu posrednog provođenja, određuje obveza izrade slijedećih prostornih planova užih područja:

- urbanističkih planova uređenja (UPU),
- detaljnih planova uređenja (DPU).

Granice obuhvata prostornih planova užih područja određene su u kartografskom prikazu 3c. »Uvjeti korištenja i zaštite prostora« - područja primjene planskih mjera zaštite.

Urbanistički plan uređenja (UPU)

Članak 159.

Utvrđuje se obveza donošenja urbanističkih planova uređenja za slijedeća područja određena ovim Planom:

- za građevinsko područje naselja:
UPU- 1: N1 - središnje naselje Klana

• za građevinsko područje gospodarske - proizvodne namjene:

UPU- 2: I1 - proizvodna zona - asfaltna baza »Marišćina«

• za građevinska područja gospodarske - poslovne namjene:

- poslovne zone mješovitih namjena:
UPU- 3: K1 - poslovna zona »Klana«
UPU- 4: K3 - poslovna zona »Pod klanac«
UPU- 5: K4 - poslovna zona »Kunfin«
UPU- 6: K5 - poslovna zona »Klana - pilana«
UPU- 7: K6 - poslovna zona »Škalnica«

• za građevinska područja turističko-ugostiteljske namjene:

- hotelski / stacionarni turizam:
UPU- 8: T1 - zona stacionarnog turizma - hotel u Klani
- turističko naselje (koje može uključiti i hotel):
UPU- 9: T2 - turističko naselje Rojno

• za građevinska područja sportsko-rekreacijske namjene:

- UPU-10: R1 - sportsko-rekreacijski centar SRC »Klana«
UPU-11: R2 - sportsko-rekreacijska zona »Malinica«
UPU-12: R3 - sportsko-rekreacijsko područje »Rojno«
UPU-13: R4 - sportsko-rekreacijska zona »Škalnica«
UPU-15: R5 - sportsko-rekreacijska zona »Močila«
UPU-16: R6 - sportsko-rekreacijska zona »Studena«

- za građevinsko područje infrastrukturne namjene:
UPU-14: IS - kamionski terminal »Brgučići«

Detaljni plan uređenja (DPU)

Članak 160.

Utvrđuje se obveza donošenja detaljnog plana uređenja unutar granice obuhvata određenog Prostornim planom uređenja Općine Klana za slijedeća područja:

- za građevinsko područje naselja:
DPU- 1: dijela središnjeg naselja N1 Klana (sportsko-rekreacijski centar Graščina, dom za starije osobe i sajamski prostor)

• za građevinska područja gospodarske - poslovne namjene:

- poslovne zone mješovitih namjena:

- DPU- 2: K2 - poslovna zona »Liskovac«
- DPU- 3: K7 - poslovna zona »Breza - pilana«
- DPU- 4: K8 - poslovna zona »Breza«

• za građevinska područja turističko-ugostiteljske namjene:

- vikend naselja:

- DPU- 5: T3₁ - vikend naselje u Škalnici
- DPU- 6: T3₂ - vikend naselje u Studeni
- DPU- 7: T3₃ - vikend naselje u Brezi

Članak 161.

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru ne mogu se korigirati obuhvati planova uređenja užih područja niti odrediti izrada novih planova koji nisu predviđeni ovim Planom.

Urbanističkim planom uređenja može se odrediti izrada detaljnog plana uređenja koji nije predviđen ovim Planom.

Planove uređenja užih područja potrebno je izraditi sukladno smjernicama koje su za njihovu izradu određene ovim Planom.

Članak 162.

Do donošenja ovim Planom određenih prostornih planova užih područja ne može se odobriti gradnja novih građevina ni zahvata u uređenju prostora.

Iznimno se dozvoljavaju rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja N1 - Klana, u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta stanovanja i rada, odnosno podizanja kvalitete života u naselju.

Dozvoljavaju se rekonstrukcije postojećih i interpolacije novih građevina u izgrađenim dijelovima građevinskih područja za izdvojene namjene (proizvodne i poslovne), ali samo ako su u funkciji uvođenja novih tehnoloških linija, poboljšanja tehnoloških procesa proizvodnje i uvjeta života i rada zaposlenog osoblja u okviru postojeće proizvodne ili poslovne namjene.

Također se dozvoljavaju rekonstrukcije i izgradnja građevina, instalacija i uređaja infrastrukturnih sustava (prometnog, energetskog, vodnogospodarskog) prema odredbama koje su ovim Planom određene za pojedini infrasrukturni sustav u točki 5. ovih Odredbi.

9.2. Građevine i zahvati u prostoru za koje je potrebna procjena utjecaja na okoliš

Članak 163.

Građevine i zahvati u prostoru za koje je prilikom izgradnje potrebna procjena utjecaja na okoliš i izrada studije utjecaja na okoliš (SUO) određeni su zakonskom propisom - Uredbom o procjeni utjecaja na okoliš i pripadajućim Popisom zahvata, te Prostornim planom Primorsko-goranske županije.

9.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 164.

Na području Općine Klana treba primjenjivati posebne razvojne i druge mjere koje će djelovati poticajno i inicirati pozitivne pomake u ukupnom društvenom i gospodarskom razvoju.

Razvojne mjere koje treba poduzimati u cilju bržeg razvitka općinskog područja su:

- koristiti pogodnosti koje donosi status brdsko-planinskog područja,

- na županijskoj razini dogovoriti naknadu za nemogućnost korištenja prirodnih resursa u vodoopskrbnom rezervatu koji štiti izvorišta vode za piće na riječkom području,

- predvidjeti mjere za poticanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti kao što su dodjele kredita s povoljnijim uvjetima,

- predvidjeti novčane poticaje za određenu proizvodnju ili granu djelatnosti, propisivanjem nižih stopa poreza na potrošnju i poreza na dohodak,

- poticati poljoprivredne djelatnosti koje se mogu razviti u klanjskom prostoru,

- predvidjeti prodaju uređenog građevinskog zemljišta po povoljnoj cijeni uz ispunjenje određenih uvjeta (pogodnost za mlađe dobne skupine stanovništva, pogodnost uz uvjet prijave prebivališta i sl.) kao antidepopulacijsku mjeru,

- predvidjeti mogućnost osiguranja sredstava za financiranje općinskih projekata (npr. izgradnja građevina društvenih djelatnosti za javne funkcije, izgradnja infrastrukture i sl.) putem izdavanja lokalnih obveznica,

- ulagati u razvoj sustava vodoopskrbe i to prioritarno na područjima gdje je sustav neispravan,

- kanalizacijske sustave graditi prema prioritetu zaštite izvorišta vode za piće u širem okruženju,

- radi zaštite izvorišta vode za piće sanirati postojeće prikupjaliste komunalnog otpada i sva nekontrolirana odlagališta.

Članak 165.

Obzirom na specifične i otežane uvjete življenja te negativna demografska kretanja stanovništva na području Općine Klana potrebno je stalno poduzimati odgovarajuće antidepopulacijske mjere i razvijati društvene djelatnosti:

Predškolski odgoj

Omogućiti boravak u dječjim vrtićima cjelokupnoj predškolskoj populaciji. U tom cilju razraditi programe i osigurati sredstva za:

- modernizaciju i zadržavanje sadašnjih vrtića, uz sufinanciranje troškova od strane Županije,

- financiranje prijevoza predškolske djece u dječje vrtiće na udaljenost do 5 km,

- poticanje različitih oblika organiziranja predškolskog odgoja i osnivanje disperziranih manjih privatnih vrtića (do petero djece).

Osnovno obrazovanje

Za osiguranje daljnjeg rada u osnovnom obrazovanju i zadržavanje postojećeg broja učenika nužno je:

- zadržati i osuvremeniti postojeće prostore,

- osigurati besplatan prijevoz učenika i topli obrok sredstvima lokalne i županijske samouprave,

- osigurati besplatne udžbenike roditeljima s troje i više djece, te osigurati besplatne udžbenike i opremu za učenike do 4. razreda osnovne škole,

- osigurati financiranje izvannastavnih aktivnosti sredstvima gospodarskih tvrtki.

Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

U cilju razvoja zdravstvene zaštite poduzimati sljedeće mjere:

- zaustaviti procese degradacije primarne zdravstvene zaštite i osigurati zdravstvenu zaštitu u skladu s prihvatnim standardima na razini države,

- u depopulacijskom području kakvo je područje Općine Klana osigurati specifičnu zaštitu stanovništva koju treba sufinancirati sredstvima Županije i države,

- provoditi preventivne zdravstvene aktivnosti,

- poboljšati zdravstvenu zaštitu osoba treće i četvrte životne dobi,

- poboljšati pružanje medicinskih usluga stanovništvu i podizanje zdravstvenog standarda izgradnjom novih različitih specijalističkih ambulanti.

Za pravilnije usmjeravanje socijalne skrbi nužno je:

- odvojiti radno sposobno stanovništvo od socijalne skrbi,

- poticati različite oblike socijalnih djelatnosti - u formi klubova za rad s osobama različitih dobnih skupina - od najmlađih do najstarijih,

- potrebe za socijalnom sigurnošću povećanog broja starijih i nemoćnih osoba rješavati uz pomoć Županije i države,

- stvarati pretpostavke za veću odgovornost starijih prema mlađima i mlađih prema starijima u društvu u cjelini, a posebno u obitelji.

Kultura, tehnička kultura i sport

Primjenjivati sljedeće razvojne mjere:

- pripremati i donositi dugoročne i godišnje programe razvoja specifičnih kulturnih djelatnosti, s preciziranim aktivnostima, rokovima, nositeljima i izvorima financiranja,

- posvetiti posebnu pažnju očuvanju i revitalizaciji kulturne baštine, nastaviti s nastojanjima kulturnih ustanova, lokalne samouprave i pojedinaca u tom pravcu, te stvarati povoljno opće okruženje i razvijati svijest stanovnika o nužnosti očuvanja kulturne i etnološke baštine za buduća pokoljenja,

- angažirati sve gradske strukture, pomoć županijskih ustanova, gospodarskih subjekata i pojedinaca na promicanju kulturnih vrijednosti i razvoju djelatnosti tehničke kulture i sporta.

Članak 166.

U svrhu provedbe i razrade planskih postavki i odrednica ovog Plana, postupnog ostvarenja ciljeva prostornog, gospodarskog i društvenog razvoja, te provođenja mjera zaštite prostora Općine Klana, Općinsko vijeće donosi četverogodišnji Program mjera za unapređenje stanja u prostoru.

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru, sukladno Županijskom programu mjera utvrđuje se:

- gospodarski i društveni razvoj Općine,

- upravljanje prostorom,

- zaštita prostora,

- ostale potrebne mjere za provedbu dokumenata prostornog uređenja.

Program mjera, osim zakonom određenog sadržaja, mora:

- utvrditi obvezu izrade prostornih planova užih područja predviđenih ovim Planom,

- utvrditi nositelje pojedinih obveza, rokove i troškove planiranih mjera,

- odrediti mjere za provedbu politike prostornog uređenja (komunalni doprinos, razina uređenosti građevinskog zemljišta za pojedina uža područja i dr.),

- prioritarno planirati gradnju građevina od županijskog značaja,

- odrediti izračun komunalne naknade na način da se potiče privođenje zemljišta planiranoj namjeni,

- predvidjeti uvođenje komunalnog doprinosa za financiranje građenja građevina i uređaja komunalne infrastrukture,

- predvidjeti osiguranje sredstava za zaštitu i upravljanje zaštićenih područja i cjelina,
  - predvidjeti mogućnost osiguranja sredstava za financiranje projekata za potrebe Općine, kao što su izgradnja građevina društvenih djelatnosti za javne funkcije, izgradnja prometne, energetske i komunalne infrastrukture i sl.,
  - predvidjeti mjere za poticanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti (različitih poslovnih i turističko-ugostiteljskih djelatnosti), a naročito za oživljavanje poljoprivrede, proizvodnje zdrave hrane i ljekovitog bilja, te razvoja svih oblika turizma, posebno izletničkog, lovnog i seoskog turizma u okviru obiteljskih domaćinstava,
  - navesti područja i lokalitete na kojima će se provoditi sustavna istraživanja i praćenja pojava i procesa u prostoru.
- Općinsko vijeće Općine Klana, u skladu s Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru, utvrđuje:
- visinu komunalnog doprinosa i područja na koja se odnosi,
  - program financiranja gradnje građevina i komunalne infrastrukture iz sredstava komunalnog doprinosa,
  - visinu komunalne naknade i područja za koja se ona primjenjuje,
  - poticajne mjere i područja njihove primjene iz nadležnosti Općine.

Članak 167.

Provođenje sustavnih istraživanja i praćenja pojava i procesa u prostoru treba vršiti sukladno odredbama Županijskog plana. Praćenjem obuhvatiti cjelovit sklop pojava koje utječu na stanje okoliša, a osobito koje utječu na kakvoću prirodne baštine, tla, zraka i vode.

Zaštitnim mjerama mora se postići cjelovito osiguranje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvitka.

Članak 168.

U cilju provedbe planskih postavki prostornog, gospodarskog i društvenog razvoja Općine Klana, a naročito provedbe mjera zaštite prostora, za svaki zahvat u prostoru za koji tijelo državne uprave nadležno za provođenje ovog Plana ocijeni da može imati značajan utjecaj na život lokalne zajednice, može se zatražiti mišljenje Općinskog vijeća.

9.4. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 169.

Rekonstrukcija postojećih građevina čija namjena nije u skladu s namjenom prostora utvrđenom ovim Planom moguća je u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada.

Rekonstrukcijom u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta smatraju se:

- za stambene građevine:
  - funkcionalne preinake zbog boljih uvjeta stanovanja (dogradnje sanitarnih prostorija, stubišta i sl. veličine do 30 m², nadogradnje nižih dijelova do visine osnovne građevine),
  - prenamjene građevine ili dijela građevine u poslovni prostor, priključni na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
- za građevine drugih namjena (gospodarske - proizvodne, poslovne, turističko-ugostiteljske, društvene, infrastrukturne i druge građevine):
  - proširenje, prenamjena, usavršavanje i zaokruženje tehnološkog procesa ili procesa rada,
  - rekonstrukcije građevina radi poboljšanja uvjeta rada,
  - zamjena dotrajalih instalacija,
  - priključni na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
  - rekonstrukcija i gradnja postojećih ogradnih i potpornih zidova u svrhu sanacije terena.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 170.

Ovaj Plan izrađen je u 4 (četiri) izvornika ovjerenih pečatom Općinskog vijeća Općine Klana i potpisom predsjednika Općinskog vijeća Općine Klana.

Izvornici Plana čuvaju se u pismohranama Upravnog odjela Općine Klana i Županijskog zavoda za održivi razvoj i prostorno planiranje u Rijeci (po jedan primjerak) i u Uredu državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službi za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove u Rijeci koja je nadležna za njegovo provođenje (dva primjerka).

Članak 171.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Prostorni plan Općine Rijeka (»Službene novine« broj 8/86, 27/88, 12/95, 19/95 (pročišćeni tekst) i 12/98) u dijelu koji se odnosi na područje Općine Klana.

Članak 172.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama« Primorsko-goranske županije.

Klasa: 021-01/07-01/02

Ur. broj: 2170-06-07-01-15

Klana, 3. kolovoza 2007.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE KLANA

Predsjednik
Općinskog vijeća
Slavko Gauš, v.r.